

Kayıp Kelebekler Haritası

Bülent Gündoğan

KAYIP
KELEBEKLER
HARİTASI

Bülent Gündoğan

Bülent GÜNDOĞAN

Kayseri’de doğdu. İ. Ü Eğitim Fakültesi Kimya öğretmenliğinden mezun oldu. Ahmet, Mustafa ve Tunahan’ın babası. Yağmur, Ayvakti, Yedi İklim, Aşkın e-hali başta olmak üzere birçok dergi ve gazetelerde deneme, öykü ve şiirleri yayımlandı, antolojilerde yer aldı.

- 2007 Ulusal 2. Kapadokya Şairler Şöleni’nde ‘Güzel Düşler Ülkesi’ şiiriyle birincilik
- 2008 Avrupa Haber Türk Şiir Yarışması’nda ‘Ben Gurbette Anadolu’ şiiriyle birincilik
- 2008 Uluslararası 3. Kapadokya Şairler Şöleni’nde ‘Bir Özge Haykırış’ şiiriyle üçüncülük
- 2008 İlesam Hikâye Yarışması’nda ‘Hüzünkovan’la mansiyon
- 2008 Yağmur Dergisi Hikâye Yarışması’nda ‘İstanbul Ölmek İçin de Güzel’le mansiyon
- 2008 Mahmut Tunaboşlu Hikâye Yarışması’nda ‘Yalınayak Söylenir Hicaz Şarkılar’la ikincilik
- 2009 Osmaniye Ekmek Ödüllü Şiir Yarışması’nda ‘Ekmek Arası İstanbul Hatırası’ şiiriyle ikincilik
- 2009 IV. Kapadokya Şairler Şöleni’nde onur ödülü
- 2009 Gonca Dergisi Hikâye Yarışması’nda ‘Kayıp Kelebekler Haritası’yla birincilik
- 2009 TİGER Hikâye Yarışması’nda ‘Sonsuz Bahar Muştusu’yla birincilik
- 2010 1. Ereğli Şiir Festivalinde ‘Kömür Desenli Siyah Ölüler Biriktiren Etkin İzlek’ şiiriyle mansiyon kazandı.

KAYIP
KELEBEKLER
HARİTASI

Bülent Gündoğan

KAYIP KELEBEKLER HARİTASI

Copyright © Sütun Yayınları, 2011

Bu eserin tüm yayın hakları Işık Yayıncılık Tic. A.Ş.'ye aittir.

Eserde yer alan metin ve resimlerin Işık Yayıncılık Tic. A.Ş.'nin önceden yazılı izni olmaksızın, elektronik, mekanik, fotokopi ya da herhangi bir kayıt sistemi ile çoğaltılması, yayımlanması ve depolanması yasaktır.

Editör

Kalender YILDIZ

Kapak

Engin ÇİFTÇİ

Sayfa Düzeni

Ahmet KAHRAMANOĞLU

ISBN

978-975-9089-92-4

Yayın Numarası

86

Basım Yeri ve Yılı

Çağlayan Matbaası Sarnıç Yolu Üzeri No: 7

Gaziemir/İZMİR

Tel: (0232) 274 22 15

Nisan 2011

Genel Dağıtım

Gökkuşağı Pazarlama ve Dağıtım

Merkez Mah. Soğuksu Cad. No: 31 Tek-Er İş Merkezi

Mahmutbey/İSTANBUL

Tel: (0212) 410 50 60 Faks: (0212) 445 84 64

Sütun Yayınları

Bulgurlu Mahallesi Bağcılar Caddesi No: 1

34696 Üsküdar/İSTANBUL

Tel: (0216) 522 11 44 Faks: (0216) 522 11 78

www.sutun yayinlari.com

facebook.com/kitapkaynagi

İçindekiler

- 7 Kelebekler Segâh Sever
- 15 Kayıp Kelebekler Haritası
- 21 Düşte Kelebek Gömmek
- 27 Kelebeğin Seyir Defteri
- 41 Mavi Tuvalde Turkuvaz Masal
- 49 Yalınayak Söylenir Hicaz Şarkılar
- 57 Çift Vav Çıkmazı
- 63 Ayaklarından Vesikalı Adam
- 69 Ekmek Arası İstanbul Hatırası
- 73 Camda Bir Çift Göz
- 81 Kanayaduran Aşklar Ezgisi
- 85 Saman Yürek
- 91 Sara ile Bedir

Kelebekler Segâh Sever

Yıllar önce koparıldığımız toprakları hayatımızın son deminde tekrar görmek, oralara tekrar dönmek, ne bulacağımızı, bizlerden ne kalmış olacağını hiç düşünmeden yollardaydık. Bahçeden saksıya alınmış bir çiçeğin kurumadan evvel tekrar bahçeye dikilmesi gibi bir şeydi bu. Bir grup özgeçmişini özlemiş arkadaşla bindiğimiz küçük tekne dalgalarla sevişircesine, martılarla öpüşürcesine yönünü o topraklara döndü. Yıllar önce bedbin bir vapurda sırtımızı döndüğümüz topraklar şimdi önümüzdeydi. Hüzün kuşanmıştı bir yanım, diğer yanım sa gökkuşağının altından geçen bir çocuğun coşkusunu taşıyordu. Bu duygularla kendi içimde kaybolmuştum. Etrafımda konuşulanların birçoğunu sadece duyuyorum, anlayamıyordum. “Tekne çok kalabalık, güverte tıklım tıklım” cümlesini duyana kadar. Yıllar öncesine götüren bir zaman tüneliydi bu cümlecik...

“Bu vapurda yer yok” demişti babam kırılgan bir sesle. Hem biz nerede oturacağız, güverte bile tıklım tıklım. “Tüm vapurlar böyle, siz hele bir binin nasılsa ileriki günlerde tenhalaşacak” dedi bir adam. Sonra bir köşeye bir eşya gibi iliştilerimiz...

Sağlı sollu ihlamur ağaçları, erguvanlarla bezeli Arnavut kaldırımlı yoldan denizi karşısına alıp tarifi mümkün olmayan duygularla başka hiçbir şey düşünmeye imkân

vermeden bir sağanağın akıntısı gibi kollarını iki yana sallayarak denize doğru akıyordu. Aileden biriymişçesine ilgilendikleri bereketli meyve ağaçları kendilerini çoktan ikrama hazırlamışlardı. Kendi halinde sıcak iklimli bir ada kasabası. İnsanları neşeli, sıcak ve güleç. Fakat ahşap sandalyeli, üstü hasır tenteli kıraathanenin masalarında; insanları ürküten, neşe çalan bir karabasan dolaşmaktaydı. Kulaktan kulağa fısıldanan kara haber. Hükümetler anlaşmış, tehcir vamış, hekeş başka memeketlere gidecemiş diye ünledi sarışın adam. İşte o an kıraathaneye tarifsiz bir sessizlik çöktü. Bardaklar ağızlarda, çayını karıştıranların kaşıkları elinde kaldı. Görünmez bir kurşunla vurulmuştu sanki herkes, başlar yere düştü. Karşısında sert bir bakış buldu sarışın adam. Sessizlik o an yırtıldı. Yetmişini çoktan aşmış ama hâlâ dik hâlâ heybetli yüzünde derin çizgiler olan adam “bree” diye kükredi titreyen sesiyle. Yüzündeki derin çizgiler sebepsiz değildi. Esmer bir toprak gibi kavrulmuş teninde iri mavi gözleri hâlâ dipdiriydi. “Böyle bir haber müjdelendir mi?”

Ben ilk kez o gün toprağın gökyüzüne hüznle baktığını fark ettim. Sarı mimozalarla, yeşil sarmaşıkların bir örgü zarafetinde işlenmiş ahşap çitlerin üzerinden özgürlüğe kaçarcasına sessizce sarktığını, yakamozlar gibi parıldayan yaprakların arasına tılsımlı birer inci tanesi gibi gizlenmiş sıcak sarı armutlara son kez baktım. Ağaçlar, çiçekler olup bitenlerden muhtemel ki habersizdi. Belki de bu yüzden tüm bu ihtiyar ağaçlar kulakları az işiten paşa nine edasıyla elinde eteğinde ne varsa neşeyle dallarını yere eğip ikram etmişti. Ya şu koyu kırmızı parlak gövdesiyle doğumuma, çocukluğuma salıncaklarıyla kol kanat geren, baharı beyaz çiçekleriyle selamladıktan sonra bir anda kuruyup giden ihtiyar kiraz ağacına ne demeliydi.

Daha birkaç gün önce sahile inen taşlı yoldan geçen yelesini rüzgârlara taratan tayların çektiği faytonların, rengârenk işlemeli at arabalarının arkasından koşan, asılan ele avuca sığmaz çocuklar şimdi neredeydiler? Bağlara, koylara pikniğe giden neşeli insanlar, kırık bir ağızla söylenen Türkçe şarkıların mandolin seslerine karıştığı, ağzından ateş çıkartan ejderha adamların neşe saldığı panayırlar da yoktu artık. Hüzün yüklü sokaklar gündüz çember çeviren Rum çocuklarına gecelerse kendini bilmez birkaç sarhoşun naralarına kalmıştı. Bir nevi kıyametti, sanki başka bir tufan yaklaşmaktaydı. Sanki herkes birkaç gün sonra suların yavaş yavaş yükseleceğini evlerini, bahçelerini, mezarlıklarını, ihtiyar ve çocuklarını her şeyden önemlisi bunca yıldır anlatılagelen cümle hatıralarını yutacak bir tufanı beklemekteydi. Havarileri gelmiş, mesajı verilmiş bir tufan!

Belki her şeyimiz vardı. Ama ekmeğimize katık edecek sevgimiz kalmamıştı. Gönül kursağından geçen her lokma yavandı, hamdı. Ömrümüzün bu deminde hayat denen bu düş dükkânı bir sabah ansızın idare lambası deminde titrek bir alevle yanan umutlarımızı, su çektiğimiz kuyuları, aşklarımızı, kimseciklere diyemediğimiz sırlarımızı fısıldadığımız anılarımızı çalmıştı.

Alalecele kurgulanmış bir ayrılıktı bu. Toprağı insanından ya da insanı toprağından, hatıralarından koparıp alan. Çember çevirdiği, ilk sardığı tütününü avucunun içinde saklayarak içtiği sokakları yalnızlaştırmak. Dikilen sardunyaları kelebeklerle paylaşmadan, sürgün fidanların meyvelerini avuçlamadan unutup gitmek, kırılıp gitmek, kırıp gitmek... Yağmur sonrasıydı. Damlacıklar süzülen tertemiz camda, ellerini çenesinin altında birleştirip dışarıyı seyrediyordu. Pencereyi açtı, yağmurun toprağın iştahını nasıl kabarttığını duyumsadı. Bahçeyi saran toprak

kokusunu özümsedi. Hemen sonra biraz uzakta bir sakanın yuvasını yapmak için onca dal arasından özenle seçtiği kırpıntılara baktı. Bir yuva kuracak, yavrularını ağzından bu topraklarda besleyerek büyütecekti. Uzun uzun baktı, buğulu yeşil gözleri daha fazla dayanamadı. Damlamaya başlayan dam sanki ona eşlik etti. Eşya sahibinin melalini anlamıştı. Tıp, tıp... Yumuşak beyaz elleriyle gözyaşını sil-di koşup bakır bir leğen getirdi...

Tehcir kara bir yel gibi yüreklerde esti. Ahalinin elini ayağını zemheri ayazı gibi kesti. Bağına bostanına giden gidemez oldu. Ev yapana, taş kırana, yük çekene öyle ağır-laştı ki bu melal ne yerinden kalkar oldu ne çekilir. Bazı ev-ler yavaştan yavaştan toplanmaya bile başladı. En çok yaş-lılar içlendi bu işe, bu söylenenler dedikodu olsa diye dua ettiler. Ama değildi. Komitacılar, birkaç kendini bilmez in kılavuzluğunda köyleri basıyor aha bu kapı dedikleri evin eli iş tutan erkekleri alınıp sorgulanıyor, türlü eziyetler edi-yorlardı.

Evlere, bağlara bahçelere alelacele kıymet biçildi. Ya insana, hatıralara! Kıraathanenin önünde peydahlanan za-bit birkaç gün içinde tüm ahalinin toparlanmasını gelen va-purlarla Anadolu'ya taşınacaklarını bir kez daha tekrarla-dı. İri mavi gözler bir kez daha açıldı: "Biz bu memleketin Leyla'sıyız. Bu beden bu topraksız avare, bezgin başiboş. Umursamıyorlar bizi. Vazodaki çiçekle saksıdaki bir olur mu? Kökümüz burada. İğreti dururuz, garip kalırız, kristal vazolardaki çiçekler gibi rengârenk olsak ne çıkar günaşırı ölürüz. Gel etme reis bey biz insanız, analarımızı, atalarımızı bu topraklara gömdük. Ağaçlarımızı, hatıralarımızı, evlatlarımızı biz bu toprağa ektik. Bu toprakta doğduk, bu toprağın çamuruyla oynadık, bu toprak ekmeğimiz oldu yedik, bu toprak bizi bilir biz bu toprağı, gel etme reis." derken titrek sesiyle inledi. "Kimse zorlaştırmasın." dedi

zabit. Fakat bunu söylerken o bile zorlandı. “Hükümetlerin kararıdır, büyükler böyle uygun görmüşler.” diyebilirdi. Potinini yere vurup kendi etrafında hızla dönerken yer tozdu. Hızlı adımlarla mangasının başına yürüdü. Kalın kenarlı gözlüklerinin arkasına gizlediği gözleri buğulandı. Apansız çöken sisi pusuya düşmüşçesine ürkek, önce toprağa sonra karşı kıyıları gizleyen ufuğa baktı. Kayınlar, kestane ağaçları bir an kendinden uzaklaştı. Tahta iskemleye kendini zor bıraktı.

Salınıp duran hicranın aymaz sıcağı bir yaz tortusuyula bırakmıştı kendini ruhumuza. Bizimle hem hal olan bu toprak bu hava kıyıda işveyle salınan, denizle oynaşan küçük sandal kimliğimizde ruhumuzun resmine basılmış soğuk damga mühür gibiydi. Gitmeyi bizde sindirmiştik artık. Çatı arasından ninemin yılda birkaç kez havalandırmak için açtığı sedef kakmalı çeyiz sandığı açıldığında mekânı dolduran naftalin ve ayva kokusu. Sandıktan çıkan iki metrelik kaput bir kalıp sabun ve sonradan öğrendim ki yıkayıcısına verilsin diye hazırlanmış namaz bürgüsü ve ağaçtan yapılmış tahta bir çift nalın. Aslında ne kadar da hazır dılar. Onları korkutan ölüm değil koparılmaktı. Hayatı eflatunun her tonunda açan enfes kengel çiçekleri gibi görmüştü onlar. O güzelliğı sahiplenen insanların en yumuşak yerlerini dikenleriyle acıtmak için bekleyen belirsiz oyunu hiç fark etmemiştim. Aslında yaşamak bir tuzaktı. Muhtemel ki ninem yolculukta yanına yine bu paha biçilmez hazinesini alacaktı.

Anılar hayattan kaçırabildiklerimizdi. Zamanın bizden koparamadığı, en az bir organımız kadar bizden bir parça olan anlarımız. Unutulmazlarımızdı. Duyguları kirlenmemiş, kinle bilenmemiş onlu yaşların verdiği safdillikle ağacın, evin, kapının önündeki alelade bir taşın aileden biriymişçesine özlenmesi... Kaygılarımız

vardı ama hudutsuz saygımız vardı. Yerini yurdunu bilen naif insanlardık. Kocaman dünyalarımızı küçükük kafalarıyla nasıl anladıklarını sandılar. Ölümü yakın bir güve kelebeğinin can havliyle kendi etrafında tedirgin dönüşüne benzeyen çaresizliğimizi nasıl da umursamadılar. Gidiyorduk işte bizden ama bizim olmayan ellere. Tüm insanlığımızı, yaşanmışlığımızı, hatıralarımızı bir kenara bırakıp gidiyorduk. Çocuktum ama hep dedeme benzediğimi söylediklerinden olsa gerek dedemi anlayabiliyordum. “Kelebeklerde rüya görür. Eğer nasipli bir kelebekse çiçekte ölür. Çiçeğine öyle sımsıkı tutunur ki çiçek kuruyup boynunu bükmeden o düşmez yavrum” diyordu. Bir çuval gibi taşıdılar dedemi gemiye, O çiçeğine tutunmak istedikçe... Yük ve hayvan taşımakta kullanılmış eski uskurlu bir vapurla adadan ayrılan son gruplaydık. İskeleden halatlar toplanmaya başladığında en son karamsar bir hüzün bindi herkesin omzuna. Hıçkırıklar, gözyaşları, çığlıklar... Dedeciğim yorgun gözlerini hiç kırpmadı, ellerini sımsıkı sıktı. Baktı, baktı... Evimiz, kuruyan koca vişne, rıhtım ve ada yavaş yavaş kayboldu bahtsız bir ufukta. Bir müddet kimse yerinden kıpırdamadı, el ele tutuşanlar ellerini bırakmadı. Ben olup bitenleri dedeme anlattım. O iri mavi gözlerini tek noktada sabitledi, cebinden çıkardığı karanfil tanesine muhabbetle şöyle bir bakıp üfledi, dilinin üzerine bıraktı, sessiz sessiz ağladı. O gece dedemin esmer yorgun bedenini saran ateş nöbeti kıpkırmızı bir uğurböceği gibi geziyordu teninde. Yan yana, bir çuval içinde taşıdığımız geleceğimize yaslanarak uykuya daldık. Gün doğumunda ninemin ağıdıyla uyandım. Artık dedem hiç uyanmayacaktı. Babam incitmeden açık gözlerini kapadı. Kalbinin üzerine soğumakta olan elini yana indirirken sıktığı avucundan bir tutam toprak dökülürdü.

Kelebeğin çiçekte ölecek kadar nasibi yoktu ama çiçeğini yanında getirecek kadar sevdalıydı toprağının. Aklın imbiğinde henüz vatan hapsedilmeden, ruhun aynasında parıldayıp duran toprağın kokusu henüz teninden silinmeden sonsuza uçan bir hüznün kelebeğiymiş dedim. O güçlü ve mağrur insanın kendini böylesi çabucak bırakıvermesini anlayamamış ve aslında ölümünün bir manada başına geleceklerden haberdar bir keşif ehlinin kendini aşkının kollarına bırakmış olabileceğini hiç algılayamamıştım. Kınasız, mecazsız bir akıbeti onunki. Bir ölüm değil sadece orda kalmak istemeyi belki de.

Kayıp Kelebekler Haritası

Beton ormanları arasında büyükannesini arayan kırmızı başlıklı bir kızdı ruhum. Düş kırıklıklarım vardı, şehrin yüksek surlarından yankılanan, korkunç kahkahalar vardı kulağımda; bana sevgiden önce “İmdat” diyerek bağırmanı öğreten çınlamalar! Evde kimseciklerin olmadığı vakitlerde duvarda iğreti duran sırtı dökük aynanın karşısına geçiyor, imdat çığlıklarım esnasında ağzımın nasıl kocaman açıldığının provasını yapıyordum.

Süslü saksısında yavaş yavaş büyüyen nadide bir çiçektim aslında. Dışarıdaki hayattan yalıtımlı duvar ve pencereleriyle arıtılmış betondan devasa bir kaleden, kocaman gri şehri seyrediyordum. Pencereye yaklaşmak, balkona çıkmak yasaktı. Tanımadıklarımın konuşmak, ikramlarını almak çok sakıncalıydı.

Elektronik dünyanın iki kutbu arasında üçüncü elimle görünmez bir ipi tutarak seyrimi tamamlıyordum. Televizyon denemelerden siyah kutudan bilgisayara koordinatları verilmiş ince bir hat üzerinde büyüdüğüm halde yine de hastalıklarımın bir türlü kurtulamıyordum. Babama göre doğru dürüst bir şey yemediğim için hastalanıyordum. Bu sebepten olsa gerek bol bol renkli, katkılı yoğurtlardan, tatları hakkında pek de fikrim olmayan ballı gevrek kahvaltılıklardan alıyorlardı, yiyordum. Aslında beni bir tek dedem anlıyordu. “Toprağa değmeli çocuğun ayakları”

diyor, babama serzenişte bulunurken, beni de “Ziraat cücüğü” diye seviyor. Anlamı çok da önemli değildi, hatta bence şefkat dolu güzel bir cümleydi. Bazı akşamlar parmağıyla gökyüzündeki yıldızları gösterip “Hepsi ışığını ondan alıyor.” Sonra ellerini açar avuçlarıyla hepsini okşar gibi “Çobanyıldızı ve Süreyya’da; O’nun nuruna pervane olmayan mahşerde sefil olur.” diyordu.

İyi ki dedem vardı içimdeki boşluğu algılayan, aç ruhumu doyuran! Çocukluğumdan beri sıkıca kapanmış camları açar, okunan ezanın odaya dolmasını sağlar ve hissettirirdi ruhuma ezanı. Sofraya boş bir tabakla kaşık koydurmak onun âdetindendi.

Ruhumun tellerini döven mızrap sanki başka dünyalardan salınan, ötelere buraya taşıyan düş ötesi bir ahenkti. Adeta ezanla, O’nun sesini duyuyor, özüksüyor, ruhumun derinliklerinde idrak ediyordum. Ve bir akşam fenalaşıp hastaneye kaldırılırken açmakta zorlandığı buğulu gözleriyle “Yine kavuşacağız” diyerek evden son kez ayrılıyordu...

Annem ve babamla çok fazla vakit geçirdiğimi düşünmek tam anlamıyla bebeklikti. Oysa onlara göre ben yıllar önce büyümüş kocaman bir erkektim. O yüzden olsa gerek çocukça nazlara, gelip akşamları dizlerinin dibinde kıvrılmalara, gece uyanıp aralarında yatmama tahammülleri hiç yoktu. Her ne kadar beni çok sevdiklerini ve özlediklerini her fırsatta beyan etseler de; onlara göre sevmek markette her istediğimi almam demektir. Kaç ayakkabım kaç şapkam vardı ben de bilmiyordum. Akşamdan akşama çiçeklerini biraz seviyor, suyunu kontrol ediyor, şefkat gösterip bilgisayarda sonu bir türlü gelmeyen oyunlar açıp televizyondaki o beni de unutturan dünyalarına dalıyorlardı. Ben klavyenin başında uykuya dalışlarımın gecenin hangi diliminde bir yorgan sıcaklığına büründüğünü hiç hatırlamıyordum. Çocukça rüyalar da görmedim ben. Hep savaş vardı, hep parçalanmış insanlar, garip sesler çıkartarak fişkıran kanlar,

düşürdüğüm uçaklar... Hiç farkımda değildiler; belki de bende oluşan hissizlik girdabından, kazanma ihtirasından ileride payıma ne düşeceğinin. Paylaşmadan, konuşmadan ve hep içimizde doğuştan var olan sevgi nimetinin farkına varmadan nasıl olgunlaşacağımın. Sanal bir dünyanın işgali altındaki körpeçik ruhum insan görüntüsünde biyolojik bir robottu sanki. Muhabbet ikliminde çimlenen tohumlarımız sevgi çiçeğine durmadan koparılmıştı.

Televizyonlarda rengarenk süslenmiş neşeyle işlenen cinayetler, oyunlarda parçalanan cesetler ‘start game’ tuşuyla yeni bir oyuna başlama hafifliği algı melekelerini tahrip etmiş içinde tarifsiz hasis duygulara kapı aralamış milyonlarca korumasız saf çocuktan biriydim. Hangi ucuz ihtiraşlara malzeme yapılmış, hangi menfaatlerin bulaşığına duygusuzlaştırılmıştım!

Şehirler büyüdükçe insanlar küçülüyor, ruhlar daralıyordu. Ben bal mumundan yapılmış her gün tozu alınan bir vitrin süsü değildim. Kıyafetlerimin neon ışıklı parlak mağazalardan alınması, hoş kokulu gözlerimi yakmayan şampuanlarla yapılan banyolarım çok kıymetli bir vazodaki yapay çiçekten öte bir anlam katmıyordu çocuk ruhuma. Plastik aksamli elektronik bir dünyanın içinde bir diyet kadar bile bu devrenin elemanı değildim. Aynı mahallede, aynı sokakta, aynı apartmanda, aynı evde bir biriyle tanımlanmayan bağımsız birer oyunduk. Nasıl da böylesine içimiz boşaltılmış ve kalabalıklar içinde yalnızlaştırılmıştık! Aslında bizler adını oyuncak koyduğumuz içi boş bir dünyanın oynadığı birer oyunduk.

Hiç çocuk olmamış sanal bir çocuktum. Benim dünyamda arkadaş yoktu, şeker veren beyaz sakallı dedeler, romatizmalı ayağını sürüyerek camiye giden ihtiyar emmiler, masal anlatan kalın gözlüklü pamuk nineler, her pişirdiğinden ‘göz hakkıdır, Muhammet aşkına, şifa niyetine’ deyip getiren komşular yoktu. Hasbelkader bir yabancından

ikram gelirse yalancı tebessümlerle alınır burun büken tavırlarla çöpe yuvarlanırdı.

Ve babamın istenmedik bir şekilde Anadolu'ya çıkan tayiniyle her şeyin bittiğini sanmıştım. Anadolu ne demekti... Evimizde böylesi bir mateme sebep neydi ki. Aslında bu gri şehirde özleyeceğim ne bir arkadaşım ne kırlarında içine sırrımı haykırdığım bir kuyu vardı.

Günler sürdü taşınma telaşımız. Taşrada ev arayışlarımız... Ve bir sabah beyaz bir kamyon kapımızın önüne yaklaştığında bizi kurgulayan yaratıcımızın 'space' tuşuyla bizi yeni bir oyuna başlattığının farkına varıyordum. Alıştığımız duvarlara, dolaplara ve hep aynı manzaraya anlamsız bakan gözlerim ne kadar da umursamaz ve vefasızdı. Paralarını nakliye öncesi peşin talep eden elemanlar tepkisiz, bir cenazeyi taşır edasıyla indirdiler eşyaları. Ne biz kimseyi ardımızda bıraktık diye üzüldük ne bir kimse biz gidiyoruz diye ardımızdan su döktü. Babam bazen homurdandı "Bir kişi kapıya çıkıp da eyvallah etmedi, bir çöp olsun aşağı indirmedi." diye. Ama biz de komşularımız taşınırken evde yokmuş numarasıyla aynını yapmamış mıydık?

İstemeye istemeye sanki boynumuza dolanmış bir iple çekilerek gelmiştik bizi korkutan Anadolu'ya! Kamyon camına yasladığım yorgun başım sağa sola salınırken bu şehrin yüzünde beni içine çeken tarifsiz bir büyü vardı. Sokaklarımızın güneşini çalan saymaktan yorulduğum bilmem kaç katlı minareleri bile yutan gri binalar yoktu burada. Birkaç katlı, bahçelerinde ilk kez gördüğüm kiraz ağaçlarıyla müstakil evler vardı. Kamyon daha durmadan neşeli çocuklar koştu ardımızdan. Durduğumuzda çocuklar kaldıracabilecekleri bir yükü almak için sıraya bile geçmişti kamyonun ardında. Sonra sokaktaki tüm perdeler aralandı sanki. Sonra kapılar birer ikişer açıldı delikanlılar eşyalarımızdan omuzladı. Ben şaşırmıştım Anadolu korkunç

olmalıydı. İçimi acıtmalıydı. O an anlamıştım kafamızdaki vehimler canımızı daha çok yakacaktı.

Genç kızlar, kadınlar geldi, sonra annemin koluna girdiler, daha eşyalar bir odaya girmeden pencereleri, kapıları, yerleri silip süpürdüler. Bir de “yol yorgunusunuzdur” deyip anneme iş göstermediler ya! “Biz nasıl yaşarız taşranın yoz, gün görmemiş yalnızlığında, bir de onlara görgü mü öğretilim?” diye inleyen annem!

Hani üzerimize vazife değilse hiçbir işe karışmayacaktık, bu gün görmemiş, güler yüzlü insanların zoru ne! Çiçekli basma entarilerinden, rengârenk işlemeli yazmalarından başka bizden farkları ne!

Eşyalar dizildi, perdeler çekildi tam bitti gidiyorlar derken bu sefer ellerinde kiminde bulgur kiminde süzme yoğurt, taze peynir çıkageldiler. Kimi beni göstererek: “Bostandan yeni yoldum şu tazeciğe yedir güzel kızım.” diyerek verdiği daha önce hiç tatmadığım kokulu domateslerin, salatalıkların, ekşi otların hatta daha önce hiç çiğ olarak yemediğin incecik pırasaların tadı ne kadar farklıydı. Önümüze kurulan ve taltif edilmek gibi bir kaygısı olmayan sıcacık yemekler bizim için ısıtılmış ekmekler ve hâlâ toprak kokan sebzeler! Ben herkesten evvel iştahla oturduğum sofrada annemle babama bakıyordum kaygıyla. Her halimle şaşkındım. Daha önce bizim sofralarımızda hiç olmayan bir şey vardı bu sofrada ‘muhabbet.’ Şehrin kalabalığı ve şatafatıyla tel tel dökülerek kısıralaşan ruhum ilk kez böylesine bereketli bir gün yaşıyordu.

Sabah güneşi güzele doğarmış! Hiç farkına varmamıştım ben bu güneşin. Annemin sıcacık ellerinden daha sıcak bir el saçlarımdan okşayarak uyandırmamıştı beni. Aydınlık benim çocuk yüzüme gülüyor, ben gülüyordum. Dışarı cıvıl cıvıldı her haliyle. Çocuklar gülüyordu, kuşlar gülüyordu, ağaçlar gülüyordu. Bahçeye çıktığımda ruhuma

saplanan iğde çiçeklerinin kokusuyla bezenmiş havayı isteyerek ciğerlerime hapsediyordum. Milyonlarca kez ciğerlerime doldurduğum havanın ilk kez farkına varıyordum.

O gergin duruşumla beni yaşımdan büyük gösteren tavrım farkında olmadan yüzümden düşüyordu. Sabah erkenden sokak kapılarının önünü evlerinin içiymiş gibi muntazam süpüren güleç kızlar, duvar gölgelerine dizilmiş örgü ören kadınlar, boğazına bağlanmış emziğiyle düşe kalka paytak paytak elindeki söğüt dalıyla kazları kovalayan pantolonsuz çocuklar vardı. Yaşıtlarım sokağın ortasında toplu halde oynuyorlardı.

İçimdeki arsız, şehirli apartman çocuğu ne kadar şaşkıındı!

Patlak bir top, ortaya çizilmiş bir çember, hiç de muntazam olmayan çanak çömlek parçaları. Kaybedenler neşelerinden hiçbir şey yitirmeden oyundan atılıyor gelip bizim bahçenin duvarına yaslanıyordu. Bazıları yalın ayaktı, bazılarında annelerine ait kocaman bir terlik ama hepsinin yüzünde tarifsiz bir haz vardı. Gözlerini hiç kaçırmadı çocuklar gözlerimden. Güzel, renkli gözlerinde oyunlarına beni de çağırın samimi bir davet vardı. Sanki onlar hep bir ağızdan söyledikleri tekerlemelerle ‘kırk haramilerin’ hazine odasına giren birer Ali Babaydılar. “Başparmak, badem parmak, orta direk, gül ağacı, küçük hacı...” Ve fakat onların bulduğu hazine bizim bildik dünyamıza ait bir hazine değildi. Ve her defasında bu sihirli kelimelerle kalplerdeki muhabbet kapısı sonuna kadar aralanmaktaydı.

Düşte Kelebek Gömmek

Kıraç sert arazide bocalayan hayvan, kamçıyı yedikçe gayrete gelip tarlayı çiziyor. Bozkırda yamaçlar, bağıran yanık bir ayna gibi parlıyor, iri karıncalar sanki ayakları yanmışçasına sağa sola koşuşturuyor, kertenkeleler önce arkalarına bakıp kayaların üzerinden hızla kaçarak kuyruklarını kurtarıyordu. Ardında bir çizik ve toz bulutuyla ilerleyen adam hooo diyerek ünlüyor. Toz bulutu yavaş yavaş dağılırken, kasketini çıkarıp dizine vuruyor, koluyla çamurlaşan terini yorgun teninden siliyor. Anı fırsat bilen hayvan kuyruğunu kaldırıyor...

Saksısında kuruyan Çingene pembesi begonyaların, istemsiz parmak ucu dokunuşlarıyla dağılıp savrulmaları gibiydi kaygılı ruh hali. Daha önce hiç görmediği bu ücra yörede, mevsimsiz dalında kalmış son bir meyveydi sanki. Kuytuda saklanan baykuş, ininde salınan yarasa ve tozup duran harman daha bir buralıydı. Susuzluğun gerdiği çorak toprak yeni bir doğumun sancısıyla iç çekip kasılıyor, yüzündeki çatlaklar içine sirayet ediyordu. Yanık bir yankıyla gönül perdelerini aralayan bir kanun ritmiyle toprağın içine gömdüğü yüzünü yavaşça kaldırdı. Yüzüne vuran gün ışığı, yağmur damlaları gibi pırıldadı. Uzanıp bir avuç ışık çaldı gökyüzünden. Heyecandan üşümüş avuçlarını ağzına götürüp soluğuyla ısıttı.

Kaderine terk edilmiş, gençlerini geçim için gurbete göndermiş bu köyün insanları evlerinin taşları gibi esmer

ve sertti. Isırıcısına bakıyorlardı hoşlamadan, konuşmadan. Bir yabancıya hiç de alışık olmadıkları sen de kimsin bakışlarında ne kadar da aşikârdı. Yüksek bahçe duvarlarından ve her kapıdan gelen köpek havlamasından ne kadar da güvensiz ve ürkek oldukları belliydi. Yüksek taş duvarlar, köpek sesleriyle bezeli ısırğan bakışlar, idealist toy yüreğindeki ürperti korkularını besliyordu. Varlığını duyumsamak ve varlığından haberdar olmayan kör yürekleri ışığıyla aydınlatmak için burada bu duvarların ardında olmalıydı. Tedirgindi. Çoğunluğu ihtiyar bu adamlarla genç umutlarını paylaşacaktı... Bakışlarını bir ok gibi sakınmadan üzerine salan dağınık saçlı oğlana bu sefer gözlerini kaçırmadan muhtarı sordu. Birden tüm köy karşılık verdi, asık suratlarında bildik bir bahar yeli esti sanki. Elllerinden, yüzlerindeki yorgun çatlaklardan sızan bir ışık huzmesi yüreğini aydınlattı. Şu soğuk yüzlü kara taş evleri sevgiyle sıvayabilmeli, bir sel yatağı derinliğindeki yüz çizgilerinden unutulmuş merhameti çıkarabilmeliydi.

Ellerinde sapan taşlarıyla sığircık avından dönerken tükürük yarışı yapan haylazların, avuçlarının içinde tir tir titreyen sıcacık bir sığircığın boynunu bedeninden ayırırken hiç hüzünlenmeyen eli kanlı çocukların öğretmeni olacaktı. Onlara belki de hiç tanışmadıkları vicdanı hatırlatmak, asıllarıyla tekrar barıştırmak gibi bir vazifesi olmalıydı. İnsanlara yaklaşmak onları birbirlerine yakınlaştırmak sonrada o hazzın tadını çıkarmak. Dağların ardına kıvrılarak yol veren geçitlerden, nehirlerden, göletlerden geçip de varılan, muhtemel ki yüz yıl önceyi yaşayan bu köy de siyah sert taşlardan öbek öbek yapılmış toprak damlı kemer evleri, mahalle aralarında yalıkları dolduran çeşmeleri ve rüzgârla oynaşan birkaç kavak ve söğütten öte terk edilmiş bir yerleşimdi. Sahipleri ölmüş, yalnızlığın vıran yüzünü görmüş kemer damların üzerindeki papatyalar susuzluktan kendini çoktan salmıştı.

Terk edilmiş evlerden birini kalması için onardılar. İmsak vakitleri pat pat motorların sesiyle irkilerek uyanıyor, evin kapısına koşuyor uzak denizlerden gelen imbatların terli sırtını üşütmesine aldırış etmeden ufuklara bakıp dalıyordu. Kızılla mor arası tulu ufukların sakladığı denizlerin çok uzakta olduğunu bildiği halde avdan dönen balıkçıların motorlarının sesiyle avunuyordu. Gönlünü gönüllü bir kandırmaydı bu, bozkırın ortasında deniz olmadığını bile bile. Ama her sabah avdan dönen balıkçılar niyetine pancar sulayan motorların sesini dinledi.

Soluk soluğaydı insanlar. Soğuk, solgun yüzlerinde somurtan bir ifade bırakmıştı. Sanki bu topraklara ilk kez geliyormuşçasına sonbahar insanları tedirgin ediyor, yetiştirememeye korkusu omuzlarına kaygı olarak biniyordu. Hırçın rüzgâr önüne kattığı kevenleri sürüklüyor sarışın söğütler cinnet geçirirken saçlarını yolan ihtiyar bir kız gibi bir o yana bir bu yana salınarak yapraklarını döküyordu.

Sabahları ders iki çobanın önüne kattığı sığır sürüsünün seremoniyle geçişinden hemen sonra başlardı. O sürünün ardında ağır ağır çobanları takip ederek okula varırdı. Her sabah bu yürüyüşte önceleri öğrenerek sonraları imrenerek izlediği üzerine bir ömrün yükünü boca etmiş mor yazmasının altında boynu yere düşmüş bir menekşe kadar incecik Elif nineyi görürdü. O yaşta iki büklüm torunu yaşında bir erkeğin önünden geçmeyi ar sayan, yorgun küçücük menekşe gözleriyle insanın yüzüne bakamayan asaletiyle. Sürünün geçişinden hemen sonra sokağa çıkar her zamanki yağ tenekesini elleriyle avuçlayarak nasıl da doldururdu. İlk kez şahit olduğu bu garip gösteri aslında dört oğlu bilmem kaç torunu olan ama bir çul parçası gibi gözden uzak bir göz odada terk edilmişliği tarif için çizilmiş eski bir resim gibiydi. Önceleri tiksintili bir serzenişle karşıladığı, kendince ayıpladığı Elif ninenin elin eline bakan hüzünlü kaderi derinden etkilemişti onu. Her sabah

rutin tenekesini dolduruyor uzanabildiği kayaların, duvarların üzerine itinayla yerleştirip yağmurlar başlamadan kurusun diye zaman zaman ters çeviriyordu. Yorgun bedenini muhtemel yalnız geçecek soğuk bir kışa hazırlıyordu. Bu bir göz karanlık nemli odada ne yerdi ne içerdi. Ne ışık ne su, ne el ettiğinde ses verecek bir evlat...

Okulda öğrenciler yarı aç yalın ayak. Kimi geceyi harmanda kimi ahırda geçirmiş. Ahırda kalanlar şanslı. Biraz esbaplarına koku sinmiş olsa da sıcacık. Gerçek bir ilgisizlikle beslenen şefkate muhtaç çocuklar. Fakat yüzlerinde masum bir samimiyet henüz kirlenmemiş, katılaşmamış bir kalpleri var. Bayram arifesi: Çocuklarla gruplar halinde köyün kimsesiz yaşlılarına belki de kapısı hiç çalınmamış garibanlarına çat kapı bayram ziyareti yapacaklardı. Bayram sabahı çocuklarla toplanıp Elif Ninenin kapısını çaldı. En az nine kadar ihtiyar tahta kapı açıldığında şaşırıp öylece bakakaldı. Hayırdır diyebildi hiç dış kalmamış ağzıyla. Müsaadeyle içeri daldılar. Sanırım onlarca yıldır ilk gören onlardı bu odayı. İlk anda bir tren vagonundaymış hissi veren, insanın ciğerlerine bir ok gibi saplanan kokulu, az ışıklı gri, soğuk bir mekân. Sedirin üzerinde tüyü pek bol dünyayı umursamaz ihtiyar miskin bir kedi. Küçük masanın üzerinde bir tas suya doğranmış yufka, muhtemel sabah kahvaltısı. Tavanı örten tozlu yorgun mertekler musallaya uzanmış ölü bedenler gibi çırılçıplak. Odanın içinde zaman durmuş, hayat dilsiz... Oysa o, kirlenmemiş ruhuyla her geçen gün biraz daha yitirdiği hatıralarıyla yanından hiç ayırmadığı işlemeli bakır ibriği kadar saftı. İnsanların hayatı her şeye rağmen idrak edememiş olması, gergefle, altınla, şehvetle süslediği buzdan bir gemiyle sıcak denizlere inme hayalinden başka neydi? Neydi bu umursamazlık, hakikati öteleme çabası!

Kimse tarafından aranmadan, varlığı duyumsanmadan, herkesin ortasında ama yok sayılan bir hayat.

Bayramlaştılar. Çocuklar paslı teneke kuzineyi yaktı. Menekşe gözleri dolu doluydu. Yüzlerine biraz şaşkın tek tek baktı. Yutkundu. O menekşe gözleriyle görmüyordu. Gözkapaklarını kısarak çukurunda kaybolmuş gözlerle, kendini sakınıyor ve saklıyordu. Ve belli ki ilk kez, yıllar sonra ıslak gözleriyle onlara bakarak kendini gösteriyordu. Dokunsan kırılacak, binlerce yıldır yerinden hiç oynamamış billurdan bir vazo gibiydi. İçinde kim bilir hangi yarım düşler, ne söylenmemiş hisler saklıydı. Çektiği ezayı saklarken, bu ziyareten aldığı ecza ile bakıyordu. Gözlerinde insanın içini yakan mahcup bir har vardı. Gün ışığında kendini kaybettirmiş ay hüviyetiyle parlak mavi bulutların ardına gizlemişti kendini.

Bir gül goncasının ağır ağır açılışı gibi mora çalan koyu kırmızı kuru dudakları aralandı.

“İlk kez” dedi. “Ölümden önce ilk kez!” Yutkundu. Bir bebek zarafetindeki kolunu, sanki canı çekilircesine kaldırdı, yazmasının ucuyla gözyaşını sildi.

“Kimsen yok mu?” Ağır ağır başını kaldırdı, sanki sesin geldiği yeri aradı.

“Olmaz mı var...” Sustu ve sonra nedeni ona malum “yok” dedi.

Yer minderinden usulca kalktı, yeşil terekte, beyaz bir poşette sakladığı bayram şekerlerinden birer ikişer dağıttı. “Rahmetli adamım almıştı” dedi. “Kaç bayramdır kapım çalınсын da ikram edeyim diye sakladım şekerleri...”

Ama kimse gelmemişti. Şekerler sertti, ama katılaştan kalpler kadar değildi. Yüzündeki derin çizgilerden süzülen yaşları tekrar sildi. Hemen yanında kim olduğunu bilmediği esmer çocuğa sarılıp: “Kaç gecedir düşümde, kıpır kıpır kelebekler gömerdim. O kelebekler evime gelip, şimdi başıma kondular.”

Bir daha hiç konuşmayacakmış gibi sonsuza dek sustu, zaman oracıkta düğümleñip kaldı sandılar. Kıpırdayan bü-züşmüş dudaklarından dökülen duaların aydınlık davetiyle o güne kadar hiç hissetmedikleri biz ötesi âlemlerin sakin-leri doldurdu sanki bu serin izbeyi. Dualarım diyordu: “Şü-kür ki dualarım kabul oldu. Bayram şimdi bayram.” derken öylece kalakaldı.

Kaç bayramdır samimiyetle saklanmış bir şekerin damaklarında bıraktığı hazla duvarda asılı siyah beyaz aslında biraz yeşile çalan eski bir fotoğrafa baktı. Sanki ordaymışçasına, başında kasketi, dimdik, gömleğinin son düğmesine kadar ilikli, elleri dizinin üzerinde muntazam duran ve odaya bakan bir adam. Hemen yanında herifi dik-leştikçe kendi büzüşerek küçülen erini büyütme gayretiyle yeleşimin düğmeleri ilikli, eli böğründe bir kadın. Yastığı-nın altından eski ama temiz çitimi bir çarık çıkarıp bağ-rına bastı. Dönüp o da resme baktı...

“Adamımdı, düşünceli adamdı. Ölmezden evvel te-neşirde ne lazımsa, hem kendine, hem bana hepsini aldı. Son suyumuzu ısıtanlar bizden umar, kim bilir belki gönül koyarlar diye onları da unutmadı. Ayaklarına takunyalar, başlarına yazma aldı. Sonra arası bir hafta bile sürmedi, beni yabanda bir başıma bırakıp gitti.” derken, belli ki ona hâlâ sevdalıydı.

Kelebeğin Seyir Defteri

Eski ama temiz, daracık sokaklarını cumbalı evlerin doldurduğu, aşağı yukarı her evde o akşam ne piştiği tahmin edilebilen bir mahallede geçmişti çocukluğu.

Tüm yollar caminin avlusunda son bulur, gönüllere ferahlık çalan akşam ezanıyla, çocuklar avluda korkularını birbirlerine satarak evlerine doğru koşuştururlardı.

Hafif bir rampayla çıkılırdı, kesme taşlarla döşenmiş sokaktan caminin avlusuna. Bahçe duvarlarında bükük boyunlarıyla akşamsefaları, gelip geçenlere sürtünmeye çalışır, dalga dalga sokağı kaplayan mis kokularıyla kendilerini zorla sevdirelerdi.

Ezanın okunmasıyla küçük pencerelerde kırmızı ya da yeşil, kimi basmadan kimi pazenden perdeler peş peşe çekilir ama hiçbir zaman, perdeler çekilmeden lambalar yakılmazdı. Bunu bir arsızlık sayarlardı her nedense.

Yatsıya giden başı terlikli hacı emmilerin sürüdüklere ayakkabılarının sesine bastonları eşlik eder, duvarlarını âyetelkürsilerin, besmelelerin süslediği evlerden dışarıya aceleci çay kaşıklarının sesi karışırdı.

Minarelerin gölgesinde

Bir cuma ezanı öncesi Koca Hoca, için için cemaatte sesleniyordu: “Muhteremler zulme susmayın, zulme

susmak ona sessiz alkış tutmaktır. Büyüklüğünüzün farkına varın. Düşman cesur değil lakin akıllı. Büyüklerimiz farkında değil ağırlığının. Bizim işimiz dev aynasındaki pireleri ezmek. Müslüman kişiliğinize, ailenize ve bebeleinize saygılı davranın. Gelin hastaların şifası için, borçlarının edası için yüce Allah'a yalvaralım.”

Şahin, buğulu gözleriyle ,ağlamaklı, büyüyeceği günü bekliyordu...

Kanlı eylüllerin arifesinde baba baskısı çocuk yüreğinin zehirli bir tohum gibi düşmüştü. Gözlerini ne zaman bir duvara dikse, duvarda babasının hayali canlanıyor “*Buz olasin oğul*” diye haykırıyordu.

Gençlerin çil çil dağıldığı, safların belirginleşip, kalplerin kardeşe bile karardığı günler yaklaşıyordu. Şimdi çocukların daha da sahiplenileceği, Allah ve Resulüne muhabbetin bir hattat maharetiyle ince ince işleneceği zamandı. Ama öyle olmamıştı. Hakaret ve dayakla, dua yerine bedduayla çocuk yüreğindeki özgüven ve sevgi çalınmıştı. Hem de öz babası tarafından.

Çaresizce karşı koyuş, umutsuzca kendini ispatlama sevdası ve yok olmamak için yok etme iştahı, yeşerip boy verdi saf yüreğinde. Oysa ne çok severdi çiçek açan ıhlamurların nefis kokusunda, çatlayan kestanelerin gölgesinde ezan dinlemeyi. Bu ata yadigârı camide gamet getirmeyi ne çok isterdi...

Onca yıl vaazlarıyla insanları hakikate çağırırken oğlunu bataklığa sürüklediğini göremeyen zavallı Koca Hoca. Pişmanlık kâr etmedi. Ateşi, söndükten sonra yakmak ne kadar zor! Bir zamanlar lakabı “Sevap Avcısı” olan Şahin, şimdi bırakın camiye gelmeyi, namazı da terk etmişti. Kılmadığı namazlar artık onu üzüyor, affına bahaneler aramıyordu. Arkadaş çevresiyle beraber yavaş yavaş zehirleniyor, inkârın gölgesinde oynuyordu.

Adaletli bir paylaşım olacak, halkların özgürlüğü için faşizmle savaşılacaktı.

Umutları tüketen bir cezaevinin avlusunda

Bir anlık öfkesinin karşılığını gençliğiyle ödeyen Karamellerin Memet, Şahin ve beraberinde birkaç kişi için büyük demir kapının kilitleri teker teker açılırken, tahliye olanlar helallik alıyorlardı. Gidenlerin yüzünde tebessüm, kalanlardaysa hüznü vardı.

Karamellerin Memet avluda karayelin bir o yana bir bu yana savurduğu yaprakları işaret ederek: “Şu dökülen soluk benizli yapraklar ve gurbanı olduğum şu guru ağaç bize ne kadar da benziyor. Kimi kimsesi galmamış, gaç yıldır o da yatar durur biziminen bu avluda. En çoh da onu özleyecem.”

İçlerinden biri: “Memet Emmi gene ökelenecen mi? Bah dışarda sana dışlık vermezler. Gel heç gitme sen.” deyince: “Önünde öldüğüm, hiç bida ökelenir miyim.. ökele-nirsem ciğerim ağızımdan gelsin, horantayı bedbaht ettik bunca yıldır.” dedi.

Gülüştüler, ama çok geçmeden başlarını önlerine eğdiler. Sessizliği yine Karamellerin Memet bozdu.

Bakın dedi. “Şu guru ağaçta kalan yapraklar darağacına giden gardaşlarımız gibi. Bıldırdan beri içimi yakar durur... Onlar varacağı yere çoktan vardılar. Bizse volta attık, ağıt yaktık, bozrak söyledik. Dizimizi dövdük. Püsüğe döndürdü bu mapus bizi.”

Daha lafını bitirmemişti ki, Kanadı Kırık: “Bağrına gurt düşsün, uzun ettin be baba, var git gayrı yoluna.” dedi. Karamellerin Memet elini uzun aksakalına götürdü, ona döndü, acı bir tebessüm vardı yorgun yüzünde: “Gören göz şad, nesli abad, bakar körünse talihi berbad olur. Kelebeğin muradı çiçekte ölmektir bilesin evlat.” dedi.

Kendini yapmacık ama aslında kaygısız bir dünyadan,

gerçek hayata salan Kanadı Kırık bohçasına doldurduğu ertelenmişlikleri ve geç kaldığı sevmeleriyle dışarı çıktı. Hürdü ama kördü...

Hastane odasında

Eylem'in sancıları artıyor, giderek dayanılmaz bir hal alıyordu. İlaç tedavileri fayda vermemişti. Son çare ameliyatta diyordu tabipler. Eylem'in son bir şansı kalmıştı o da parasızlık yüzünden askıdaydı. Yokluğun acıtan yanını belki de ilk kez bu kadar yoğun yaşıyorlardı.

Eylem'in, bir nevi öksüz olarak geçirdiği yirmi yıllık ömründe, kendini bildi bileli, hep çaresizlik ve sahipsizlik vardı. Ama yine de kulluğunun farkında, Rabbinin hep yanında, dayanılmaz acılarının ise bu dünya gibi geçici olduğunu biliyordu. İmtihanı zordu ama daha zor imtihanlar olduğunu da biliyordu. Allah'ın sevdiği kullarına dünyada çektirdiği sıkıntılarla ahiret yurdunda makamını yücelttiğine iman ediyor, kalbinde bırakın isyanı, en ufak bir serzenişe mahal vermiyordu. Yüce Allah ona Hz. Eyüp'ün sabrını, Hz. Meryem'in teslimiyetini vermişti.

Annesi Esmâ Hanım da gerçeğten teslim olmuş bir kadındı. Daha evliliğinin ilk yıllarında eşinden koparılmış, kendisini kızını Eylem'e adanmış, gün görmemiş çileli bir hanımdı.

Boyası kirli bu havasız küçük hastane odasında sevgili kızını her gün biraz daha süzülüyor, rengi soluyor, susuz kalmış bir çiçek gibi yavaş yavaş ölüyordu. Takvimden yırttığı her sayfayla kızının ömründen bir gün çaldığının farkındaydı. Kızını uykuya dalar dalmaz abdestini alır gözleri yaşlı sabahlara kadar Allah'a yalvarırdı. O gecelerden birinde sandalyede uyuyakalıp kaskatı kesilmiş bir halde iken kızının sancılı sesiyle uyandı.

Eylem: "Bir yudum su ver anne... Hüseyin'e bir yudum su ver anne." diye inliyordu. Oturduğu yerden hemen doğruldu,

sürahiden bir bardak su doldurdu, kızının başucunda eğildi. Eylem, rüya görüyordu. Hay Allah dedi. Terlemiş alnını eliyle sıvazladı, saçlarını okşadı. Bu zor bir geceydi, sabah bir türlü olmak bilmiyor, üzerlerine çullanan karanlık bir türlü çekilmiyordu. Esmâ Hanımın çapaklı gözleri yarım aralı oturduğu yerde rüyaya daldı. Eylem beyazlar içinde, karlar üzerinde gülererek yalın ayak koşarken bir kelebek oluyordu...

Minarelerden dalga dalga yankılanan sabah ezanı kalplerin kapısını çalıyor, adeta yok mu namaz kılacak, yok mu Rabbinin katında makam alacak diye haykırıyordu. Anne kız her sabah dinledikleri ezanı o sabah hiç duymadı. Karanlık kendini ferah bir aydınlığa bırakıyordu. Yeni doğan günü görece kadar ömrü olmayan bir merhum için minarelerden salalar verilmeye başladı.

Esmâ Hanım, sabah namazı geçiyor kaygısıyla irkilirdi. Küçük pencereden dışarıya bakındı. Gün çoktan ışımış, ezanlar çoktan bitmişti. Bir an durakaldı... Eylem... Eylem niçin daha uyanmamıştı. Her sabah annesini namaza kaldıran, bin bir güçlkle abdest alıp ima ile olsa da namazını kılan Eylem bu gün neden kalkmamıştı?

Verilen salalar için ürpertirken telaşla oturduğu yerden fırladı kızının başucunda nefesini dinlemeye başladı. Zayıf ama solgun, sarı bir kır çiçeği olan Eylem, derin ve her zamankinden farklı bir uykudaydı. Önce kızını uyandırmaya kıyamadı. Sonra içindeki kaygının verdiği telaşla: “Kalk kızın sabah oldu, kalk Eylem!” dedi. Eylem yorgun gözlerini açtı, yüzünde eşsiz bir tebessüm vardı. “Biliyor musun anne bu gece Kerbelâ'daydım. Hz. Hüseyin'i gördüm rüyamda. Kaygı etme diyordu kaygı etme. Bir gün tüm susuzlar suya kanacak.” Anne kız bir birlerine sarıldı. Sıcacık gözyaşları yanaklarından aşağı kaydı...

Kanadı Kırık kendini çaresizlik kuyusuna bırakmış, adeta kendi kanıyla yüzünü yıkıyordu. Nerede bırakmıştı

en son kendini. Hangi karanlığın peşindeydi. Hayat dediği hengâme onu boğuyor, acılarını depreştiriyor, zaman zaman artık bitsin dedirtiyordu. Gaiplerden bir ses gelsin, bilinmez bir el çaresiz ellerine değsin istiyordu. Sancılı yüreği bocalıyor, gördüğü her kapıya dayanıyor, omuz veriyor, dövünüyor ama hiç biri açılmıyordu. Son bu olsa gerek, ölümden böyle bir şeydir herhalde diyordu. Pardösüsünün altında sakladığı hüznün eskiden yüzüne aksediyordu. Soluk benizli yüzü kırışmış, göz kapakları şişmiş, beyazlayan saçları seyrekleşmişti. Gençliğinde beyaz atlı bir süvariye benzetirdi kendini. Mahmuzlayıp atını hep ileriye sürer, hiç bakmazdı geriye ve aşağıdakilere... Hep yaz olacak sanırdı. Nereden çıktı bu kış. Başını iki eli arasına aldı. Parkta, oturduğu bankta giderek küçüldü, tostoparlak bir hal aldı. Gözünün önünden geçiyordu tüm arkadaşları, yumruklarını kaldırıp meydanlara döküldüğü yoldaşları, can koyduğu izimler artık yoktu. Şimdi yapayalnızdı. Yoksa birazdan uyanılacak bir rüya mıydı? O yıllarda takvimde yerini almış bir yapraktı. O gün yaşandı ve yırtıldı. Belki okundu ama unutuldu. Şimdi yapayalnız can çekişen şu hayat koparılıp atılmış eski bir takvim yaprağı mıydı? Hasta kızını bile unutulmuşluğu kadar etkilemiyordu onu... O tutuklandığında işkence altında tüm suçları üstlenmiş, arkadaşları da berat etmişti. O bir bilinmez davanın devrim kahramanı(!) olurken, eşini ve çocuğunu bedbaht etmişti. Yoldaşları cezaevinde birkaç kez aradılar onu. Üç beş filtersiz sigaraya birkaç ömrü takasladılar. Sonra, sonrası herkesin hikâyesi, sevdalar yalan, davalar oyun oldu. Bir umursamazlık sardı her yanı. Bir anda her şey değişti. Hayat bir sinemaydı. Herkes kendi rolünün kahramanı. Birinci film bitmiş ikinci film başlamıştı. Kimi sağcı kimi solcu. Hepsi aynı mekândaydı. Ölenlerin analarının ciğerleriyle gömüldü ve şimdi çoktan çürüdü. Analar hâlâ ağlamaklı.

Şahin'e, imam olan babası anarşist oldu diye hiç eyvalah etmedi. Ardından evladım demedi. Çok sürmedi önce babası sonra anası kahırdan öldü. Koca aile dağıldı. Cenazelerine bile gidemedi.

On sekiz yılını verdiği cezaevinden çıkmıştı ama yalnızlığa tutsaktı. Eski bir mahkûmu kimse yanında barındırmazdı. Kızı çok hastaydı. Eşi bile kızının hastalığını ondan biliyor, çıktığına bir türlü sevinemiyordu. İcini kemiren suçluluk duygusu ve bir nevi ispata dönüşen babalık şefkatiyle kızının tedavisi için para arıyordu. Son çare, eski yoldaşları geldi aklına. On sekiz yıl sonra onların hâlâ ağızlarına dolan kirli bıyıklarıyla davasının sahibi delikanlılar olduğuna kendini inandırmak istiyordu.

Çok sevdiği yoldaşı, uğruna suçu üslenip fazladan altı yıl aldığı Celal geldi ilk aklına. Verilen adrese geldi. Celal'in çalıştığı yer, üç katlı büyükçe bir iş merkeziydi. İçeri girip idari bölüme geçti. Girişte mini etekli, şuh tavırlı sekreter Şahin'i baştan aşağı süzüp:

– Bir şey mi istedin bey diye ukalaca sordu.

– Celal dedi... Celal burada çalışıyormuş, görmem lazım. Sekreter biraz da şaşkın,

– Celal mi, ne Celal'i! Celal Bey'i mi arıyorsunuz diye tekrarladı. Gözler bir an birbirlerinde takılı kaldı.

– Odur herhalde

– Kim arıyor, ne diyelim.

– Kanadı Kırık deyin siz o bilir.

Sekreter yalancı bir gülücük saldı ortaya.

– Buyurun siz oturun. Ben hemen haber veririm efendim diyerek içeri girdi.

Biraz sonra ağır adımlarla geldi.

– Biraz bekleteceğim, meşgul çağdırtacak sizi. Sekreter bir çay söyledi.

Şahin:

– Celal’in işi mi var, çok mu meşgul dedi.

Sekreter:

– Bilmem. Birazdan çağırarak sizi diye karşılık verdi. Oturduğu deri koltuk ve çalan yabancı müzik ruhunu daraltıyor, içindeki tutuklu çocuk kahrolsun emperyalizm diye haykırıyordu. Gözleri üzerinde kadın figürü olan saate takıldı. Dakikalar uzadıkça uzadı. Yattığı on sekiz yıl belki kasvetli ruhunu bu kadar sıkmadı.

– Çayınız dedi sekreter çayınız soğudu içsenize. Bu sözü emir telakki edercesine alel acele önündeki sehpa öylece soğumuş çaya, tabağında erimiş şekerleri kaşıkla sıyırıp attı. Çın çın çın dakikalarca karıştırdı. Bazen köpüren çayda bazen yelkovandaydı gözü. Sonunda beklenen telefon çaldı. Sekreter, Şahin’i içeri aldı. Eski iki yoldaş birbirlerine öylece bakakaldılar. Anlık da olsa Çankaya yokuşu, nezaretler, molotof kokteylli eylemler Kanadı Kırık’ın gözünün önünden geçti. Ağlamaklı bir sesle:

– Karanlık, bu ne hal ihtiyarlamışsın dedi. Koskocaman bir masada iyi giyinmiş bir adam:

– Hoş geldin Şahin Bey dedi. Masadan hiç kalkmadan elini uzattı. Şahin’in kanadı kırıldı, yerinde öylece kaskatı lakaldı. Elini bile uzatamadı. Elleri boşlukta kaldı Celal’in.

Gel otur şöyle, gel otur.

Umduğunu bulamayan ve boşuna bekletildiği hissine kapılan Şahin kanatlarını suya indirdi. Ah Eylem. Eski Şahin olsa bir an bile sabretmezdi bu yeni yetme burjuvaya...

Senin mi burası?

Evet. Nasıl buldun?

– Beni içeri aldıklarında, benim adım Kanadı Kırık seninkiye Karanlık’tı. İkimizin de bir atkısı, bir potini ve bir de yeşil parkası vardı. Çoğu zaman birinci tüttürecek

paramız olmazdı. Kahvede çay parasını veremezdin. Celal Bey olmuşsun şimdi.

– Gel otur bırak şimdi bunları. Eski çamlar bardak oldu. Dünya değişti. Bak Sovyetler bile yok artık. Sen hâlâ aynı Kanadı Kırık, gel yak bir cigara tellendirelim.

– Amerikan sigarası... Celal biraz utandı, aslında pek de umursamadı. Sadece güldü.

– Gençliğimizi boşa harcamışız Kanadı Kırık.

– Bak Celal şu lapa lapa yağan kara bak. Tek tek düşünüyorlar ama birbirlerine ne de tutkuyla bağlanıyorlar. Milyonken bir oluyor, yeri geliyor dağda eşkiya olup yol kesiyor, yeri geliyor kardan helva olup gönül alıyor. Güneş pusudan çıkıp da vurunca ciğerlerine hepsi birden eriyor ve hepsi bir yöne gidip sel oluyor, önlerindeki setleri talan ediyor. Kar kadar da mı adam değiliz?

– Bunların hepsi sadece güzel laf dedi Celal.

– Bak, ne oturayım ne de sigaranı yakayım. Hayatımı adadığım doğrularımı bir sigaraya mı satayım. Lümpen olmaktansa, dağda leş olayım, faşistlere eş olayım.

Odayı sessizlik kapladı...

–Kapına gelişim şundandır. Benim kız vardı ya Eylem, şimdi yirmi yaşında ve çok hasta. Para lazım bu yoldaşına borç para verirsen alırım. Bölüşürdük ya koşullarda cigara parasını, ona münhasıran. Yok, vermem dersin çekip giderim, geldiğimi kimseler bilmeden.

– Ne kadar, dedi Celal.

– Yedi bin

– Çok para be Şahin. Bu parayı nasıl geri ödersin?

İnançsızlık inatçı yüzünde zehirli kocaman bir yılan oldu kendini sokmak için. Sustu tüm arsızlığıyla. Karşısında duvar gidip geldi, başı avizeyle beraber döndü. Kendini zor atabildi koltuğa. Yutkundu, lanet olsun deyip vurup kapıyı çıkacaktı. Ah Eylem ah!

– Nasıl dilersen Celal Bey, nasıl istersen.

Karanlık, muhasebeden bir eleman çağırıldı, eski günlerin hatrına bir senet karşılığı Kanadı Kırık'a parayı ödedi. Birkaç gün sonra gelip şoför olarak işe başlamasını söyledi. Mihnet ve umutla ilk otobüsle Ankara'ya vardı. Hastanede önce doktorun kapısını tıkladı, içeri daldı:

– Doktorum para hazır Eylem'i hemen ameliyata alın. Parayı masanın üzerine koydu.

– Keşke bir ay önce olsaydı... Yine de Allah'tan umut kesilmez, siz Eylem'in yanına çıkın, gönlünü alın.

Merdivenleri koşarak çıktı, nefes nefese. Hanımını yatağın başucunda Eylem'in saçlarını okşuyordu. Esmâ Hanım döndü:

– Tamam mı? Parayı buldun mu diye sordu. Şahin gülümseyince, onlar da güldü.

– Olacak dedi, Eylem'im iyi olacak.

– Hoş geldin baba. Uzun uzun birbirlerine baktılar.

Eylem:

– Baba eğer ömrüm varsa ve sen kırılmazsan bundan sonra ismim Emine olsun. Şahin yerinden kalktı, hanımına baktı.

– Özür dilerim, sen nasıl istersen diyerek kızına sarılıp ağladı.

Emine zaman zaman ağırlaşıyor, verilen ilaçların etkisiyle uzun uykulara dalıyordu. Uyandığında annesini başucunda ağlarken buldu.

– Üzülme anne dedi. Üzülme. Her şeyin bir ömrü olduğunu ve ömrü olan her şeyin zamanı geldiğinde aslına döndüğünü bana sen öğrettin.

– Evet, evet evladım, doğan ve nefes alan her canlı mutlak ölümü tadacak. Bu gerçek yıllar geçtikçe, sen büyüdükçe daha fazla acı verdi bana.

– Kuvvetli ol anne, biliyorsun ki takdiri ilahi. Hayat bize sebepsiz sevmeyi öğretti. Geçen günler göreceksin en büyük lütuf unutmayı da öğretecek. Ölümüne üzülme anne. Acılarının bittiğine mi üzülyorsun yoksa. Sen arkada bıraktıklarını bir ara. Anneannem sana hâlâ muhtaç. İnsan kendi içinde bir zindan, daha kendimizi keşfetmemişiz. Kendi benliğimize işkence etmişiz. İçimizdeki karanlığı kimselere söyleyememiştik ve sonra o karanlıkta kendimizi yitirmişiz. Vicdan içimizde küçük bir ışık, o ışığı söndürüp cellat elbisesi giydirmiş kendine.

Gözlerini yerden kaldırdı, annesinin ellerine uzandı.

– Hüzünlenme benim annem, hüzün sana hiç yakışmadı ama sen hep hüznü yüzünde taşıydın. Yıllardır nefsin elinde oyuncak olmadık anne, şimdiden sonra içimizdeki zindandan gelen sese kulaklarını tıka, kapat tüm kapılarını... Sesi ağırlaştı, yutkunması hızlandı.

– Üzme kendini. Burası beytü'l-ahzan değil. Bu küçük ayrılık sonsuz kavuşmanın kapısını aralayacak. Geldiğimiz yere gidiyoruz anne...

Umut anne, unut anne... Sesi ağırlaştı, yorgun gözleri yavaşça kapandı ve uykuya daldı...

Nasıl da gömmüştü kendini çaresizlik yorganının altına, nasıl da yalnızdı şimdi. Mukaddes saydığı bulanık davanın korkaklığının ifadesi ve yalnızca korkularını korkutmanın bir yolu olduğunu yeni yeni idrak ediyordu. En iyi dostları ya birer sarhoş olmuş ya da kapitalizme yenilmişti. Güpegündüz eskiden kalma bir alışkanlıkla perdelerini çektiği badanasız, kirli otel odasında duvarlarla konuşuyor, kimi zaman da duvarları yumrukluyordu.

–Ah baba ahhh... Bir türlü zapt edemediği asi ruhunu, iflah olmaz inatçı duygularını duvarlara vurarak intikam almak, hesaplaşmak istiyordu. Özgürlük adına

en derin zindanlara hapsettiği ruhu beynini tırmalıyor, geç de olsa Kanadı Kırık'la çarpışıyor. Haftalardır Hacı Bayram Veli Camii'nin avlusuna bakan izbe Çınar Otel'den kendini dışarıya atıp eski günlerdeki gibi caminin ayakkabılıklarında uyumak, avlusundaki kesme taşlarda seksek oynamak istiyordu. Gidebileceği bir yer, sığınabileceği bir el yoktu. İçindeki zindanda tutuklu çocuk kıpırdandıkça damarlarındaki şeytan inadına inat katıyordu. Suçladığı babasını hiç sorgulamadan darağacında sallandırırken, diğer ucundaki çılgının, aynı suçu kızına karşı işleyen bir deli olduğunun farkına varıyordu. Hayatın boy aynasında kendini ilk kez bir bütün olarak görüyor, başındaki son bir kaç tel saçı yoluyordu. Ve belki de ilk kez yargılandığı gönül mahkemesinde ailesine karşı kendini suçluyordu. Şimdi özlediğini hissettiği babasının avukatı, kendinin savcısıydı...

Muhasebe git gide çetrefilleşiyor kendi kendine konuşma şekline dönüyordu. Bir ara zamanı suçladı:

– Her şeyimi alıp götürən zaman, iman ettim, sen varlığı mutlak büyük bir ordusun. Her türlü teknolojiyi, nükleer silahı ve tüm orduları üzerine salsalar yine seni durduramazlar. Öyle acımasız bir düşmansın ki bir ağaç kurdunun ağacı yavaş yavaş oyarak çürütmesi gibi bizi çürütüyor, sevdiklerimizi sıra bize gelene dek birer birer alıyorsun. Her birimizle teker teker oynuyor, simsiyah saçlarımızı yoluyorsun...

Başını yerden kaldırdı, uzamış tırnaklarıyla kafasını kaşdı. Saçlarını kirli, sigara kokulu elleriyle taradı. Kalktı aynaya baktı:

– Ey zaman beynimde yaptığın makyajları gümüş simli aynalar göstermiyor.

Takvimler on yedi şubata çivilenmişti. Tedirgin güneş soğuk günün, buz kesecek ayaz gecenin habercisiydi. Şehirlerin öksüz çocuğu serçeler ekmek kırintılarının

peşinde, aç kedilerse çöpleri ve serçeleri gözlemektedir. Eski bir kamyon yolları tuzlayan üşümüş işçilerle doluydu. Güneş kendini kaybettirmiş, akşam usulca yaklaşmaktaydı.

Ameliyattan sonra bir türlü kendine gelemeyen Emine yatağında kıvrılmış, naif vücudu küçücük kalmıştı. Annesiyle tek irtibatı göz temasıydı. Annesi gözleri yaşlı başında Kur'an okuyup dua ediyor, kuruyan dudaklarını ıslatıyordu... Esmâ Hanım artık ayrılığın yaklaştığının kapıların aralandığının farkındaydı. Güneş ertesi sabah boş bir odaya doğacaktı.

Aynı saatlerde çevreciler yararına düzenlenen kokteyl sona ermiş davetliler salonun kapısında araçlarını bekliyorlardı. Gün boyu defalarca temizlediği siyah mercedesi son bir kez, biraz da göstermelik sildi. Kocasını bekleyen hürmetkâr bir kadın edasıyla arabanın kapısını açtı. Ötekisi gayet aheste elindeki izmariti Şahin'e verdi. İnsan şeklinde dev bir likör şişesini andıran göbekli cüssesiyle arabaya yerleşti. Şahin yavaşça kapıyı kapadı, 'İnsan Hakları' konulu oyunu seyretmek için tiyatroya doğru yol aldılar.

Yumuk gözlü, bulantılı adam yol boyunca sadece çek ve dur dedi. Arabasından aynı edalarla indi ve tiyatroya geçti. Vakit hayli geç olmuş, hava iyiden iyiye soğumuştur. Üşüyen ellerini ovuşturdu, karıncalanan ayaklarını birbirine vurdu. Eşi ve çocuğu için ağladı.

O hapisteyken, odunsuz, kömürsüz, pardösüsüz kış günlerini kim bilir ne güçlüklerle geçirmişlerdi... Yüzünü iki elinin arasına aldı, salona girdi. Tiyatro sıcacıktı. Seyirciler hüzünlenmiş hayali bir şahsiyetin trajedisine ağlıyorlardı! Paketten bir sigara çıkarttı, umursamaz tavırlarla yaktı, derin bir nefes aldı. Paketin üzerine şaşkın ve tedirgin, çöpten bir adam çizdi. Neler ummuştu şu zoraki yaşadığı hayattan. Tahammülü kalmamıştı. Zoraki kalem darbeleriyle gıdıklayarak güldürdü çöpten babayı...

Kendini dışarıda bekleyen karanlığın kollarına zor attı. Durduğu yerde duramıyor, hiçbir yere sığmıyor, gönlünü avutamıyordu.

Arabanın anahtarını koltuğuna bıraktı, lapa lapa yağan kara, buz kesen soğuğa aldırmandan dar, kimsesiz sokaklara daldı. Karşısına çıkan küçük caminin avlusundaki kesme taşları, kar, beyaza boyanmış, musallaya sanki bir adam varmışçasına kar yığılmıştı. Kendi ayak izlerine basarak avluda yürüdü.

“Ben de arkamda bir iz bıraktım.” diyerek, kendine güldü. Çocukken seksek oynadığı avludaymış gibi kar üzerine bir çizgi çizdi. Eline, buzdan bir enek taşı aldı, çizgiye attı.

– La lempe, lu lempe, gındırabiç, kırk üç, kırk dört... Kırk dört yaşındaydı. Bildiği her şeyin en sonundaydı.

Aklındaki son, Eylem... İçindeki çocuğa bir türlü teslim olamıyordu. Caminin kapısındaki kalın muşambayı araladı, korkuyla karışık, biraz da utanarak büyük tahta kapıyı omuzladı. Kapı açılmadı. Çaresizlik içinde, kapının köşesinde kalakaldı. Yine yüzüne kapanmıştı kapılar... Cebinden son sigarasını çıkarttı, filtresini kırıp attı. Sigarasını yaktı. Mayıs gelmiş de sanki her yeri bembeyaz papatyalar kaplamıştı. Sokak lambalarından balkıyan ışık huzmeleriyle cilveleşen kar taneleri, usul usul kanat çırpın beyaz kelebekler gibiydi.

Sigara dudaklarını yakıncaya kadar içine çekti. Lapa lapa yağan kar, garip annesinin çeyizinden hiç kullanılmamış naftalin kokulu bir yorgan gibi üzerine örtüldü. Üşümenin yerini sıcak bir sızı aldı. İlerde bir yerde Koca Hoca, Emine’yi kucağına almış, ‘çırp artık şu kırık kanatlarını, gel deli oğlan’ diye Şahin’i çağırırdı.

Yorgun gözlerinden bir damla yaş aktı. Ellerini uzattı, ömrünün en tatlı uykusuna daldı...

Mavi Tuvalde Turkuvaz Masal

Buğulu gözleri laleden bir su güzeli, ona İstanbul perisi de diyorlar. Düşümde mavi gözleri gözlerime dokunduğunda, saba makamında yedi tepeyi dolaşmaya başlamıştı ezan. Sonra çan sesleri yankılandı kalın surlarda ve sinagoglardan bir kırlangıç gibi havalandı hazzan...

Kimleri bağrına basıp sahiplenmemiş bu şehir... Her medeniyet alışıl gelmiş asil bir yaşanmışlığın sirayet ettiği neşeyle, bir harf düşmesi rahatlığında kendince bir mızrak saplamış yüreğimizin tam orta yerine. Oysa İstanbul, karnı burnunda vefalı bir ana. Artık hiç şüphem yok. Bir şehir ki gökyüzü imparatorluğunun suya düşen silueti! O şehir ki göğsünde medeniyetler emziren velut bir ana!

Yıllardır sıcak nefesimi emen, çilemle beslenen odamın badanalı duvarında asılı duran tabloya takıldı gözlerim. Baktım. Tüm gece uyuyamadığım gıcırıtlı yatağımdan kalktım. Tabloya yaklaştım, uzandım. Suret aslına nispet etti sanki. Ellerim boğazın soğuk suyunda ıslandı. Ürpererek serin duvara yaslandım.

Tablo birden canlandı. Gördüğüm mavi bir tuvalde turkuvaz bir rüyaydı belki. Akşamdan kalma bir telaşla dalga kıranları kamçıladi oltalar. Kayıklarda akşamdan kalma yorgun balıkçılar, boş mangalları hâlâ yanmaktaydı. Bir fırça darbesiyle geçirilen tumbul kedi bu günkü yevmiyesini beyaz tüylü kuyruğunu şikâyetçi bir edayla iskeleye

vurarak dile getirdi. Yavaş yavaş İstanbul oldu her şey, dudaklarımda erirken Çingene pembesi pamuk şekerinden düşlerim.

Kendime inanmadığım kadar inanıyorum. İstanbul binlerce yıldır göğsünde beslediği medeniyetleri bir ana şefkatiyle hâlâ sinesinde emziriyor. Her gece sokaklardan el ayak çekilince o eski medeniyetler bir bir diriliyor ve dördüncü boyutta kaldıkları yerden hayatlarına devam ediyor. İmparator Justinien tüm hazırlıklarını tamamlamış beyaz atını mahmuzlayıp denize süren misafiri Sultan Fatih'i bekliyor. Hipodromdan dönen Romalılar, Galata'dan inen Cenevizli sarhoşlar, Haliç'te bekleyen Venedikli tacirler, Süleymaniye'de kol kola girmiş birkaç derviş; hepsi her akşam yeniden buluşuyor ve saklı zamanın tadını çıkartıyor...

Uyuyamıyorum. Ahenkli kelime örgüsü bulanık bir suret âleminden kesret âlemine taşıyor beni. İstanbul saplanıyor içime, sıyrıp atamıyorum. Belki de Kalamış kıyılarında bir sefa sandalında, öğle güneşini sırtıma alıp İtri'nin dilinden Dede Efendi'nin nefesiyle söylenen içli bir İstanbul şarkısı olmalıydım. Bu yüreğime düşen gülkurusu iklim, âlemi ikrarımdır adım gibi biliyorum.

Hanlardan, hamamlardan, külhanlardan dahası içimdeki tüm metruk mekânlardan çıkagelen berduşlar bir çırpıda değil, usul usul sevmek istiyorlar beni. “Ben İstanbul'u seviyorum” diye haykırmak istiyorum. İçimde uzlet ararken kocaman bir mızrak yapıp içime saplıyorlar İstanbul'u. Dayanacak halim kalmıyor, “Seviyorum işte” diye kendi içimdeki dehlizlere bağıryorum. Atmalı diyorum kendimi, atmalı sokağa, ne vurgu, ne imla! İstanbul'a yazılmışım biliyorum.

Güneş doğal henüz çok olmamış, ışık yeni yeni galip geliyor karanlığa. Annem kalkmış, sedir halılarının üzerindeki hasır yastıkları örten, daha henüz on dört yaşında

bir kızken uzun kış gecelerinde idare lambasının dibinde işlediği ve dün gece kolaya yatırdığı yastık örtülerini ütölemiş. Örümceklerden daha evvel sahiplenip duvar köşelerine astığı lavanta torbacıklarının tozunu çoktan almış, kuşluk namazına başlamış bile...

Alelacele giyinip sessizce kapıyı çekip çıkıyorum. Süleymaniye'den aşağıya, bir balkondan diğerine rengârenk çamaşırlar asılmış dar sokakların birinden diğerine yağmur damlası gibi akıyorum. Bembeyaz ayva kokulu nurdan elleriyle Müzeyyen Teyze, en az kendi kadar ihtiyar cumbalı evinin penceresinde pembe begonyalarını, sabahın ilk ışıklarıyla solgun duran petunyalarını kızıl bir lale motifiyle işlenmiş İstanbul mavisi emaye bir çaydanlıkla suluyor. Duruyorum, gönlünü almak istiyorum.

“Günaydın pamuk ninem!” diyorum.

Başını ağır ağır kaldırıyor, sırtındaki kambur beyaz namaz bürgüsünün altında bu sabah daha belirgin duruyor. Kalın çerçevele gözlüklerini düzeltiyor. Gülümsüyor tüm nezaketiyle... Beyzadesini yıllar önce kaybetmiş gerçek bir İstanbul hanımefendisi, tam bir ehli dil. Bu sabah damaklıklı takma dişini henüz takmamış, yüzünde İstanbul’u andıran derin çizgiler var. Peltek bir işveyle: “Günün İstanbul olsun oğul!” diyor.

Yüzündeki soluk hüzünde sessiz bir yakarış var sanki. Birazdan yalnızlığını paylaştığı siyah beyaz fotoğraflardan birini gösterip rahmetli eşini anlatacak. Sonra eşiyile geçirdiği son mutlu günü anacak. Kırmızı acem karanfilinden yapılmış buketle gittikleri Markiz Pastanesi’nde tarçınlı salebini yudumlararken, yağan kara, akordiyon çalıp “sagapo (seni seviyorum)” diyerek şarkılar söyleyen sarışın Musevi çocuğa hayranlığını sanki o güne dönmüşçesine bir kez daha yaşayacak. Biliyorum. Bekliyorum. Ama hiç bahsetmiyor bu gün.

“Ölüm bir başka evcilleştiriyor insanı”

Bu cümleyi ondan ilk kez duyuyorum. Bir sessizlik oluyor sanki. Kınalı yapıncakları hatırlatıyor yüzündeki hüznün, yapayalnız yaşanmış kocaman bir ömrü özetler gibi. İçerde, Grundig marka lambalı ahşap radyodan: “TRT İstanbul korosu sanatçılarından nihavent makamında solo şarkılar dinlediniz.” anonsunu işittiğimde kendime geliyorum. O da biliyor, aslında ayrılığın cilveli hüznünden bihaberdir tüm hüznü şarkılar!

Her zamanki gibi bir şeyler ikram etmek istiyor... Bir avuç bademşekeri uzatıyor. Bir alışılmışlıkla, bekliyor-muşçasına hemen alıyorum. Eyüp Sultan’ı, Pierre Loti’yi özlediğini fakat bu romatizmalı dizlerle bir odadan diğerine geçecek takati kalmadığını, vaktin artık yaklaştığını, nasılsa bir gün sonsuza kadar oraya taşınacağını söylüyor. Gülümsüyor. Damarları yeşil bir şerit gibi parlıyor, titreyen elleriyle bana el sallarken belki de ilk kez bir şey istiyor benden. Bir demet kırmızı acem karanfili! “Akşam için, geç kalma lütfen!” diyerek yineliyor...

Ben giderek hızlanıyorum. Aslında nereye gittiğim bir anlamı yok. Kendimden kaçıyorum, içime saplanan İstanbul’dan kaçıyorum. Lam elif gibi kıvrılan sokaklardaki metal akıntı beni Yeni Cami’nin avlusunda güvercinlerden korunaklı bir mekâna sürükleyebilir.

Şehir içimde, benden uzak değil. Hemen fark ediliyor, ötelere bin nefes değmiş Belde-i Tayyibe’nin gül müjdeli tenine. Başka bir mevsim Eyüp Sultan’da salınan... Tüm umursamazlığıma rağmen bir buse koyuyor yanağındaki benime pay-ı tahttan kokular taşıyan o görünmez sultan. Gönlüme cümle kapılar açılıyor, maveradan sırlar yükleniyor sineme.

Kaç tarih iç içe geçmiş, kaç görünmez medeniyet gördüklerimizin altında. Asırlar, fani zamanın üzerine

atlas sırmalı bir yorgan çekmiş. Hâlâ pırıl pırıl... Yüreginin tam orta yerine, kaç gizemli kuyunun dehlizlerine sırlarını saklamışsa sakinlerin, şimdi hepsi lisan-ı hal ile dile gelecek sanki. İstanbul bu; insana, insanlığa dair ne varsa tanık şehir.

Sarayburnu, mavi çinilerle süslenmiş gözü yaşlı bir gelin gibi salınıyor hakikat aynasında. Tenha bir hüznle akıyor mühürlü zaman. Kız Kulesi'nin hemen yanında, boğazın soğuk suyunda sevgilisi Hera'ya kavuşmak için yüzerken boğulan Leander'in âşık yüzü yakamozların arasından gülümsüyor. Sonra her gece, bir bir yeniden diriliyor yedi muhteşem tepede saltanatını süren saklı dünya.

Denizi seyrediyorum. Seyr-i Sefain'den uskurlu vapurlar geçiyor. Küçük süslü pazarcı kayıkları, balıkçı sandalları, çatanalar, Müzeyyen Teyzeleri erguvanların açtığı mevsimlerde ada sefalarına taşıyan İdare-i Mahsusa vapurları... Mahur bir besteyle içten içe dönüyorum. Deniz her temaşa edenin ruhundan renk çalan mavi bir çini gibi, uskurlular bir ebru teknesinde açan ateş çiçekleri...

O uskurlu vapurların adı kimi zaman Neveser kimi zaman Tarz-ı Nevin'di. Her biri yazlık açık hava sinemalarında seyrettiğim siyah beyaz filmlerde salınan aktrislerden daha alımlı ve bizdendi. En az Matahari kadar gizemliydi-ler. Boğaz enfes güzelliğiyle binlerce yıldır medeniyetlere ilham veren su perisi! O medeniyetler ki boğazın gerdanına dizilmiş birer inci tanesi. İçlerinden biri olmasa İstanbul küser, bükür boynunu, sanki çekip gider. Kıyıda filbah-rilerle bezenmiş yalılar su perisinin dalgalı saçlarını süsleyen zümrüt işlemeli bir taç gibi... Her birinde bir sevda masalının destanlaştığı çiçeği burnunda asude aşklar, altın yaldızlı sülüslerle bezenmiş dev kubbeler kadar âşikâr.

Bu şehirde gün susunca imgeler dile geliyor, mazmunlar diriliyor bir bir. Önce gül usulca bırakıyor boynunu tüm

ihtişamıyla arz-ı endam eden bir lalenin omzuna. Bir mabedin taraçalarını süsleyen nefis bir minyatür eşsiz güzelliğiyle her dem İstanbul'u yaşıyor. Mısır Çarşısı tüm ziyaretlerini ulu orta saçmış, ıtrlarıyla baş döndüren otantik bir çeyiz sandığı. Sadabat kasırları bir hanımın iğnesiyle nakış nakış işlenmiş gibi duruyor, sırça köşklerde tömbeki içen beyzadeler lando ve faytonlarla gelecek misafirlerini bekliyor. Kaç medeniyet yek ahenk bir gömlekten geçip bir etmişler kaderlerini...

Dilimin altına bir karanfil koyuyorum. İstanbul'a karşı lodosa tutulmuş yalancı şakayıklar kadar samimiyim. İskeleyden bir vapur kalkıyor, peşi sıra çığlık çığlığa doymak bilmeyen aç gözlü sırnaşık martılar.

Yeni Cami avlusunda güvercin bakışlı sıkılğan bir işportacı, tırnaklarıyla tutunuyor hayata. Sıcacık bir som baharı gezdiriyor Kapalı Çarşı. Islak kayıkhanede balıkçılar sulu boya bir resimden çıkıp gelecek gibi. Sırtındaki urganı bir kenara ilıştırıp terini silerken, bir nefeslik soluklanıyor ihtiyar hamal...

Ortaköy'den Rumeli Kavağı'na uçan gümüş kanatlı bir martının albino gözleriyle seyretmek istiyorum şehri. Benim hayalimdeki İstanbul'un billur bakışlarında gül ve erguvan var, ona laleyi yakıştırsalar da. Pierre Loti'den koşarak iniyorum, inerken mezar taşlarıyla halleşmek telefrikle inmekten daha keyifli. İstanbul'un mavi gözlerine bakarak onu sevdiğimi burada daha rahat söyleyebiliyorum.

Haliç, akşam alacası kül rengine bürünüyor, insanlar aceleci. Vapurlar düdüklerini çalıyor saklı bir dünyayı selamlamak için. Sonra telvesi bol deniz köpürüyor, bir fincan Türk kahvesi gibi. İstanbul'un dantelasında aşk usul usul çözülüyor.

Akşam ezanından önce eve gelmek istiyorum. Annemi özlediğimi hissediyorum. Alelacele çiçek pazarından

kırmızı acem karanfillerinden alıyorum. Sabah bir yağmur damlası gibi aktığım sokaklardan şimdi yorgun tırmanıyorum. Sokağın başında bir kalabalık karşılıyor beni. “Hayırdır inşallah?” diyorum “Yoksa annem!” Düşünmek bile istemiyorum. Koşmak istiyorum. İzin vermiyor bedenim. Ayaklarım bana ait değil sanki. Takatim kesiliyor, hemen oracıkta, her şeye kayıtsız, bir zaman çökekalıyorum. Başım ellerimin arasında yere bakıyorum. Babamı kaybettiğim gün geliyor aklıma. O akşam, yine beni böyle beklerken bulmuştum sokağı. Babamın elleri ellerimde katılaşıyor soğuyor. Sesler eriyor kulağımda. Renkli bir mozaiği ıslatıyor gözyaşlarım. Denizlerin bile tarifsiz yalnızlıklarını paylaştığı bu şehirde yalnızlaşıyorum. Yıldızlar büyüyor gözlerimde, ben yıldızlara yaklaşıyorum. Derin bir nefes alıp güç buluyorum kendimde, kalkıp hızlı adımlarla, önce acıyı sonra acımayı öğreten sona yaklaşıyorum kendimce...

Müzeyyen Teyzemin evinde belki de ilk kez tüm lambalar yanıyor. Kalabalık Müzeyyen Teyzelerde... Elimi cebime atıyorum bademşekerleri hâlâ cebimde, pencerenin pervazlarına bakıyorum pembe begonyalar, mora çalan petunyalar hepsi duruyor...

İçeri giriyorum. Tüm mahalleli orada... Annemin yanına, sedirin ucuna kıvrılıp oturuyorum. İffet Abla başucunda Yasin okuyor. Ben bildiğim tüm sureleri... Karşı sedirde boylu boyunca öylece yatıyor. Üzerine bir çarşaf örtmüşler. Elimde istediği kırmızı karanfiller, getirdim diyemiyorum. Konuşsa: “Geç kaldın oğulcuğum.” diyecek biliyorum. Yüzünde o her zamanki eşsiz tebessüm. Her defasında ‘kara şarkı söyleyen çocuğa’ benzettiğin çimen gözlü oğluna “akşamın İstanbul olsun” demeyecek misin! O solgun yüzünde her halini seyrediyorum, yaşanmış kocaman kutlu bir ömrün. Sayfa sayfa açılıyor saklı zaman. Mavi tuvalden havalanan musikâr kuşu üç hecelik yaşanası

başka bir masala kanat çırpıyor. Akşam ezanı okunurken Müzeyyen Teyzem sessizce İstanbul oluyor...

O sevgilinin, hani bilirsiniz o en sevimlinin mavi kırpıklarından salınan bir damla gözyaşı oluyorum. Ağlarken savruluyorum, kim bilir belki bende bir sonbahar gazeli gibi İstanbul olmak istiyorum...

Annem hüznümün farkında... Bir gün babam gibi onun da İstanbul olma ihtimali ürkütüyor beni, sımsıkı sarılıyorum. Cümle kapılarını bana açan, içimde büyüttüğüm, İstanbul kadar bir hüznün titreyen sesime düşüyor; Anne diyorum “Ne olur İstanbul olma.” Annem elleriyle saçlarımı okşuyor sonra başını şöyle bir kenara çekip gözlerimin içine İstanbul gibi bakıyor. Gözlerim balkıyor buğulu gözlerinin içinde...

Zamanın ötesinde sukuta çağırın bir ağıt yankılanıyor içimizde... Lüfer sırtı gibi ıslak ve menevişli gözlerimiz mavi bir akıntıya bırakırken kendini...

Yalınayak Söylenir Hicaz Şarkılar

Afsunlanmış bir mızrak gibi bozkırın bağına saplanan kadın sessizce ağlıyordu. Bir kum tanesinin salyalı yüreğine verdiği acıyla kırılmamak için, içindeki inciyi saklayarak.

Herkesten kaçırdığı acılı gözlerini kapamıştı. Özlenen, anne diyen bir ses kulaklarına değsin ister gibiydi. Yalnız kalmak istemiyordu karanlığın içinde. Gelse, çalsa cellâdi kapısını, kendi elleriyle verecekti belki de, yüreğinin en yumuşak yerine sapsın diye hançeri...

Urfalı olmak esmer tenli, yanık sesli olmak mı demekti? Güneyli olmak her yıl okulu, mahalleyi bırakıp, göç çadırını toparlayıp hatıraları, evi birkaç çuvala sıkıştırıp bilmediğimiz, garipsendiğimiz, mecbur edildiğimiz topraklara yârân olmak mıydı? Bu yaz yine kaderde Urfalı olmak mı vardı. Hangi kamyonun sırtında, kimlerle hangi tarafaydı bu sefer. Sevdiğim şehir sırtımıza niçin böyle bir yük koymuştu. Yaban tarlalarda bir pervane gibi dönmekle doymayacak doymasak olmayacaktık. Şükretmeyi öğretmişti babam bize ilk. Elin eline bakmak ölüm demişti... Alın teriyle kaynamış, kararmış bakır tencerede pişen pılava hele o yatsı serinliğinde isli çaydanlıktan içilen bir bardak çaya diyecek hiçbir şeyimiz yoktu. Yorgunluk akşama kadar bizi emen kucağımızda taşıdığımız bir çocuktuk. Onu sallarken kendimiz uyuyuverirdik.

Yine başlamıştı yolculuk. Neşeli gözükmeğe çalışan isyankâr bir tavır vardı insanların gerilmiş yüzünde. Yedi aileydik kırmızı bir kamyonun kasasında, çuvallara sıkıştırılmış hayatımızı ve birer avuç hatıralarımızdan alıp biraz tedirgin ama umutla yerleştik. Dönüşümüz belki yine kırmızı bir kamyonla ama bu sefer kasasını geleceğimize dair umutlarla doldurup dönecektik. Yol öncesi babam, kızlara pembe naylon erkeklereyse kara lastik ayakkabılar almıştı. Cebinden çıkarttığı tütün kesesinden sigara kâğıdını önce şöyle bir üfleyip parmaklarının arasında döndürerek yumuşattı. Bir tutam tütün alıp kâğıdın üzerine itinaıyla dağıttı. Dilinin ucuyla kâğıdı ıslatıp parmaklarının arasında yuvarladı. Sonra tüm diğerk erkeklerde aynı şeyi yaptı sanki. Kimi tabakasından kimi naylon poşet içinden çıkardığı tütünlere sardı. Kavruk bir tütün kokusu kapladı saçlarımızı, belki de hayatımızın tek rengi sarı, yeşil yazmalarımızı savuran rüzgâra inat. Yol uzundur ama serindir. Fırsat bulunca çocuklar oyun bile oynar kamyon kasasında.

Alışmış görünse de mağrur babama zor gelirdi bu yol. Çoluğu çocuğu perişan ettim yollarda diye hüzünlenirdi. Keder çökerdi yüzüne, poşisini dolayınca bilirdim sessiz sessiz ağladığını. Kimseden duymadığım uzun havalar çeker ağıtlar yakardı kendinden. Geçen sene gelirken “Allah’ın izniyle bu son.” demişti. Kamyona ilk bindiğimizde aklıma geldi, incinmesin diye söyleyemedim. Bu bizim kaderimizdi. Annem çoktan sahiplenmişti bu kaderi. O hiç şikâyet etmezdi. Bazen Urfâ’ya içlenirdi. “Herkesi bağrına bastı da bir biz sığınamadık bu koca şehre.” derdi. “Olsun elbet bunda da bir hayır vardır, gidelim herif kışın belediyenin duru çorbasına, aşına muhtaç olmamak için gidelim. Urfalı peygamber varisidir. Canı çıkmadan elin avucuna bakmaz, sen sıkma canını şükür ki başımızdasın herif.” derdi.

Ekmek ve gelecek kaygısıyla kuşatılmış benliğiyle tebaası çalınmış yalnız bir kraldı babam. Onun bir kral olduğunu benden başka hiç kimse bilmedi. O tüm asaletiyile helal lokma peşindeydi. Görünmez bir kırbaçla şefkat atını kırbaçlar, gözlerimizin içine muhabbetle bakmak, saçlarımızı okşamak için fırsat kollardı.

Okuyacaktım. Babam erken verdim dediği ablamı düşündükçe: “Kızım bari sen oku, erken gitme on altı yıl elimle elin evine eğlence yetiştirmişim.” derdi. Okuyacaktım ama nasıl? Senenin dört-beş ayı bilmediğimiz en az birkaç diyarda çadırlarda geçerken, arkadaşlarım 19 Mayısılara hazırlanırken biz göçe hazırlanırdık. Arkadaşlarım karne alırken nasırlaşan, adeta çoraklaşan, ihtiyar bir kadının ellerini andıran ellerimle tarlada çapa yaparken... Okuyacaktım, Urfa'nın yetiştirdiği büyük bir kadın olacaktım.

Urfa insanının dert yanmak, ah etmek gibi bir lüksü hiç olmadı. Toprağı yâr bildi. Toprak onu bağına basınca ya kadar hep çalıştı. Kamyonun kasasında sol arka köşede sarı eski bir yağ tenekesinden çocuklar için bir tuvalet bile vardı. Çocuklardan biri ihtiyaç giderse sanki diğerlerinin de aklına gelir sıraya girerlerdi. Yağ tenekeleri önemlidir ırgat için. Düzgünce açılıp kıvrılan ağzına ortasından bir kulp çakıldı mı ne çok işe yarar. Çamaşıra, banyoya su onda ısıtılır, çeşmeden su onunla taşınır. Öyle rengârenk süslü plastik kovalar gibi adamı yarı yolda koymaz. Bu toprağın insanı gibi ateşe dayanıklı.

Yıllardır bu şehirdeyim ama Balıklı Göl'ü hiç görmedim. Sadece arkadaşlarımın anlattıkları ve fotoğrafları kadar haberdarım. Makam-ı İbrahim'i görmeyi ne çok istedim. Anneme ne zaman desem inşallah kocan gezdürsin kızım der şöyle muhabbetle bir bakar bağına basardı. Sonra da gel senin saçlarını bir öreyim der ve başlardı örmeye. Ne zaman böyle bir göçe çıkılsa yüreğimde bu sihirli mekâna muhabbet depreşir, ya hiç göremezsem korkusu kaplardı

çimi. Urfa muhteşem bir tabloydu, şükür ki içinde benim de bir fırçalık yerim vardı. Ben bu sırrı keşfettiğimde belki de çocuktum. Urfa şehirlerin atasıydı.

Gittiğimiz köylerde çadırlardan küçük bir mahalle kurardık. Rengârenk derme çatma çadırlar... Mantarlar gibi boy atardık bozkırın ortasında. Bir de bir çeşmeye, bir dereye yakın olduk mu değmeyin keyfimize. Çadırda ki küçüklü büyüklü deliklerden usulca içeriye süzülen ışık huzmesi bir ebemkuşağı letafetiyle dünyamızı aydınlatırdı. Çadırımız rüzgârla dalgalandığında içeriye düşen ışın demeti adeta bir ışık gösterisi şeklinde raks eder, biz çocuklar hayran hayran seyredip ışığı tutmaya çalışırdık. Fakat yılları omzuna almış yorgun kerpiç duvarlarıyla örümceklerin ve güvercinlerin sahiplendiği terk edilmiş bir köy evi her zaman daha güzeldi. Kendi eviniz gibi sahiplenirsiniz hiç gitmeyecek gibi temizler çeki düzen verirsiniz. Başınızın üzerinde bir dam ve gönlünüzü güveniyle ferahlatan tahtadan bir kapısı vardır istediğinizde kilitleyebildiğiniziz. Kapının ruhumda içselleşmesini benim için ehemmiyetini çadırda geçen günlerimden sonra anladım. Odalar evin kadınıysa erkeği kapısıydı. Kimi hiç el değmemiş bakir bir ağaç renginde kimi kirli, kimi mavi ama ortak olan bir şey var ki; her kapının arkasındaki güven ve huzurdu.

Hayat; bizi göz alıcı renkleriyle girdaba sürükleyen berrak mavi bir dip akıntısı. Bizse dümeni kırık gemiler değil miyiz? Efsunlu bir sürekle olan yaşamamışlığımızın dalgaları arasında iki şeyin farkındaydım. Bu sürükleniş kimi zaman ansız bir yok oluşla kimi zaman her şeyin yolunda olduğu uzun bir seyirde kara göründü haykırılarıyla raks eden sabırsız tayfaların dümeni unutması neticesinde karaya oturan geminin parçalanışı gibiydi. Ben kudretini yavaş yavaş yitiren dilimin tutkunluğuyla bilinçsiz var oluşun eteğine tutunurken başında obur kuşların uçuştugu nazenin bir kelebektim. Her madde var olmak üzere

kurgulanmış, her şeyin başlangıcı bir diğèrinin sonuyla daim. Dünyaya gelmek akıl almaz bir ayrıcalıktı. Her şeye rağmen omzumuzda bir uğur böceğiyle yaşamak! Hedef ne kadar da yakındı şu önümdeki ırnak olmasa. Görünmez, işitilmez, derinliğı bilinmez bir ırnak! Tüm ertelenmişliklerimizle bu görülmez ırnağın suyunun çekilmesini beledik. Nafile. Hayat biz ırnatlar için görülmez ırnağın bu kıyısına kadardı.

Hayattan ne çok beklentim vardı... Bizden sahip olduklarımızı almasın bir şey vermesini beklemem artık. Yeter ki bize kötülük etmesinler; ayı kırıp başıma taç etmişler gibi haz duyarım. Kısacık yarım yamalak yaşanmış bir çocukluğun sonunda ansızın büyüyüşüm, kardeşlerimi ben daha şefkate muhtaçken, sokakta oyunlarım yarım kalmışken sahiplenişim.

Tüm yaşanmışlıklarım, bir kibrit çöpünün ömrü kadardı. Büyük, homurtulu bir alevle tutuşup, sonra sessizce suskunlaşmıştım. Hâlbuki ne büyük yangınlar çıkarabilirdim bu kaygılarımın izdüşümünde. Mahallenin sokaklarında ip atarken, bir akşamüstü, ansızın bıraktığım çocukluğum... Ve şimdi, önümde kıvrılarak giden yolda, neresi olduğunu bilmediğim bir diyarda ötelenen genç kızlığım. Nasırlaşan ve nasırıştıktça kabalaşan ellerim, yaşanmamışlığımın kanıtı gibiydi.

Okulda öğretmeninin ellerini ne çok severdim; beyaz ve incecik. Yumuşacık olduğunu hissederdim. Annemin elleri, annemin elleri niçin nasırlı, kaba ve karaydı? Ellerim nasır tutup kabalaşırken annemin farkına varıyordum. Bizim ellerimiz nasırlı ve kaba olmalıydı. Yazgımızdı. Herkesin yaşadığı kendi yazgısıydı. Tarlalar bu gün bana ne kadarda uçsuz bucaksız, gün sanki hiç bitmeyecek gibi. Güneşin altında bitkin bedenim terlerken titriyor Urfa'yı özlüyordum. Gölgede titredi benimle ama o özlemedi, terlemedi. Gölgem bile benim kadar ben değildi.

Benim hayatım, beni yok sayarak anlamını yavaş yavaş yitirmekteydi. İnsan, kendi kundağını nasıl kendi hazırlayamazsa, kendini kefene de koyamazdı. Gecikmeli güney ekspresinin biraz mahcup ama hırsıyla rayları dövüşü gibi zihnimin süslü kompartımanlarında tüm saklanmışlıklarımın, en mahrem duygularımın dışı vurumuydu, yüzümde gizlemeye çalıştığım ifade.

Böylesi bir hayatta ömrün uzun ya da kısa olmasının ne anlamı vardı. Her gün bir öncekinin tekrarıydı. Sadece sevdiklerimizin ölümüne bir gün daha yaklaşmanın ötesinde elimizde ne kalmaktaydı. Bu meşakkatli hayat sonsuzluğun kapılarını aralayan ölüme giden dolambaçlı bir yol muydu? Uzaklarda serin bir ırmağın üzerinde bir gün ömrü olan canlıların yaşadığını duyardım. Sabahın sekizinde ölürlerse ne de genç öldü, akşam beşte ölene ihtiyar çok gün gördü derlermiş. Şimdi bu bozkırda terlemiş tenimi serinletecek bir rüzgâr isteyecek kadardı hayattan beklen-tim. Ruhumu kaplayan tutkuların arınıyordum. Ansızın geçen çocukluğum gibi nasırlaşan ve kabalaşan ellerime baka baka, annem gibi kadınlaşıyor, içime kapanıyor, kendimi hayattan ayıklıyordum.

Şu yüzümüze taktığımız maske zamanla nasıl da anlamsızlaşıyor. İçimizde gizlediğimiz ruhumuzun derinliklerinden gelen inceliklerle beslediğimiz, tüm benliğimizle özendiğimiz içimizdeki biz! Ya her şey bir anda şeffaflaşırsa; ışığı gören karanlığın kaçıışı gibi her şey herkese malum olursa... Zaman zaman vicdanımın kapılarını döven bu uğultu, gök gürültüsünden daha çok korktuğum yalnız kalma endişesiyle pembe çiçekli yorganımı yüzüme çekiyor öylece uyuyordum. Düşünmek her defasında gözümden kaçan ince ayrıntıları aydınlatarak aynı acıları damarıma zerk ediyordu. Ağlamak, rahatlatmak şöyle dursun hüznüme hüznü katıyordu. Yaşıtlarım tarlalarda peygamber çiçeğinden, papatyalardan saçlarına taç, ayaklarına halhal

yaparken ben çapa yapabilmenin buruk hazzını yaşamaktaydım.

Uçsuz bucaksız bozkırın ortasında verilen bir molada en kıymetli şey su ve birazcık gölgeydi. Traktörlerin römorklarının altında bulunacak küçücük bir gölge ne büyük bir nimetti. Gündüzler ne kadar yorucu ve sıcaksa geceler de o oranda boğucu ve soğuktu. Yorganın altında bacaklarımızı karnımıza çeker tostoparлак olur öylece sabahlardık. Üşüdükçe bir birimize daha çok yaklaşırdık, bağlanırdık.

Aylardır elektriğimiz yoktu, kulağımızda çınlayan yapmacık televizyon işgalleri ruhumuzda unutulmaya yüz tutmuştu. Televizyonlar susunca sanki insanlar daha bir mutluydu. Masum çocukluğumun sadece benim olan şehri hatırlıyordum. Titrek bir alevle yanan mum ya da gaz lambası yürekleri daha bir güzel aydınlatıyordu. Çocuklar belki de hep istedikleri şeyi buldular. Anne ve babalarının kollarında titrek bir mum ışığında mütebessim yapmacıksız bir yüzle uykuya teslim oldular.

Suyla oynayan ışık, tenimize dudağını değdirmeden kendimizi bir yığın halinde kollarına bıraktığımız uykudan irkilircesine alelacele uyanıp iki elimizi belimize dayayıp şöyle bir gerildik mi dünü oracıkta bırakır yeni günün peşine düşerdik. Yatağımızı, aşımızı, tepemizdeki sıcaklığı paylaşıyor birbirimize yol arkadaşı oluyorduk. Bir öncekinden farksız gün yine başlamıştı.

Saatlerdir tarladaydı. Aydınlık ansızın gözlerinin önünde karardı. İmdat isteyecek kadar takati kalmamış, bu hafifliği daha önce hiç hissetmemişti. Upuzun bırakıverdi tarlanın ortasına kendini. Sağlık ocağına oradan devlet hastanesine götürülüşünün farkında bile değildi... Zaman hızla geçti, ırgatlar çoktan memleketlerine dönmüşlerdi. Ağaçlar bilmediği bir zaman diliminde yapraklarını dökmüşler, dallarında birkaç kızıl inatçı yaprakla çırılçıplak

kalıvermişlerdi. Annem başucumdan hiç ayrılmıyor babam zaman zaman kardeşlerimi görmek için Urfa'ya gidip geri dönüyordu. Burada sanırım bulabildiği en ucuz otelde kalmaktaydı. Her sabah hastaneye geliyor halimizi hatırımızı soruyor ihtiyaçlarımızı karşılayıp kaçarcasına gidiyordu. Biliyordum saçlarımı okşarken dalıp kıpırdayan dudaklarıyla dua ederken gözlerime niçin bakamadığını. Bir baksa oracıkta dökecekti, dışa verecekti yüreğinde kendine sakladığı gözyaşlarını. Krallar güçlü olmalı, ağlamamalıydı. Benim babam soylu bir kraldı...

Apar topar akşam oluyor, apar topar uyanıyorduk sabahları. Apar topar yaşıyorduk hayatı. Şimdi apar topar ölmenin zamanı mıydı? Sanki hasta olan o değildi. Neşeliydi. Acılarını ailesine hiç hissettirmedi. Yüreğine verdiği sözü tutmuş birinin teslim oluşuydu bu. Her düşünüyüşünde boğduğu bozkırda yavaş yavaş girdaba yol alan bir sandaldı o.

Dünya insanını hiçbir zaman doyurmamıştı. Her gün değişen yüzüyle hiç usandırmamıştı. Gideceği yeri bilen birer yolcuyduk. Varacağımız yerin güzelliklerini konuşuyorduk. Şimdi o güzellikleri yaşamakla aramızda sadece bir kapı kalmıştı. Ölüm. O kapının ardında bizi bekleyen hayat masalların ötesinde daha güzeldi...

Bu akşam keşke güneş hiç batmasaydı. Batmasını hiç istemedim. O yine kendisine yakışanı yaptı. Tulu bir bulut oldu. Ufukta; ağlamaktan gözleri morarmış, rimelleri akmış esmer bir güzel kaldı güneşten geriye. Bakir gün şimdi tüm ihtiraslara, aldanişlara, karşı koyuşlara vuruşmaktan bıkmış eski zaman savaşçıları gibi kalelerinin kapılarını kapatıyordu. Nereden bilsinler ki bir sonraki gün hayatın tüm kapılarını yüzlerine kapatacağını. Bir annenin bebeğine emeğim diye ağıt yakacağını...

Çift Vav Çıkmazı

Yitirilmiş bir ruhun kıvrımlarında kendini arayan bir adam peydahlanıyor. Kulağında çınlayan sesle salınan, sıktığı avuçlarıyla avunan, gözleri buğulu bir adam! Sevgi suyuyla yıkadığı gözleri gıdasını alamamış bir beden gibi kasılıyor.

Yatağın hemen yanında belki de hiç giyilmemiş üzeri sim işlemeli kırmızı terlik ilk günkü gibi duruyor. Narin, küçücük, yumuşacık bir ayağın sıcaklığını hissetmeyi belli ki hayli zaman olmuş. Güzel ve beyaz teni biraz üşümüş olsa gerek; üzerinde incecik bir örtü, tüm güzelliğiyle boylu boyunca yatıyor... Hayata tutunurcasına yatağın ucuna oturuyor. Köşeden aldığı lavanta kokulu yastığı kokuyor, üzerinden seğirttiği saç kıllarını okşuyor.

Aylardır bu yatağa, ilk kez bu kadar yakın duruyor. Her dokunuşunda kasılarak titreyen saten tenin yerine şimdi kendisi geriliyor. Ve sonra nedensiz, yatakta uzanan latif güzelliği incitmeden, uyanmasına müsaade etmeden kollarına alıyor. Kuvvetli, kocaman elleri arasında kaybolan başına dudaklarını yaklaştırıp o enfes kokuyu ciğerlerine hapsediyor. Parmaklarını uzun sarı saçlarına dolayıp gözlerini kısarken firari birkaç dalma düşüveriyor. Odayı doldurup duvarları yalayan sesiyle ince saz korosundan inilti bir beste çalıyor sanki. Ele avuca gelmez iğreti yağmurların,

uzak bozkırlara tane tane düşen edasıyla susuzluğunu gideriyor. Halka halka dalgalanan suyu hiç bulandırmadan içine çekerken sudaki aksini seyrediyor.

Satın alınmış hüznü vardı sanki. Zaman zaman içine düştüğü karanlık dehlizin, iliğine işleyen rutubeti genzine akıyor, sudan çıkmış bir balık gibi çırpınıyordu. Densiz bir hayalin silüetiyle yavaş yavaş odadan çekilerek kayboluyordu. Odada kalan soluk benizli cismi, hırıltıyla nefes alırken kayan gözlerini anlamsızlaştırıp, üç duvarın bittiği tavan köşesine saplıyordu. Birer seyyahıtlar bu odada.

Yüreğinin dehlizlerinde günlerdir süren çatışmalar bir türlü dinmiyor. Sesindeki ağır perde şampanya renkli odanın duvarlarından geri geliyor. Özgür ruhunun hudutları daralıyor, içine kapandıkça küçülen ruh dünyasının yaşama zevkinden mahrum, sevme hevesinden yorgun yeni haritası çiziliyordu. Sağırlandı. Gözleri görmüyordu. Dilinde kekremsi bir tat, sadece bir cenaze odasına mahsus kokuyu alabiliyordu. Ötelerden yetişecek sessiz bir merhamet onu da alıp götürsün, bekliyordu. Gün artık ona yabancıydı. Odanın içinden aydınlık önce eşyaların üzerinden ağır ağır sükûnetle çekildi. Varlığını sadece tahayyül edebildiği ucubeler dolduruyordu ışığın terk ettiği mekânı. Yüreğinde barınan hüznü korkuyla örtüşerek acı veriyordu. Umuyordu ve hâlâ o merhameti bekliyordu. Sanki bu talihsiz yaşanmışlıklar gelip geçecekmiş gibi. Uçsuz bucaksız savanda peşine düşmüş bir aslanın nefesini hisseden bir ceylandı. Yaşamaktan umudunu kesmiş de bilerek tökezleyip karnı üzerinde yuvarlanıyordu. Aslanın merhametsiz gözlerine ilk kez böylesine yakından bakıyor, ağızından tenine damlayan kan kokulu salyaların sıcaklığını hissediyordu.

Gidip duvara yaslandı. Başını eğip gözlerini elleriyle kapadı. Eski sıcak günlere daldı. İlk bakış, ilk merhabasını

hatırladı. Dünyanın en talihli insanı hissetmişti ya kendini. Bir gün dönümünde ansızın duran bir kalpti şimdi. Bakışlarını kendisinden bile sakınıyor, buğulu gözlerini hiç sahiplenmiyordu. Umarsız bakışları uzak bozkırın bağrına saplanmış birer oktu. Bile bile ölmek, düşlerde bile kendini öldürmek! Her şeye sırtını dönüp öylece gitmek! İçinde yeniden bozkırda can havliyle ölümden kaçan ceylan canlandı. Tüm vahşi bakışlar yine peşindeydi. Korkunun büyüttüğü, rüzgârın acıttığı gözleri hiçbir şey görmeden koşuyordu. Artık hiç nefes almıyor, ihtiyarî bir hırıltı yırtıcıların çığlıkları arasında anlamsızlaşıyordu. Hiç mevsimi değilken bir dolu fırtınasının tedirginliğiyle titriyordu. Düşen her taneyle bir yanı parçalandı. Kırıldı, dağıldı sanki. Usul usul gözlerinden hüznün sağdı. Umutsuz baktı, hudutsuz baktı. Ellerini gözlerinden usulca bıraktı.

Helalinin gözlerinden doğan bir ırmak olurdu çoğu akşam. Avutamadığı ruhu, bedenini benliğinden çalar, minicik bir kedi yavrusu gibi hayalinin kollarına bırakırdı kendini. O, sabaha kadar bir Mecnun yürüyüşüyle kat ettiği çölleri aşar, içinde büyüttüğü Leyla'sının sarı saçlarını tarardı. Omuzlarından, gerdanından tek tek toplardı dökülen sırma saçlarını. Koklardı. Yüzüne hiç bakamazdı. Usulca kayarken yumuşacık saçlarından parmakları, canını acıtmaktan korkardı. Kaçırırdı gözlerini uzaklara.

Kendine ait anlatacak hiçbir şeyi yoktu aslında. Basit bir geçmişi vardı. Bu yaşına kadar helalinden başka özel hiçbir şeyi olmamıştı. Keşke bir de çocukları olsaydı. Ne arkadaşı, ne kazanılmış malı, ne üst üste konmuş bir çift taşı, sadece taşıdığı mirasyedi bir başı vardı. Varı yoğu babadan kalma bir zenginlik ve kadınıydı. O vakte kadar zaman, hatıra ve çocuk kavramı bile yoktu dünyasında.

Sabır bu dağlarda olgunlaştı, yoz yürekler bu dağlarda... Kendini hep sakındığı, sakladığı serencamın içinde topraktan buharlaşan billur bir yağmur damlasıydı.

Şimdi tekrar geldiği yücelere yükselmeye hazırlanan... O bu evin kadınıydı küçük yaşta baba zoruyla kocaya varan. Daha kendisi şefkate muhtaçken küçük sırtına koca bir ev yüklenen, peş peşe oğlan bebeler doğurması beklenen. Döl almadı diye kaynanasının diliyle âleme kısır diye mimlenen susuz kalmış bir gelincikti. Tüm sancıları bir muhabbet ikliminde neşv-ü nema buldu. Yüreğinde her sabah duyduğu sızı bugün yoktu. Hiç gün görmemiş, bu toprağın kadını olmaktan öte hiç kusur işlememiş, gözleri yabana hiç ilişmemiş, elleri harama hiç değmemiş küçücük dünyasında çırpınan, harmandan tandıra, hamurdan ahıra koşuşturan el değmemiş kadın... Hayatın özünde kadınlığını böğründeki ağrıyla bilen, didinen evinin yaması kadın.

İçin için yanan bir ormandı ruhu. İçinde nice canlar, ne tarifsiz çarpışmalar barındıran. Tazeliğinin verdiği neşetle rengârenk kuşların cıvıltılarına, kelebeklerin neşeli kanat vuruşlarına, salınıp duran kestanelere, ihlamurlara, devasa kayınlara aldırış etmeden için için başkalaşmaktaydı. Her geçen gün büyüyen ve ruhunu saran deli yangın ateş almak için asi bir lodos bekliyordu sanki. Yürürken bedeninden salınan hışırtıları dinliyor, su birikintilerinde, küçük kaş aynalarında sorgulayan bakışlarla uzun uzun gözlerine bakıyor, artık varlığını aşikâr duyumsadığı ve aslında belki de beklemeye başladığı gözlerindeki yabancıyı arıyordu. Bu bakışlar sanki yıllardır ismini hep duyduğu, aslında hep korktuğu, bu yüzden rüyalarından bile sakındığı hiç tanımadığı bebeğineydi.

Bu sefer tedaviler cevap verse, o özlenen, istenen içinde duaları emerek beslenen anneliği yaşayabilseydi eşi ne çok sevinecekti. Daha önceki denemeler gibi ya yine olmazsa diye hayıflandı. Artık bebeğin varlığını duyumsamak istiyordu. Neredeyse her gece hep aynı rüyayı görüyordu. İşte yine tam o rüyanın içindeydi. Kısacık

bir iple gökyüzünün mavisiyle oynaşan rengârenk bir uçurtmaydı. Püskülleriyle bir gösteride raks eden enfes bir rakkase! Ve her defasında ansızın çıkan rüzgârın uçurtmanın ipini koparıırken uyanıyordu. Yine öyle oldu. Rüyasında tam çocuğu kucağına alacaktı ki bir kuşa dö-nüştü bebeği. Hıçkırarak yatağından kalktı.

Kayın kokmayan yamaçlardan, yavrusunu yitirmiş bildircinlerden gelecek zaman hikâyesini okuyan arsız akıl bir kez daha umutsuzluk batağına bıraktı kendini. Akıl, düşünme melekesini yitirmişti sanki. Çok sürmedi tek sığınılacak yer olan biricik Rabbine iltica etti. Sahip-lendiği hayata bir isim koymak, تنها yamaçlarda sessiz yürüyüşler yerine rüzgârlarda kekikler gibi salınıp kok-mak istiyordu.

Bir kadının paha biçilmez süsü, yüzüne akseden iffe-tiydi ve o kendisindeki bu Meryem’ce nimetin farkındaydı. Hazreti Meryem’i düşündü. “Ya Rabbi Meryem’e verdiği gibi bir kelim ver içime.” diyerek iç geçirdi. Gözleri yağ-murdan bir kadındı o, anaç ve doğurgan olmak, تنها bir hüznü saklayan vaveylasının içinde gizlenen hakikatti.

Klinikte çoğu zaman yatağından hiç kalkmadan geçen üçüncü haftaydı. Tahlil sonuçları belki birkaç saat sonra belli olacaktı. Ama saatler bir türlü geçmek bilmedi. Va-atlerin vadesinin dolduğu andı. Kapı çalındı, uzun boylu, mütebessim doktor hanım içeri süzüldü. Kalbi yerinden fırlayacaktı sanki. Göz göze geldiler, söyleyecek bir şey yokmuş gibi davrandı önce. Nasipten, çocukların bir im-tihan vesilesi oluşundan bahsetti... Hiçbirini duymuyordu o. Yüzü yine düştü. Yine uçurtmanın ipi kopmuştu işte. Birden hıçkırarak ağlamaya başladı. Doktor gelip yatağın başucuna oturdu, elleriyle saçını okşarken: “Aaa ne kadar aceleci ve alıngansın, dur lafımı bitireyim.” dedi. O sıra-da eşi ve kayınvalidesi ellerinde kocaman bir buket çiçekle içeri girdi. Doktor devam etti. “İnanıyorum ki çok iyi bir

anne olacaksın. Fakat sizi zor günler bekliyor, çoğul bir gebelik.” Bir müddet sustu, bu ötelere ikram edilen muştunun, yüzlerinde kıldığı sonsuz mutluluğu onlar kadar içinde buldu. Odanın içindeki sevinç çığlıkları koridorlardan duyuldu. “Bir üçünüz olacak!”

Bedeniyle çelişen ruhu artık dingin bir denizde yol alan yelkenliydi. İkisi de özgürdü. İçinde kopan bu geçici fırtına dinince “Elhamdülillah” diyebildi.

Ayaklarından Vesikalı Adam

Nereden geldiğini bilmeden yürüdü, kalabalık, fakat fikir ıssız kaldırımlarda... Yürüdü sokak lambalarının altından geçerek, dilencileri süzerek ve yalancıları can kulağıyla dinleyen zavallılara üzülererek. Sanki bir ömür yürüdü.

Kalabalıklar aslında bir yok oluş mu, yoksa yeni bir var oluşun pıhtılaşmış son anı mıydı? Yoksa aklından geçenler, fikir sadakasına muhtaç bir toplumu saran duyu kirliliğini malumu ilam, densizliği ise, israf-ı kelam mıydı?

Yağmur sokağın bağına bir kurşun gibi saplandı. Tüm hışımıyla, sağanak halinde bıraktı kendini. İliğine kurşun yemiş esmer bir kadın gibi çırpındı. Yeşil gözlerini kapadı, yumruklarını sıktı, onunla birlikte, sanki tüm şehir sıktı. İnsanlardan kimi, bir şemsiye altında aheste aheste, kimisi her şeyden geçmiş sırlısklam umursamadan yürüdü. Kaldırımlar daha bir huzurluydu sanki ağaçlar daha bir mutlu.

Bir elinden arkadaşının karanlık hüznü, diğerinden yağmur tuttu. Ve çirkin sevgilisi fukaralık yine yanındaydı. Hiç beklenmedik, uzaktan gelecek bir misafirdi belki de umut. Kim bilir hangi saklanmışlıkların, ötelenmişliklerin ardındaydı. Bacağı sızladı, alışkın elleriyle bacağına sıvazladı. Ama her zamanki kadar umursamadı bu sefer bacağına. Düşler hep sahici mi olmalıydı? O zaman düşün ne anlamı vardı? Ecel peşimizden koşturan aç ve azgın bir canavar mıydı? Yorgun gözlerini yumdu. Hayat hiç kolay değildi. Umut getirmeyen günün güneşini, soğumuş demli çayına batırıp

yutkunmak vardı. Bu yağmur yüklü gün niçin yine hüznle başladı. Daha dün çay ocağında oturup çaycının ukala bakışlarına aldırış etmeden inatla demli çay isteyen yegâne dostunun bugün yoğun bakıma alınması zaten ele avuca sığmayan uçarı aklını hepten başından almıştı.

Bir an önce hastaneye varmalıyım telaşıyla koştu. Aman Allah'ım bu ne kalabalık bu ne debdebe. Bu ne umursamazlık! Hastanenin önü, asansörler. Bu kalabalık? Sanki şehrin yarısı hastalanmış da diğer yarısı ziyaretlerine gelmiş.

6. kata çıkmanın bu kadar güç olabileceğini hiç düşünmemişti. Böylesi bir kalabalıkta birkaç asansörün bu işi başarması da imkânsız görüyordu. Tüm ziyaretçilerde aynı garip telaş vardı. Acele etmeseler hastalarını bir daha hiç göremeyeceklerdi sanki. Sanki azıcık gülse, birisi alınacak belki bir hasta yakını kırılacaktı. Yüzündeki mütebessim ifadeyi değiştirdi. Herkes gibi acılı ve telaşlı bir ifade giyindi. İlk girdiğinde burnunu döven, ona bulantı veren hastanenin kendine has eter kokusuna iyiden iyiye alıştı. İnsanlar ellerinde aranjmanlar, açılan asansör kapılarına doğru koşuşturuyor. Bineleyenler bu sefer eski yerlerini kaptırmamak için bir önceki kapıya dönüyor. Aman Allah'ım hastalığa ne gerek bunları görmek bile insanı hasta ediyor.

Gözüne yan taraftaki personel asansörü takıldı. Yavaş yavaş yaklaşıp çağrı yaptı. Gelen sese karşılık az önceki personelin edasıyla karışık uyanık bir mahcubiyetle zemin dedi. Asansörü beklerken aklıyla bir kez daha övündü. Asansörün parlak, gri çelik kapısına bakıp kendini seyrederek üzerini düzeltti. Kapıdaki bulanık görüntüsüne gülümseyerek 'insan kendini beğenmese çatlar ölürmüş' diye fısıldadı. Asansörün parlak çelik gri kapısı aralandı. Biraz çekingen ama gayri ihtiyari bedenini asansöre taşıma gayretiyle kocaman bir adım attı. İçeride kaşları çatık, dudakları gülümsemeye hazır, mavi gözlü, mavi bir adam ve sedyede boylu boyunca uzanmış sadece ayakları açıkta

bir ceset. Sapsarı, kaskatı. Muhtemelen buz gibi... Başıyla selamladı. Beyefendi önce aşağıya morga inecek asansör diyen buğulu bir ses yankılandı. Morga, morga, morga... Adımını bir kez atmıştı asansöre, başıyla olur dedi sanki. Parlak çelik gri kapı kapandı. Işıklar hareketle kararır aydınlandı. Bu an sanki dakikalar aldı. Bu mezar provası daracık kabinde, ateşi karnında, yeni çıkmış sıcacık bir ölüm vardı. Mavili adam alışık bir tebessümle: "Sahibi gelinceye kadar misafirhanede daha rahat edecek bu arkadaş." dedi.

Kim sahiplenirdi ki buz gibi bir ölüyü, eğer bu sahiplenmekse alır almaz niçin gömerler ki! Cesedin ayak başparmağı beline değdi. Anlamsız bir korkuyla titredi ve yönünü döndü. Her şey ne kadar da giriftti. Bu asansör hangi mücerret noktaya iniyor. Ayaklarından vesikalanmış bu genç adam bunca bezirgândan, sevmişlikten, sevilmişlikten sonra hangi soğuk mahbeslere giriyor. İple çektiği, arzuyla istediği günler bu günler miydi? Bu gün kaç göz uykusuz kaldı, kaç göz onunla toprağa verecek umudunu. Sanki birazdan doğrulacak, ayak parmakları üzerinde fütursuzca dolanan, gür ve simsiyah kıllar arasında yalanıp duran bu karasineğe okkalı bir tokat vuracaktı. Kalk be adam, ama kalkmadı işte. Bir karasineğe cürümün yetmeyecek mi! İçindeki insanı ayakta tutan sihirli iksir çekilip alınınca, o koskoca heybetiyle düşman ürküten, tuttuğunu koparan, celallenen beden ne kadar aciz ve çaresiz...

Ayak başparmağına plastik bir kelepçeyle tutturulmuş iğreti bir künye: Yavuz KUL. Sanki ilk kez rastlanmış endemik bir canlıyı etiketlemişler gibi. Ruhu uzun bir yola çıkmış bir adamın ayağındaki künye. Sanki peşinden kargoya verilecek bir emanet edasında. Kaskatı, kımıldamadan duran. Evet, beynimdeki vehimler birer birer açıldı sanki. Böylesi ağır bir yükte böylesi uzun bir seyahate çıkmak çok zor olurdu. Bu yüzden ki bu zahmetli iş hep arkada kalanlara ısmarlanmaktaydı. Uygun bir merasimden

sonra emanet yerine teslim edilecek. Aslında giderken arkada birtakım izler bırakıp, bir anlamda alıştıranak yavaş yavaş çekip gitmek kalanların yüreğine su serpmekti. O hareketsiz, insanın içini ürperten soğuk beden konuşmayarak ‘ben artık yokum, umudunuz kalmasın bende’ diyordu.

Eman Ya Rabbi! Son seyahatine çıkan beşerin bedeni ni bırakıp da gitmesi ne büyük erdem! Alışkın olduğumuzu sandığımız ölümü kavramak ne kadar zor. Yâr için bembeyaz bir kâğıda süslü yazılarla yazılmış bir mektupmuş ömür. Bir farkla, mektup sılaya varıyor ama zarf hâlâ buralarda...

Yavuz KUL; iğreti, kötü bir yazıyla yazılmış bir etiket. İlkokulda babasıyla güle oynaya yüzlediği defterlerine yapıştırdığı resimli etiketlere ismini böylesine özensiz mi yazardı? Yoklamalarda adı okunduğunda küçük kalbi serçe gibi kıpırdanıp heyecan basar mıydı? Adını ilk yazdığında ne kadar da sevinmişti kim bilir.

Ruhunda deveran eden ve her defasında yüreğinden bir parça ısırip acıtan zaman nasıl da çalıyor sevdiklerini. Nasıl da alıyor en müstesna yerlerde sakladığı sevgilerini. Çipuranın ucundaki balıktı işte, uçsuz bucaksız denizlerden çekilen. Biraz hırslı, biraz baygın ama herkes gibi oltanın ucundaydı işte. Bir el onu çelik, gri kovanın içine bıraktı sanki. Daha önce çekilmiş bir balık çoktan teslim olmuş, yüzgeçleri yanda ters dönüp yüze vurmuştu bile.

Ölüm, ansızın gelmiyordu aslında ama biz niçin bu kadar hazırlıksızdık. Hâlbuki ölüme ne kadar da aşınayız. Duru bir bakış, katıksız bir samimiyet doladı boynuna. Bildik fakat lezzetine yeni vardığı bir sızı. Azgın aç köpeklerin köşeye sıkıştırdığı kar beyaz bir kedi yavrusuna dönmüştü ruhu. Mahzundu. Umudun kırılan tutamağına tekrar tutundu. İyi ki O vardı.

Ay ışığının yüzüne düşmesi gibi mi geldi sana ölüm. Yoksa kimsesiz gecenin en sessiz, senin en gafil anını mı

kolladı. Tek başına oynanan son oyun. Güzel ölüm. Aslında ne güzel şey musallada tek parça ölüm. Dudaklarımızda kurak bir yarık bırakan sevimsiz gel git... Otuz beş yıllık ömrünü hayatın sıcak denizlerinde, heves dehlizlerinde geçiren, aşkı şehvet diye tanımlayan fani. Hiç düşünmemişti oltanın ucuna bir gün kendinin de geleceğini.

Taradığımız, yıkadığımız ceset üzerimize giyindiğimiz bir elbise. Şimdi sen akıl ettin bunu. Çıkarıp koydun bir kenara bu koca cüsseyi. Yanına sadece uhrevi vitaminleri alıp tebdili mekân ettin. Yiyen içen, aynada görünen yüzünün sadece bir suret olduğunu gördün.

Ey ölümlülerin ölümlü şehri. Kucak açtığın bunca faniyle sen de gelip geçicisin. Senin de mezarların var, insan mezarlarının altında. Bir gün sen de bunca kalabalığa, görkeme ve debdebene rağmen yok olacaksın. Ve insan; hayatının hiçbir deminde bir göçmen kuş kadar bile özgür olamayan göçer. Hep ertelenmişliklerle, keşkelerle yaşanmış bir ömür. Bağimli, sancılı. Her kanat çırpışında biraz daha aşağılanan, ufalanan doymaz göçmen. Hep daha fazlasını isteyerek beynini törpüleyen kendini ve etrafını acıtan sancılı beşer. Hep kendini kanatan düşlere sevdalı. Hep kaçanı arzulayan, hep ruhunun doyumsuzluklarıyla avunan, sıcacık yaz dururken sonbahara sevdalı kaçık romantik. Çünkü sonbahar kendi ruhundan çekilmiş bir fotoğraf. Dokumacı kuşların kaçtığı yarı çıplak ağaçlarda, dokunmadan düşen alıngan, rüzgârların okşadığı sarışın saçlar gibi savrulan yapraklar. İçimizdeki kaçık romantizmin sürüklediği hüznün. Umutlarını sonbahara erteleyen, korkularını cebinde gezdiren, hep ötekileşen, ötekileştiren bir kalp çarpıntısıyla bile histerikleşen göçmen. Kendisinin aşığı. Kendisinin yalancısı. Av da kendisi avcı da. İçinde ölüm olmayan efsane, çare aramayan bir tabip var mı? Aydınlıkta göremeyen yarasa güneşi suçlarmış. Arzulasa da kaçsa da her nefsin ölümdür hakkı. Fanilik, yaratılırken ruhumuza üflenen aşikâr serpinti. Gücü, aklı ve ateşi kutsayan insan. Her şey

başladığı gibi bitmiyor işte. Yüzündeki korkuyu bu kadar belli etme, ölüm yeni bir şehri görmektir belki de.

Yaşadığımız hayat. Bir güvenin etrafına zevkle ördüğü kıymeti başkasına malum ipekten yalancı cennet. Biraz aceleci davranıp, kendini hapsedtiği kozayı parçalayıp cennetsi şuaya gözlerini açsa, zarif, narin ve latif renklerle bezenmiş şaheser olarak kanat çırparak uçacak garip insan. Yalan dünyanın yalancı meleği olacak. Oysa farkında bile değilken başına ördüğü kozanın, kelebekten bir melek hayali kurarak, bir zebanın elinde haşlanacak.

Bakma böyle işe yaramaz yaramaz yattığına. Cesedini kaç kişi veli nimet bilecek. Kimi kefen biçecek, kimi tabut kesecek, bir diğeri mezar kazacak, perşembesi, kırkı, elli ikisi... Çiçekçi solan çiçeklerinden çelenk yapacak, mermerci adını kazıyacak, tanıyacak beşer seni, belki de ilk kez arkandan iyi konuşacak bunca insan. Yüzüne söyleyemediklerini arkadaşlarına eş dost toplantılarında anlatacaklar. Biraz anan sırayı bozup da koyup gittin diye sana kızacak ve dahası sanırım bir tek kırmızı tokalı, kıvrıcık saçlı kızların bu ayrılığa dayanamayacak. Büyüsel de yüzlerindeki hüzünde işlenmiş bir babasızlık olacak. Sen de biliyorsun aslında farkındayım hiç yadırgamadın. Farkındasın. Şu yatışın umursamaz bir yatış. Bırakıp gittiklerinde yalnızlık çekme diye üzerine diktikleri kirli, iğreti lahitten tanıyacak insanlar seni. Sen sustun. Ama bana dil olup beni konuşturdun. Canından el çeken aklına geleni söylermiş. Nadide bir kelebek olup yüreğime kondun. Senin bakındığın bir peygamber çiçeği olmak isterdim yeşil gözlerimle. Ama sen yolcusun. Yolun açık olsun. Nuh'un gemisine binen dalgadan tufandan korkar mı?

Etrafta, siyaha çalan gri bir dönme. Koridorlarda yan kılanan anlamsız sesler. Alnında anlamsız bir ağrı. Açılmamak için direnen bir çift gözkapığı. Eliyle başını aradı, sesler git gide yaklaşım anlam kazandı.

– Abi, bir bardak su, adam durup dururken bayıldı.

Ekmek Arası İstanbul Hatırası

Ruhumdaki açlık, Şirketi Hayriye ile İdare-i Mahsusa vapurları arasındaki kara duman çıkartan homurtulu muhabbet yarışına benziyor. Acaba hangisi daha güzel? Neveser mi, Tarz-ı Nevin mi? Hepsinin de havası bambaşka aslında. Hepsi bir ayrı yakışıyor boğazın gerdanına. Biri olmazsa sanki bir şeyler eksik, sanki boğaz küskün. Yalılar yavuklusunu gözleyen sürmeli kızlar gibi.

Herkes, her şey birbirini tamamlıyor. İskeleyi okşayan şu kirli köpük bile olmasa sanki olmaz. Ufkumda adı konmaz meçhul bir sis, ardımda bembeyaz kabarık bir köpük bırakarak yürüyorum. Şirinim biliyorum, özlenen bir tarafım var. İnsanlar beni böyle seviyor. Hayatım Karaköy gibi. Biraz bedbin. Biraz kirli ve karanlık ama coşkulu.

Ah başımda tarifsiz, ihtiyar vapurun rıhtıma ilk dokunuşu gibi beni sarsan kâğıt kokusu sinmiş kara gözlerine düşkünlüğüm. Bu yosun gözlerim şahit. Bir gün bu kirli dolgu denizin yosunlarını avuçlar gibi saçlarını avuçlayacağım. Ruhum aslında bu kadar suçlu mu?

Eski gıcırtilı iskemleyi Eminönü'ne nazır koydum. Ne kadar da benden bir parça şu boynunu bükerek geçen çatana. Önümde küfeler dolusu kelimelerimle tenteli pazar kayıklarını bekler gibi oturuyorum. Oltalarıyla denizi acıtıyor sarhoş balıkçılar. Oltanın ucunda bir istavritim ben. Çırpındıkça saplanıyor, saplandıkça acıyorum kendime.

Yine kıpır kıpırım, neşeli görünmek zorundayım. İlk el, resmî ağızdan ilgisine zayı bildirgesi: Kendimi kaybettim, bundan gayri hükümsüzdür her şeyim. Misinanın ucuna kendimi takıyorum. İskeleyi döven dalgalara hiç aldır mıyorum. Birkaç martı üzerimde dönüyor, beni izliyor. Ve birden bir çığlık kopuyor. Deniz gerilip gerilip ayaklarıma vuruyor. Kapımı zorlayan, içimdeki örümcek ağlarını toplayan, unutulmuş mahcup taraflarımı yeniden çağır an bir zorba gibi. Tam pişman oldu gidiyor diyorum dönüp tekrar geliyor. Acı köpüklü kahvesini höpürterek içen bir beyzade gibi Haliç'e kurulmuş, çeşmeyi seyreden uskurlu koca bacalılar önümden beni tanımaz tavırlarla birer birer geçiyor.

Etrafını köpürterek gelen bu büyükçe denizanası Şirket-i Hayriye'denmiş. Bence gerçekten ana. Yoksa kim basar bu kadar densiz adamı bağına. İstanbul mavi gözlü, uzun dalgalı saçlarıyla şirin bir kız. Yalılar küpesi, vapurlar tokası. Bu siluet nasıl da insanın ruhundan bir parça. Ve nasıl da bu sulara ta en baştan beri varmış gibi yakışmakta!

Benlik şehir, kayıp kale(m). Bir çıkımlık canımızda var olan, nasırlaşan benliğimizle ket vurduğumuz taraflarımız minareleriyle, ezanlarıyla, sultanlarıyla bu şehirde. Ama yavaş yavaş duyarsızlık ipiyle ördüğümüz, örümcek bağlayan taraflarını görmezden geldiğimiz şehirde bu şehir. Hangisi bir diğerine galebe çalarsa galip o. Diğer i yenik. Aslında tüketen ağızlarda çiğnenen biziz.

Dalgalar ünlü bir piyanistin parmakları gibi, kayalara, kayıklara birer birer dokunup gidiyor. Bildik bir beste çalıyorlar. Koca küpeli, esmer Bohemyalı kadın tezgâhını kurmuş falına baktırmak istemez misin be abi diyor. Kader kısmetmiş. Defalarca dişlenmiş kâğıtlardaki palavralardaymış benim kaderim. Sevdiğinden haber vereyim diyor. Yok ki diyorum, olacak ama diyor. Olacaksa öğrendim, para vermeye ne hacet. Aceleci bir işportacı tası tarağı topluyor yaklaşan vapuru yetişme telaşında.

Kaptan köşkümdeyim. Keşfettiğim ıslak ülkenin haritasını çizeceğim. Yeni keşfimi haritada göstermek için eski tarihli, bol resimli gazeteyi dizlerimin üzerine seriyorum. Ortasına bol susamlı gevrek bir simit koyup işaret ederek içini, işte arzın tam merkezi diyorum. Cebimde küçük bir kese kâğıdında getirdiğim zeytinlerle arzın merkezini süslüyorum. Astarımdaki kara delikten cep dehlizlerinde kaybolan üçgen karper peynirini bulup çıkartıyorum. Avuçlarımda dağılıyor susamlarıyla yeni dünya, zeytinler birer birer yuvarlanıyor, en az martılar kadar iştahlıyım. Hayatın tam burasında firen ve korna seslerinin ulaşmadığı, insan gıcır-tılarının pek bulaşmadığı, henüz şehir korsanlarının bulaşmadığı bu yerde iştahla şapırdayan ağzım martı çığlıklarına eşlik ediyor. Eğer gözlerini kapatabilirsen duyacaksın, dalga sesleri başka bir dünyadan bir efsaneyi fısıldıyor. Ölmedim diyor moraran deniz, hâlâ yakamozlarıyla gülümsüyor.

Binlerce yıldır bir toprak testide bekleyen sulanmış ruhum, sıranın kendisine gelmesiyle testisini kırarak savruldu. Bir kısmı aç toprağın yumuşak ağzında emildi, uçarı, ele avuca sığmaz tarafı buharlaşarak bir buluta karıştı. İnsan tarafıysa kıvrıla kıvrıla ama hep aşağıya karışabileceği bir kalabalık, bir derya aradı. Kendi içinde sakladığı ve fakat farkında olmadığı sihriyle! Camgöbeği renginde coşkun ırmaklar gelin alayı gibi köpüre köpüre süzüldü. İçimdeki bu kalabalık özlemi neydi ki? İnsanları kalabalığa çeken köyünden, şehirden, anasından, yârinden ayıran, gurbette, köhne izbelerde dert sahibi yapan, kalabalık içinde yalnızlaştırarak bunaltan, kendi benliğinden uzaklaştırarak onu yok saydıran, geçmişiyle arasına insanların ördüğü hareketli kandan bir duvar koyan sihir neydi? Kalabalık içinde ruh kendini güvende mi hissetmekte? Yoksa herkes gibi olma arzusuyla, kalabalığın akıbetini yaşama dürtüsü mü? İşte tüm bu sorulara cevap arayan ruhumun kıvrıla kıvrıla geldiği bu noktadan martıların alkışlarıyla kendimi

denize bırakacaktım. Dövünüyordu sanki deniz, dizlerine vura vura, elleriyle gel yapa yapa beni çağırıyordu sanki...

O, sanki bu şehrin avuçlarında gurbet tutan bir içoğlamıydı. Hakkında söylenen her söz yalındı, terlemesi, titremesi boşuna değildi, boşuna değildi kalabalıklardan kaçışı. Bedbin ruh, bir turnanın kanadında uzak diyarlara uçmaya ayarlıydı. Ama yerdeki gölgesi sersem kırlangıçları ürkütüyor, hayat alanını daraltıyordu. Düşlerinde Kaf Dağı'nda kaybettiği Simurg'u ağlamaklı çığlıklarıyla arıyordu. Simurg yoktu bu koca şehirde. Boşuna değildi aslında insanların birbirlerinden taammüden kaçışları. Bu noktaya gelinceye kadar ki yürüyüşü vardı aklında. Hayat onu terk etmiş çirkin bir sevgiliydi artık. Vapurların peşine takılan martılar, demir tutamaklara tutunmuş adamlar, camilerin, sarayların silueti, köpürerek dalgalanan deniz ve dalgalanan bayrak... Bu son bir bakış mıydı, son bir anlama çabası mıydı? İdare etmek, idare edilmek gibi bir alışılmışlığı vardı. Hayatın bir anlamı olmalıydı. Maharetli, doğurgan aklı her şeye cevap bulurken bu noktada bir anda suskunlaşp niçin kısırlaşıyordu. Niçin? Bir zorunluluk mu yaşamak, vadesinin dolması beklenen bir yatırım mı, hayata hiç ilişmemiş ruh?

Her şey dilinin ucundaydı. Martılar çığlık çığlığaydı. Üzerinde taşıdığı çaresizliği portmantoya asabilseydi keşke. Kimse sormadı, kimse ne çektiğini hiç anlamadı. Kendi halinde, yumuşak bir sümüklü böcek gibi davrandı herkes. Oysaki o sessizce gittiği her yerde ardında parlak, güzel izler bıraktı. O hep karanlıktaydı, herkesle yan yanaydı ama sesini hiç kimse duymadı.

Camda Bir Çift Göz

İslık çalarak okuduğum uzun bir şiirdi geçen her tren... Camlardan kollarını dışarıya sarkıtan daha önce hiç görmediğim donuk yüzlü insanlara el sallayarak geçmişti benim de çocukluğum. Ben başımı yastığa koyduktan sonra geçen Doğu Ekspresi'nin veda çığlıkları benim için tatlı bir ninniydi. Beklemek hakikatti, binmekse bir rüya! Tren ağır ağır geçerken mahallenin orta yerinden, yarı açık kapılarda arzı endam eden kondüktörler, siyah beyaz bir filmin karesiydiler. Çocuk yüreğimin toprağına düşen tohum yıllar sonra boy verirken ben ilk kez bir trene binmek üzereydim.

Güneşin cömert ışınlarıyla ıslıl ıslıl göz alan raylar bozkırın bağına kardeşlik adına saplanmış özgürlük vadeden nurdan iki mızraktı sanki. Dörtnala bozkırda koşan siyah yaban taylarının toynaklarından yankılanan bir sestü tüm ovayı kaplayan. İşte görünmüştü ardındaki taylara baş çeken, duman renkli yelesini boynundan eğerine doğru tarayan kara küheylan! Güçlü ve özgürdü umarsızca kişnerken.

Her çocuk gibi ben de geçen her trenle hiç bilmediğim yerlere gitmek isterdim. Hemen her gece ailem bir Eshab-ı Kehf uykusuna bürünse, sihirli bir el o gece geçecek ilk trene beni bindirse ve sabah kimse uyanmadan odama dönebilsem diye hayal ederdim...

Bu hayal hiç gerçekleşmedi. Biz çocuklar her ikinci serinliğinde birbirlerimizin örgü süveterlerinden tutar tek bir ağızdan çuf çuflayarak avunurduk; soğuk kuyu taşıyla döşenmiş küçük garın etrafında. Hep en önde olmaktan haz duyardım. Kara küheylanın dizginleri benim küçük, pamuk ellerimde olmalıydı.

Trenin gidiş dönüş saatlerini en çok biz çocuklar bildirdik sanki. Fakat dönüşüne pek az çocuk şahit olmuştu ve anlatırlarken sanki bir Cumhuriyet Bayramı'nda fener alayının havai fişeklerle geçişinden bahsedercesine ballandırarak anlatırlardı. Çünkü tren gece yarısından hemen sonra girerdi bu kasaba istasyonuna. Bir başkaydı kara küheylanın karanlığı yırtarak, geceyi tatlı uykusundan uyandırarak geçişi.

Hayallerimin ürküttüğü, rüyalarımın korktuğum yaşlara gelmişim ve ilk kez bir trenin içindeyim... Muhabbet kozasını ören birer ipek böceğiydi kompartımda herkes. Birinin çantasından çıkan ekmek hepsini doyuracak kadar bereketliydi. Aldığımız hava kadar tabii, başımızın üzerindeki gökyüzü kadar içtendi, trenin yolcusuna kattığı samimiyet.

Trenin sesi çok önceden aşına olduğumuz tatlı bir melodiydi sanki. Ya o elimizi tutamaklardan tutup basamağa ayağımızı koyduğumuzda önce yüzümüzü sonra tüm bedenimizi saran sıcak iklim! Sanki yıllardır oturduğumuz hatta doğup büyüdüğümüz mahalleye gelmişçesine bizi ısıtan his... Ya o bizimmiş gibi hemen benimseyip hiç bırakmayacakmış gibi sahiplendiğimiz muşamba koltuklar; evimiz kadar rahattı... Vagonların pencerelerinden sarkan pembe çiçekli begonyalar, bayrak kırmızısı açelyalar bir de duvarlara tırmanan sarmaşıklar olsa! Sanki birazdan o pencerelerden birinin perdesi aralanacak camdan sarkan mütebessim nine bizi çaya çağıracaktı... Trenler bizden bir parçaydı. Bir keresinde öylesine şaşırıp kalmıştım ki;

karşımda oturan kasketli adamın birazdan çantasından çıkaracağı çiviği aynanın hemen yanına çakıp babasının siyah beyaz resmini asacağı anı hayal edip beklemeye bile başlamıştım...

Vagonlar, ceylan yağına batırılmış bir ipe teker teker dizilmiş nazar boncuğundan bir tespihti ve her kompartıman farklı bir yakarışın terennümüyle cezbelenerek cepheye mermi taşıyan bir Elif'ti... Tren uyuyakalmış bir gecenin sükûnetine hayat veriyor, diri olmanın hazzını tekrar tekrar yaşatıyordu.

Her istasyon bir mabetti sanki. Umut vardı, seveda vardı her tuğlasında. Her hayalin içindeki aşk kadar harç vardı sıvasında... Kimi savaşta karargâh kimi yol vermez zemheride sığınaktı. Her tren yolcusunun sırtında doyumsuz bir sabır vardı, bavul bavul yüklenen umuttu aslında. Tasalar hep bir önceki garda kalırdı, umutsa yolun sonuna kadar! Geçilen her karanlık tünel içimizin dehlizlerinden kutsanmış bir aydınlığa çıkmak kadar güzeldi... Her yolculuğun sonunda kendine varırdı insan, kendini bulurdu. Belki de ilk kez kendimle baş başa kalmak, kendimi bilmek adına fırsat bulmuştum bu samimi ortamda. Kimi zaman buğulu dalgın gözlerle bakarken kimi zaman buğulu bir camın ardından çiğ düşmüş bir sonbahar sabahını arıyordum, kesik uykularım arasında her yolcu kadar!

İstasyonlar tatlı aşkların yaşandığı nice âşıklara tanık mekânlardı. Kimi gün gelen bir yolcu kadar neşeli kimi gün el sallayan gurbetçi kadar elemliydi. Kimi zaman bir bahar müjdesi, kimi zaman ilikleri donduran zemherinin habercisiydi; baştan aşağıya buz tutmuş bir çeşmenin musluğunda salınan son bir damla kadar saf olan bu taş binalar. Buz tutan her çeşme bir mevsim saatiydi aslında! Ve bir öğle vakti, tarihe tanık bu çeşmeler tüm susamışlıklarıyla buzdan elbisesini soyduğunda, damla damla gelen badem yeşili giyinmiş kutlu bir bahardı.

Lakabının kara olduğuna bakmayın, aydınlıktır onun yüzü. Şimendifer gelişmişlik demektir. Enfes ıtırarla yıkanmış ipekli kumaşları, envai çeşit Acem halılarını ipek yolu boyunca taşıyan bir kervandı yol boyunca dizilmiş her tren. Ve garlar; sıcacık, hiç eskimeyen yüzleriyle birer kervansaraydı.

Ben içinde, trene ilk binen çocuğun sevinciyle kozasını yırtan bir kelebektim. Çocuklar treni niçin sever, rüyalarında bile niçin trene biner! O kocaman kapkara ür-kütücü duran şey neden bir çocuk ruhunu okşayacak kadar samimi ve saftı. Bir çocuğun dünyasında tren görmek ayrıcalık, trene binmekse tarifsiz bir hazdı. Kırık mızrabın tele hasretinin bestesiydi rayları döverken çınlayan lokomotifin sesi.

Tren ve köprüler... Biri Mevlana diğeri Şems! Her ikisi de hayattı. Aşkta! Hele o taş köprüler, sırtlarında binlerce sevda çeken, bağrını kırlangıçlara, tarla kuşlarına ev eden köprüler! Sevenler kavuşsun diye kollarını iki yamaca dayamış iyi kalpli bir devin taş kesilmesiydi. Bu fedakârlıklarına hürmeten dip diri ayaktaydı köprüler, en az bizim kadar onlarda nefes alıyorlardı. Kimi tek gözlü, namı diğer ‘Tepe Göz’ ama şirin mi şirin, kimi üç kemerli ama sessiz; binlerce kez yaşanmış bir hikâyeyi anlatıyorlardı.

Trende mekânın içindeydin zamanın dışında. Bekleyen de bendim, beklenen de. Kimi zaman ilkyazın içimizi ısıtan sıcaklığını, kimi zaman gelen son baharın pastel tonlarını seyrettim kompartıman camında...

“Buharlı trene ilk bindiğimde orduda yedek subaydım.” diye söze başladı, eskiden diye devam etti sık sık göz göze geldiğimiz ve her bakışımızı bir gülücükle geçiştirdiğimiz ihtiyar adam. Vasıtaların bu kadar çok olmadığı, yolların her yere öyle kolayca varmadığı

zamanlardan dem vurdu. Dilinin ucunda: “Bir tren efsanesi” diyerek başlayıp bir türlü tamamlamadığı bir çığ habercisinden haber verecekti. Şöyle bir dikleşiyor, lafa başlamak için gırtlığını temizler gibi yapıp eskiden adam boyu kar yağardı diyerek söze giriyor... Çığ habercisi bir adam; herkesin dikkatini çekiyor aslında. Sonra derin bir nefes alıp usul usul konuşuyor.

“Zemheri tüm şiddetiyle bastırmıştı, dışarıda buz kesen bir ayaz vardı. Biz sıcacık bir kompartıman içindeydik, tren dağların arasından usul usul karı uyandırmadan salınarak geçiyordu. Yoksa apansız bir çığ inerdi dağlardan, hayalleri yutan. İşte böyle bir yoldu bizimki. Anadolu olduğu gibi kara teslim. Ama yol mutlak bitmeliydi. İlaç gitmeliydi, mühimmat gitmeliydi, içinde muhabbet, içinde dua, içinde yavuklusunun saçından bir kaç tel saklı postalar Mehmetçiğin eline geçmeliydi... Usul usul yaklaşmıştık bir gara. Rayların hemen önünde neredeyse kardan bir adam hiç acele etmeden, bir elinde idare lambası diğerinde uzunca bir sırık geçti trenin önüne ve usul usul yürüdü; uyuyan bebeği uyandırmamak ister gibiydi. Trende onun peşinde, sarp yamaçları kıvrılarak bölen bir boğazın içinden saatlerce ilerledi. O adam bu mevsimde geçecek her trenin önünde kimi zaman sabaha kadar hiç konuşmadan gidermiş. Onun işi gelecek çığı makinistlere haber vermemiş. O adam günlük hayatında da hep fısıltıyla muhabbet edermiş. Korkarmış ki beklenen beklenmedik bir anda gelmesin!” Sanki o zemheri ayazını yeniden yaşamışçasına ürperiyor, ellerini üşümüşçesine bir araya getirip birbirine sürtüyor bense o konuşurken ağzından çıkan buharı sanki görebiliyordum.

Aklım bunu bir türlü algılayamadı. Mihenk taşım yerinden oynadı sanki. Tüm gece, gün gibi aşikâr bir dağ ayazında bir trenin önünde sabahlamak, bir başına, korumasız, yapayalnız! Varlığından haberdar olduğum, tanımaktan

mutluluk duyduğum demiryollarının kaşları kar, kar beyaz bıyığı buz tutmuş gizli kahramanına inanılmaz bir hayranlık duydum...

Lokomotif düdüğüyle merhaba derken arkadaki vagonlar bir ayrılık vabestesiyle el salladı. Trenimiz yamaçlarına ağır ağır çıkılan bir dağ kadar, etrafından kıvrılarak geçilen mavi göl kadar doğadan bir parçaydı ve bir o kadar da yakışmaktaydı.

İpi kopmuş, sanki üçü beşi hasbelkader bir arada kalmış boncuk taneleri gibi iğreti duran vagonların yıllardır kendi kaderine terk edildiği aşikârdı. Belli ki Devlet Demir Yolları'nın demirbaş listesinden silineli hayli zaman olmuştu. Fakat bu vagonlar kadar eski ama demirbaş listesinde hâlâ kayıtlı beyaz pala bıyıkları, briyantınli beyaz saçlarıyla ihtiyarca bir adam! Demiryollarına zimmetli şapkası ve üniformasıyla bu adam o olmalıydı. O korkusuz çığ habercisi! Yorgun metalleri pasa teslim, tahta aksamları kurda kuşa çoktan ev olan, çoğu zaman yolcusu olmayan istasyonda gördüğüm bu adam ondan başkası olamazdı. Ben o adamın çığ habercisi olduğuna inanmak istiyordum. İlk tren yolculuğumda bir demiryolu efsanesini içimdeki küçük çocukla yaşamak istiyordum. Paşanın emrindeki mühimmat sevki tüm gerçekliğiyle bir bir canlanıyordu sanki. Her şey o günkü kadar tazeydi...

Her tren camı, enfes filmlerin gösterildiği yazlık bir sinemanın ışıklı perdesiydi aslında. Renkler aslına en uygun, figüranlar makyajsızdı. Bu gün güneş sevgilisini incitmeden sessizce takip eden gizli bir âşık gibiydi. Sıracık! Gün boyu trenimizin peşindeydi. Şimdi ise; güneş guruba varıp usul usul kendini cılız bir kızıyla bürürken, dağların ardından usul usul yükselen ay, incecik silüetiyle peşimizdeydi.

Havanın kararmasıyla çantalardan birer ikişer çıkarılan kahvaltılıklardan bir sofraya kuruldu. Sanki yıllar önceden birbirini tanıyormuşçasına üç beş zeytine, bir dilim peynire ortak arayan insanların davetleri daha yemeden doyuruyordu karnımızı. Bir bakmışız bir pastane, bir de bakmışız ki muhabbetli bir çay ocağındaydık sanki. Her istasyonda içimde sakladığım aşk tazelenmekteydi. Simitçiler, ısrarcı limonata satıcıları... Onlar bile gözüme hoş görünmekteydi. Trenin içinde uğuldayan -mişli geçmiş zaman hikâyeleri karanlıkla cilveleşen idare lambasının titrek alevi kadar samimiydi.

Her trenin bir künyesi vardı. Şirin bir Anadolu garında trenimiz durmuştu ki birkaç ihtiyar künyesini okuyup yeleğinin cebinden çıkardığı köstekli saatini kontrol ettikten sonra trene göre ayarladı saatini.

Her kapının ardında ayrı bir dünya saklıydı. Yolculardan kimi sılayı vuslata dönüştüren hazzın tam ortasında, kimi ayrılığın ipe sapa gelmez acısıyla kıvranırken hepimizin ruh hali yüzümüze çizilmiş en son haritaydı. Kimimizin yüzünde Kızılırmak'ta bir mehtap silueti kimimizde ikinci hüznü vardı. Uzak bir düşün hüznün kırıntıları düşmüştü sanki tüm şehre. İçli bir yaşayışın yüklendiği hüznün yaz yağmurları gibi çiseliyordu. Yitik bir dünyayı özleyen insanlar vardı. Yitirilmiş sevgililer giderken yanlarında hep en son gitmesi gerekeni götürdüler. En son gitmesi gerekenler hep ilk gidenler oldu her nedense! Trenin camından salınan kadın 'buğulu gözlerinde son bir kez olsun bana bakan seni görmek istiyorum' diye haykırırken tren yürümeye başlamıştı bile.

Kara küheylanın yükü kendinden de ağırdı.

El değmemiş bakir bozkırın yamaçlarında koşan yaban tayları gibiydik. Alıçları gagalayan ardıç kuşları kadar iştahlı, ters istikamete uçan turnalar kadar göçmendik.

Karaçalıların arkasından cesurca doğrulup bakan, bir müddet trenle aynı istikamete koşan sonra ansızın bir delikte kaybolan gelincikler kadar sevimliydik.

Kekik kokulu yamaçlarda keçilerini otlatan, sarı saçlarının örgüsü iki yanına düşmüş çilli kıza el sallarken en az onun kadar neşeliydik.

Trenimiz, Anadolu'nun paha biçilmez muhabbet kumaşını el emeği göz nuru nakış nakış işleyen bir kanaviçe iğnesiydi. Tüm gece lokomotifin karanlığı yırtan ışığı, gözlerimin pırıltısıyla köylerin kıyısında dolandı. Mor salkımlı leylakların, iğde çalılarının bezediği bozkır akşamlarını baba şefkatiyle koklarken, ben içimde gezdirdiğim çocukla beraber harman serinliğinde, safran kokularını üzerime yorgan edip derin bir uykuya daldım...

Kanayaduran Aşklar Ezgisi

Şehirler çizermiş insanların yüzünü. İnsanların kadermiş şehirler. Çölde doğmak, bozkırda at koşturmak, denizde yaşamak kadermiş. Ama aşk; kaybedeceğini bile bile, yazgıya açılan savaşın adı. Gelecek, benden çok önce kurgulanmıştı...

Akrep henüz on ikiye varmamıştı. Ama binmem gereken otobüse geç kalmak üzereydim. Yıldızlar birbirlerine iyice sokulmuşlar derin bir muhabbet vardı gökyüzünün belirsizliğinde. Yaz gecelerini serinleten o tatlı rüzgâr bahçelerden çaldığı leylak kokularını taşıyordu. Yolu yakınlaştırmak için askerî personele üniforma diken ve fakat sonra atölyeleri yıkılarak kaderine terk edilen dikimevinin bahçesine daldım. Bahçeyi bir köşegen şeklinde ikiye bölen patikadan içimdeki korkunun büyümesine izin vermeden ürpererek hızla yürüdüm. Kaba enkaz kaldırılmış olsa da temelle irtibatlı dev kolonların demirleri zamana meydan okurcasına ayaktaydı. Muhtemel ki her gün nizami birkaç asker tarafından sulanan yaşlı, aynı zamanda yaşlı çamlar susuzluktan sararmış tüm parlaklıklarını yitirmiş hatta birçoğu kısmen kuruyarak yan yatmıştı bile. Cıvıl cıvıl elmacık kuşlarına, bülbüllere ev sahipliği ederken şimdi koca kafalı baykuşlara mekân olmuştu bu izbe. Yeşil bir halı gibi zemini süsleyen gümrah çayırılar çoktan kendini bırakmış, kolonların arasında birkaç tutam adam boyunda arsız otlar kalmıştı.

Nizami dikilmiş hercai menekşelerden, çimlerin arasında bir gecede beliren firari sarı hindibaları gözleyen kelebeklerden ve her sabah içtimadan önce mıntıka temizliği yapan yarı uykulu jandarmaların sağa sola koşuşturan potinlerinin seslerinden, mavi çam kokulu gölgelerden geriye sanki kocaman bir bombayla yok edilmiş bu enkaz kalmıştı. Hafriyatı hurdacılar ve bir aynalı şeker parasına demir toplayan kirli benizli çocuklar tarafından talan edilen...

Çimenler, kokulu çiçekler, ötüşen bülbüller artık yoktu. Baykuşlara ve kuyruklarını bacaklarının arasına almış sahipsiz sokak köpeklerine kalmıştı buralar bir de akşamcı sarhoşlara. Çocukluğumun en gizemli mekânıydı burası. Önünden her geçişimde parlayan mavi çam ağaçlarının gölgesinde durur 'askeri yasak bölge' 'ZONE' yazılarına aldırış etmeden bahçıvan askerin biçtiği çimlerin kokusunu içime doldururdum. İçerde, atölyelerde sıcaktan olsa gerek açık camlardan görülen terzi kadınları seyreder dikiş makinelerinden çıkan uğultuyu dinlerdim. Biraz fazla dursam nizamiyedeki nöbetçi inzibat elindeki düdüğü ağzına götürüp üfler, sonra beden diliyle çeşitli münasebetsizlikler yapardı. Tüm çocuklar gibi ben de yeşil üniformalı, kocaman silahlı bir adamı gördükten sonra tabanları yağlar kaçardım. Demir parmaklıkların ardında gördüğüm dikiş makinelerinin önünde titreyen terzi kadınlar niçin hiç gülmez, etraflarıyla niçin hiç ilgilenmezlerdi? Makinenin iğnesine mimlenip kalıyorlar, pedaldan çekilen ayaklarıyla aynı anda doğruluyor kumaşı düzeltip tekrar aynı yapıyorlardı. Hepsinin yüzünde sert bir bakış vardı. Makineler ip kırıyor diye mi böylesine sert bakarlardı acaba. Hepsi de duvarlara asılmış siyah beyaz resimlerdeki adamlar gibi dik ve sertti.

Evet, bir kez daha gücünü göstermişti insan. Onun olduğu yerde mekân mamur oluyor hayattan imler bulunuyordu. O tası tarağı toplayıp çekilince o yıkılmaz sanılan

taş duvarlar birer birer yıkılıp yok oluyor, ağaçlar gölgesinde oturan insanlar olmayınca yalnızlaşıyor. Önce kuşlar terk ediyor sonra karıncalar, börtü böcek istila ediyordu onu. Sonra terk edilmişliğin hüznüyle kuruyup gidiyordu ağaçlar.

Dışarıdan içeriye bakıldığında aynı hizada çimenler, üzerinde yaprak olmayan yamasız parlak asfalt. Sıralanmış füme Wills jeepler, yeni yıkanmış Comber bir asker tarafından kurulanıyor, servis çeken kırk altı model Fargo otobüs yorgun ve iştahsız duruyor. Kuşlar makinelere nazire yaparcasına susmadan öterken talimgâhta doldur boşalt yapan askerlerin sesleri yankılanıyor. Ama işte tam o anda dışarıdan gelen tüm sesleri, renkleri etkisiz kılan öylesine muhteşem bir güzellik var ki! Her baktığımda gördüğüm ya da sonraki bakışlarımda onu görmek için baktığım incecik bir kadın. Siyah döpiyesinin içinde beyaz gömleğiyle! İlk aşkı. Güzel kavramını zihnimde anlamlandıran! Bu gün bile ona benzeyen kadınlar güzel. O diğerleri gibi sert değil.

Ben on yaşındaydım oysa otuzlu yaşlarında. O günlerden bir gün, öğle vardiyasındaydı herkes oradaydı bir o yoktu. Telaşla tüm bahçenin parmaklıklarından ona baktım. Yoktu. Ne olmuştu! Korkmuştum. Hızla arka tarafları dolandım... Çamların altında ağaç bir bankta bir adamla çelik bardaklardan çay içiyordu...

Demir parmaklıklara kendimi kelepçelemişçesine başımı da parmaklıklar arasına yerleştirip öylece kalakaldım. Beni fark etmişler göz ucuyla bana bakıp tebessüm ediyorlardı. İnzibat yine düdüğünü ağzına götürdü. Sonra bir daha bir daha... Hiç oralı olmadım. Hatta bu sefer potinlerinin üzerine çıtıtladığı beyaz muşamba, pazılarından aşağıya sarkan kırmızı kurdele hatta başındaki beyaz miğfer ilk kez bu kadar komik gelmişti bana. İnzibat yine vücut diliyle hareketler yaptı ben iade ettim. Son bir düdüğ

daha çaldı, baktı bu gün inadım, başka bir yöne döndü, beni görmezden gelmek için.

Vardiya düdüğü çaldı. Gözlerim açıldı ama hiçbir şey görmeden ve işitmeden bakıyordum. Birden başıma değen yumuşacık bir elle irkildim. Bedenim kaskatı kesildi, kalbimin ritmi dikiş makinelerinin ritmine geçti. Siyah döpiyes, atkuyruğu saçlar... Bu, ya bir rüyaydı ya da kâbustan uyanmıştım. Ya bir vuslattı ya da ebedi bir sıla! “Kimi bekliyorsun burada küçüğüm?”

O kocaman gözlerine bir kez baktım, kızardım. O benim ilk aşkımdı, ben onun küçüğü. Bu muamma boyumdan büyüktü. Omzumla hiç yaptım.

“Adın ne senin küçük?”

Damla damla eriyordum. Uçurumun kenarında hayata tutunduğum el yavaş yavaş kaymaktaydı. Son bir köprü arıyordu gözlerim. Ellerimi bulamıyordum! Ona ismimi hiç söylemedim. Ve sökük yüreğimi dikimevine bir daha hiç götürmedim.

Saman Yürek

Küçüktü. Sakız satan, ayakkabı boyayan uçuk dudaklı çocuklarla büyüdü. Hırsıyla çiğnedi ağzındaki dünyayı. Dişleri arasında sündürdü umutları. Bir çiklet balonundan seyrederken insanları, üfledi içine çocuk nefesini...

Kimi sarı, kimi kızıl elbisesini giyinen ağaçlar, poyraza çalan rüzgârlar ve duvarda her geçen gün biraz daha incelen takvim yaprakları gelen kışın habercisiydi. Bağlar bozulmuş, kurutulan kaysılar, siyah üzümler son bir elekten geçirilerek kaldırılmıştı. Gilaburular, peynirler basılmıştı bidonlara... Yeni, güzel elbiseler alınmıştı. Başkalarının tenine değmeden giydiği son elbiselerdi onlar.

Koşamadı ayağından fırladı bir yaz daha giysin diye büyük alınan ayakkabısı. Küçük elleriyle boya sandığını sardı. Dünya, sandığından daha arsızdı. Tanımazdı! Korkak büyümekten korkardı... Babasının anlattıklarını hatırladı. Gözyaşlarına asıldı. Yüreğindeki küçük çocuğu avutmaya çalıştı, yetimlik ruhunda bir mih gibi çakılı kaldı. Yutkundu, erkekti ağlayamazdı.

Gün her şeyiyle kendini karanlığa teslim ederken babasız bir akşam daha oluyordu. Fırından iki ekmek aldı, otobüs durağına doğru koştu. Lunapark çocuk sesleriyle daha da aydınlanıyordu. Duraksadı, çocukça baktı. Gözyaşları kirpiklerinde asılı kaldı... Şehit yetimleri için

değildi sanki şehir. Tel örgülerin arkasında izledi lunaparkı. Ağırlaşan sandığını yere bıraktı. Gözleri kapandı... Çarpışan otodan inip atlıkarıncaya bindi... Döndü... Sımsıkı tutuyordu çocuklar babalarının ellerini, üzüm gözlerini yumdu. Babasını sımsıkı tuttu, yorulmuştu, sustu. Tarihi geçmiş bir lunapark bileti gibi hissetti kendini. Kirli elleriyle yorgun gözlerini ovuşturdu... Babannesinden öğrendiği sübhanekeyi babasının ruhuna sundu. Buğulu üzüm gözleriyle sustu...

Kaç otobüs gelip geçti bilinmez, yorgun bedenini adeta durağa sürüklüyordu.

Otobüsleri seyretti... 15^A, 3^C, yüzlerce insan gidiyor balık istifi bir o kadar geliyordu... İnsanlar birbirlerinden ne bekliyordu, herkes susuyordu, selam dahi vermiyordu. Kimi çantasını kimi cüzdanını kolluyordu... Dünya dedi, otobüsler de küçük bir dünya değil miydi? Enflasyon, hükümet arayışları, bankalar kanunu onu hiç ilgilendirmiyordu.

Otobüs durağa yaklaştıkça Abdullah'ta kapıya yanaşabilme kaygısı arttı. Boya sandığını yolculara sürtmek için elinden geleni yaptı. Ama yine de olmuyordu. Asık suratlı bira şişesi kılıklı bir adam dönüp, sesinin en iğrenç yanıyla "dikkat et lan" dediğinde ezikliği içinde büyüdü, sardı tüm otobüsü yetimliği... Hâlbuki müsaade istemişti. Hiç değilse bir çocuğa biraz tatlı dil, biraz müsamaha... Ne kaybettirirdi ki şu insanlara. Otobüs durağa yaklaştı, gü-rültülü bir şekilde durdu, oflayıp puflayan bir ihtiyar edasıyla kapılar açıldı. İnsanlar içerde kalacaklarmış korkusuyla olsa gerek ya da bir yarış varmışçasına kapıya hücum etti. Bir arbede, bir izdiham içlerinden biri kendini aşağıya atabildi ve diğerleri...

Yatsı ezanı okunmaya başlamıştı. Tek katlı evlerinin sadece bir odasının ışığı yanıyor. Biraz zorla biraz da

gıcırıtıyla açılan kapıda durakaldı. Babasını o son akşam bu kapıdan annesiyle nöbete uğurlamışlardı. Sanki gelen babasıydı. Babasının elleriyle kapıyı iteledi, babasının ayaklarıyla eşikten geçti. Babasını ne de çok özlemişti...

Şimdi gelen o olsaydı, koşsaydı, sarılısaydı boynuna... Kucaklasaydı babası şefkatle, yüzünü avuçlasaydı, elleriyle tarasaydı saçlarını... “Ne vardı ki bu kadar acele edecek babacığım.” diyebilirdi. İnsan; kaplumbağaları ters çevirmekten, kedilerin kuyruklarına teneke bağlamaktan; çocukları, anneleri öldürmekten, yollara mayın döşemekten haz duyan garip yaratık...

Niçin bu kadar sevgi yoksulu, muhabbet düşmanı niçin bu kadar acımasız bir o kadar umursamaz ve nefret yüklü ki... Geçen her saniye aslında sevdiklerimizin ölümüne biraz daha yaklaşıyor muyuz? Bunları kavrayabilmesi için insanların illa ki öksüz mü kalması gerek. Titrek dudak kıpırtılarına karışmış dualarla babasının hayalini kapıda bıraktı, kirpiklerinden salınan son gözyaşını sildi evin kapısını çaldı...

Perdesi yarım aralanmış pencereden Abdullah’ı bekleyen ninesi “geldim yavrucuğum” diyerek bir eli ağırlı belinde kapıyı açtı... Yumuşacık pamuk elleriyle yavrusunu okşadı, bağına bastı. Namaz bürgüsünden sarkan birkaç tel saç Abdullah’ın yüzünü gıdıkladı. Sarıldı kadıncağız evladına, şehidinin yadigârına. Şehidinin kokusunu içine doldurdu adeta.

Sofra hazırdı, Abdullah kurt gibi aç. Boyalı ellerini sabunla yıkadı, çıkmayanları tırnaklarıyla kazıdı. “Bir günün kiri bile böyle uğraştırıyor da bir ömrün kiri insanlardan nasıl çıkar ki. Keşke insanların kalplerini de temizleyip saflaştıracak bir şey olsa ve kötülük olmasa.”

Evde en az elleri kadar kirli bir kedi, güve kelebeğin peşindeydi.

“Bırak yaşasın bizimle.” dedi. “Aynı havayı teneffüs edelim bir kelebekle.”

Muhabetle nine torun sofraya oturdular. Letafetle çorbalarını yudumladılar, Abdullah’ın dilimlenmiş karpuzları çatalına takıp ağzına götürecektir hali kalmamış, ninesinin zoruyla birkaç dilim yiyebilmişti. Uyku ve yorgunluk küçük bedenini avuçlamış Abdullah’ı adeta yatağa sürüklüyordu...

Evdeki akşamsefası, saksıda afrikamenekşesi susuzdu. Okşayarak su verdi pamuk elleriyle. İçine çekti düşlerini. Gecenin kanayan yerlerine sardı tüm güzelliğini, yeşil gözleri geceye renk verdi. Oyunsuz, sınımsız bir yorgunluğun sonunda iştahla yuttuğu karpuz çekirdeklerinin karnında büyümesinden korktu. Öylesine yorgundu ki küçük bedeni o akşam her akşam ettiği duasına ve ninesinden dinlediği ‘Dede Korkut’ masallarına bile müsaade etmedi. Harman kokulu yanık vücudunu hasırlara, seyrek saçlarını rüzgârlara bıraktı. Göz kapaklarıyla çiğnedi yorgun günü. Gözlerini usulca avuçladı uyku... Yumdu gözlerini... Şimdi şehir asırlar öncesine ait bir mezarlık.

Koşarak çıktı merdivenlerden. Erciyes eteklerinde içli bir bulut sarılarak sabahladı... Üzerinde uykuya daldığı bir saman çöpü kulağına fısıldadı.

–Günaydın.

Samanı minik elleriyle okşadı. Kimselere anlatamadığı saf umutlarıyla beraber yanındaki pınara bıraktı. Saman çöpü şaşkın, tedirgin ve yalvarırcasına etrafında birkaç kez döndü. Kendini bulur bulmaz hırçın bir tay gibi şahlanıp berrak bir akıntıya karıştı. Sanki yıllardır bu anı kollamıştı. Demir dağları eritmiş, sanki Ergenekon’dan çıkmıştı. Kaç kez yalvarmıştı hemşeri rüzgârlara... Şimdi köpüklü bir akıntıya sırtını yaslamış gülüyordu. Sazları, kamışları yalayarak geçti, içimlik küçük bir dereye katıldılar.

Hızlandılar. Keskin kayaların arasından parmaklarının ucuna basarcasına narin bir balet ustalığıyla, aynı zamanda bir katil acımasızlığıyla etrafı yokladılar. Yol aldılar. Umutlarını deniz aşırı ülkelerde ertelemiş çığırtaan martı-ları özlemiş bir tayfaydı sanki. Tam yol ileri...

Artık, iki sevdalıydı su ve saman çöpü. Çıplak kayalara bal köpüğünden gelinlik giydirdiler. Dik bir kayadan bıraktılar kendilerini bir öğle vakti. Önce sarının, sonra turuncunun, mavinin, yeşilin içinden salınarak geçtiler. Yalancı gözyaşlarıyla dolu bir gelin gibi. Aceleci. Nehrin kollarına bıraktı kendini. Daha yeşil, daha kızıl, acımasızdı.

Filistin'de katliamlara şahitti. Kanıyordu nehir. Bir girdap avuçladı her şeyi. Umutları, sevgileri ağzına götüren canavar! Balçıklar arasından kırık kalpleri selamladı. Bağdat'tan, Lübnan'dan hü-zün karıştı nehre... Küçük bir balık Yunusça duygular taşıdı. Gün ışığıyla tanıştı, bir su değirmenin çarkları arasından kayarken. Saçlarını, kirli akıntılara taratan çocukları, nehirleri dinamitleyen balıkçıları, can çekişen balıkları saman yüreğiyle izledi. Fosseptik kanallarının beslediği taşası nehirlerden, köprü altlarında tiner çeken çocukların umursamazlığını selamladı. Kalın camlı gözlüklerinin arkasından bakan ihtiyar gibi apansız çöken sisi, pusuya düşmüşçesine ürkek, içlerine sindiremeden geçtiler. Kayınlar, kestane ağaçları çok uzaktaydı. İhtiyar akasyalar dargındı. Serin bir çiğ örtmüştü bedenlerini...

Hayatla sürüklendiler kader denen akıntıda. Ay ışığında ılık rüzgârla söyleşti. Şavklarla ilk kez burada tanıştı. O akşam hiç uyumadı. Suskun dalgaları, ıslık çalan lodosu sevdi.

İnsana rağmen sevebilen bir saman çöpü! O, bir sevgi ustası. İnsanlar mana gözleriyle görebilselerdi ve bir saman çöpü kadar paylaşabilselerdi. Birisi benliklerindeki boyayı silmeli, yürek aynasına bakmalı insan.

Sulanmış ağrılarıyla “Her Şey bitti” dedi. Dertli, cezbeli birkaç dalgayla kıyıya geldi. SıkıŐtı saman yüregi, sessizce sustu. İnsan en fazla acıyan yerlerinden ısıyor tabiatı. Daha fazla dayanamadı. Yaş süzölen yanaklarını sildi. Güneş doğarken uyandırdı esmer çocuğu.

Çapaklı gözlerini ovdu, sabah ezanı yeni okunuyordu. Abdullah karnına baktı, sıvazladı, güldü... Her zamanki gibi koşup bahçeye indi. Eğildi, küçük elleriyle avuçladığı çamuru yüzüne sürdü.

“Günaydın babacığım!”

Gitmek olmamalı, hep gelmeli dünyaya. Babalar çocuklarının ellerini bırakmamalı...

Hüzünlüydü ama güldü...

Sara ile Bedir

Neşeli renklerini günler öncesinden soyunmuş bir kız ağacının pırıl pırıl koyu kahve dallarından kendini boşluğa bırakan bir yapraktı o. Hiç orali değilmiş gibi davranan, içindeki gizde barınan. Aslında yakan, aslında yıkan! İçinde bozkırı boydan boya koşan tutulmaz bir yılkı vardı, herkes uyuduğunda bir çığlık gibi içini yırtarak uyanan!

“Ben” dedi kendine: “Ben aşk kürsüsünden, uzak yıldızlara kement atan çocuğum.”

Usul usul kayboldu yıldızlar, gösterirken yüzünü şiiir gibi bir sabah aydınlığı...

İçindeki tüm kızılıları, maviye boyayan bir boyacıydı onun gözleri. O boyamak, Bedir boyanmak üzere kurgulanmıştı. Yağmurdu onun gözleri. Bedir ıslanmak, o ıslatmak içindi. Ve o düğümlere üfleyen kadının nefesi tükendiğinde ve kördüğümler çözüldüğünde ve suret aslına döndüğünde... Mabeynin kıbleye bakan duvarında külden çizilmiş bir çift gül motifi açiverdi sanki... Griden kızıla çalan buğusuyla, aşkı müjdeleyen bir mühür gibi salındı.

Antik çağ masallarından çıkıp gelen bir yitikti gözleri... Sara'ydı, tedirgin yığınlar içinde tarifsizliğe tarif aradığı. Bedir'di, söküğün dikiş tutmaz en temiz yanı. Sara gülünce, gökyüzü kızıl bir güldü. Suyunu almış bir çelikti,

çelik gövdeli bir çiçektir. Bedir'in kokusu Sara'ya kördüğümler çözdüren ötelere bir tütsüydü. Usanmaz, uslanmaz bir bozkırın adıydı belki de Bedir. Teni ağustos sıcağına sevdalı başaklar gibi buğday renginde. Sara'nın bakışı yağmurdu, ışıltısı kendi içinde paha biçilmez inci. Bedir topraktı. Bağrı lime lime... Bozkır kadar çoraktı. Sara'nın yüreği kıpır kıpır, Bedir tarifsiz uzaktı.

Her pervane önce kendi varlığını ispat etmek, sonra idrak ettiği varlığı teslim için kanat çırpardı. Onun sadece gözünü değil aklını da alan ışık, ilahi nurun hakikat ziyasıydı. Pervanenin içindeydi asıl yangın. Onun cesedinin yanışı sadece hilkatinin süsüydü. Söz bir pervaneydi aşğın dilinde. Harfler, kelimeler, cümleler birer kanat! Lakin aşğın dili pamuk şekerindendi. Sevdiğini görünce tutulur, lal kesilirdi eriyiverirken. Kanat çırpıp kiraz dudaklara konmak için bekleyen gönül kuşunun sonu kimi zaman zifiri karanlığın boğduğu bir zindan olurdu. Zindan hidayetti aslında. Aklı yetene selamet, aklı evvele zahmetti. Kilit sanılan şey bazen anahtarın ta kendisiydi.

“Susma” dedi yalvaran bir ses, “ne olur susma!” Mahsustan olmayan ses, korkma derken korkuyu tanımladı kendi içinde. Korkunun adı Sara'ydı; korkunun adı Bedir. İki yürek, iki yitikti. Biri diğerinde yitirilmiş iki benlikti, Sara ile Bedir... Benlik ne demektir aşkın terazisinde, bir değersizlik ifadesi mi? Aşk varsa benlik var olabilir mi, hayat bulabilir miydi her ikisi aynı yürekte! İki yürek kendi içinde, rüzgârın oynadığı bozkırın boz tozu kadar değersizdi. Korkuları yokluktan değildi, yok olmaktan değil, yitmek değildi korkuları. Yitirmektir. Aşkın terazisi yine denkti. Bir yanda Leyla var ise diğer kefedeki Mecnun'du onun dengi. Lakin yine öyleydi. Terazinin bir kefesi Sara'yı tartarken diğeri Bedir'di. Yüreklere aynı ayar, biri diğeri, diğeri biriydi. Bir sevda sersemliği değildi. Bir şehvet sağanağı hiç değil. Biri Bedir'di; Yusuf'tan el almış, tertemiz.

Diğeri Sara'ydı, kahve gözleriyle siyah göğü yırtan yıldız kadar pırıl pırıl, Züleyha'yı utandıran.

İkisi de aynı rüyanın içindeydi. İnci parlaklığında bir el, içinde Ayetelkürsi yazılı bakır bir bakraçtan suyu ilk Bedir'e içirdi. Suya değdiği noktadan, dudaklarından eridi usul usul. Berrak, duru bir birikinti kaldı. Önce toprağın üstünde titreyen bir çehre, sonra Bedir'in siması düştü Kur'an-ı Kerim'in üzerine. Gülümseyen vavlar, ülfet etmiş uhrevi bir nefesle sırt sırta verip zatına işaret ettiler, sonra tüm zarafetiyle şeddeli bir 'he' 'be'yi davet etti. Hepsi birer birer Kelam-ı Kadim'in üzerinde dirilip dile gelirken, bir gönül nikâhına şahadet ettiler. Aydınlığı ürküten bir aydınlık, aydınlığı gücendiren bir ferahlıkla... Bedir elindeki uzun asasıyla, bozkırın kıraç toprağını eşeledi sonra yön verdi suya, iki parçaya bölünmezden, toprağa karışmazdan evvel. Sadece bedenlerini gömdükleri yataktan, kendi bedenlerinde başka bir benlikle uyandılar. Yatakta gördüklerinden çok farklıydı çözümlediklerinde rüya. Yoksa rüya sandıkları, bir boşlukta salınmak mıydı? Ve kendilerinden, kendilerine kalanla düş sandıklarını açtıklarında, acemisi oldukları bir baharı mı selamlamaktaydılar! Birbirlerini maveraya taşıdıkları tahtirevanda, esasını hiç görmedikleri, hakikate çağırان bir fermandı alınlarına yazılan. Onların ülfet edip rüya sandıkları, başkalarının aşk diye fısıldadıkları...

Tarifsiz bir haz gibi geldi rüya. Sessizdi ama geldi. Bedir, hakikatin eşiğindeydi, buğday tenine çiğ düşmüştü sanki. Yüreğinde, henüz kendinin bile bilmediği ve fakat düşlerine her defasında tanık olan, sıcak nefesini emen yastığında savrulmaktaydı sevdalı başı. Rüyası yanı başındaydı. Sara, bir kuyunun başında salınmaktaydı. Üzerinde, Sara'dan bir tutam ışık saklayan uzun parmakları, çıkırığın paslı uzantısındaydı. Bedir susamıştı. Dudakları kurumuş, beyaz bozkır çorağıydı. Sara, sırılsıklamdı,

çıkırığın ucunda salınan bakır bakraçta. Sara'nın önce yüreği titredi sonra elleri. Bakracın içinde su, suyun içinde Sara'nın görüntüsü sıırıslıklam dalgalandı ve kendi gözlerinde gördü Bedir'in gözlerindeki aydınlığı. Bedir'in yüreğinde depremler vardı besbelli. Dudakları titrerken gözlerinden mıhlanmıştı Sara toprağa. Görmez oldu Bedir'in bakan gözleri, gözleri yerin yedi kat altında. Üzerlerine düşen gölge ikisine de değerken nefisleri bir yelkenliydi aşk denen ateş denizinde seyreden... Suyun serinliği vardı Sara'nın yüzünde.

Kuyuya bir adım yaklaşacaktı Bedir, korktu. Sara incinir. Sara'nın ellerinden bir yudum su içse, genzine değmeden belki Bedir can verir. Sara, bakır bakracın içinde gülümsedi. İncecik yüzünde, ince bir gülümseme. Bedir'in dudakları kuru, unutmüş susuzluğu, elleri buz gibi bozkır soğuğu. Kuyudan gelen serinlikle bakracı yaklaştırdı yüzüne. Dudaklarından önce kâkülü düştü suyun içine sonra usulca mim dudakları. Bir üveyikti sanki su içen, tüm bozkır serinledi o suyunu içerken. Sara içti, Bedir suya kandı.

Sara, sancılı bir uykudaydı. Ağustostu, sıcaktı. Elinde kamıştan, altın sarısı bir sepet vardı. Sepetin içinden toz kanatlı bir kelebek havalandı. Hiç oyalanmadı. Sara kadar şaşakalmadı. Hatta geç kalmışlığı vardı sanki birden uzaklaştı. Sara'nın avuçlarında yangın, Sara'nın elleri ateşten koparılmış bir parça. Sara'da Züleyha'dan eser yok. Züleyha amansız, ateşi Yusuf'u da yaksın hevesinde. Sara, Bedir'in yerine yanayım der gibi. Sara aç. Sara açık, Sara'nın ellerinde ateş. Bedir'in gözleri nemli... Nemli gözleri, ötelerde yitirdiği Sara'sında mimli. Sönmüş bir çift yıldız onun gözlerinde yer bulmuş, bir sus sessizliği. Avcının avının boynuna diş geçirirken ki merhameti! Bedir kim-sesiz, bedeni alabildiğine kan. Sara, gecenin aydınlığında bir uzak yıldız, bakmak eman ister. Sara'nın saçları rüzgâr,

tutmak derman ister. Bedir olmak yanmaya razılık ister. Sara, Bedir'i bildi, Bedir, Sara ile birdi...

Aradığı kendine malum, en çok da bilinmeyi düşleyen bir esrardı kalp bilinmezi. Her güzel bilinmeyi isterdi. Aşka düşen, yangına talip, ateşi özleyen bir külhan olmalı! Bu sefer aşk dehlizinde, yâr buldum derken alev alarak kendini yitiren, ateş avcısının ta kendisiydi.

Dile gelmez bir sükûtle dinlediler sessizliği. Dilenir gibiydiler. Aşk, bir taç idi mahzun gözlere vel fecr okutan... Bir görünmezlik iksiriydi benliği yok kılan... Yakılan, yıkılan bir şehirdi, aşksız kalınan her an. Bir güfteydi binlerce yıldır çalınan, bir kelebektir çiçek çiçek, bahar bahar salınan... Ve gelip konduğunda, sevenlerin kırılğan dalına, yeni bir candı.

Kendi içinde varlığı tarifsiz kılan sonsuz bir girdaptı.

Baharın öteki adıydı aşk...

Bozkır cerenleri gibi bir yırtıcının pençesine düşmek belki de aşk. Bir kaya oyuğunun serinliğinde tarla kuşlarının neşesini anlamaktan çok uzak!

Biliyordu, önce o cüretkâr aydınlık kendinden geçecekti ki hicrana bürünmüş bir karanlıkta, yıldızlar, pırıl pırıl arz-ı endam etsin.

Anlamak için olmak lazımdı.

Bir üveysinin kapısında

Mor çiçekler ülkesi, bozkırın ortası. Çınarın gölgesinde bir derviş... Derviş çınara yaslanmış, çınar dervişe sırt vermiş. Sıcak bir rüzgâr, ağustosu sırtında taşıyor. Küstüm sarısı yapraklar korkum sende kalsın oynuyor. Nurdan bir çehre koca çınara gölge, çınar biraz küskün duruyor serçelere... Dört nala iki küheylan gelmekte, arkalarında toz bulutu. Bozkırda bir çınar gölgesi, iki misafire bir derviş...

Derviş, her nedense bilinmek istemiş, beklemekte misafirlerini... Selamı yaren bilmişler, alınan selamı muhabbet. Ve dökmüş yıldız kaftanlı bey eteklerindeki her neyse... Dervişe malum olmuş bir cümlecik “Her bey çocuk ister.” Bu cümle hale tercüman, tarifsiz bir derde derman olsa gerek, her saklı niyeti aşikâr etmiş. O yıldız kaftanlı bey boyun kırıp el bağlamış, küçücük kalmış sanki huzurda. Her dalında açan bin ümitle, mor çiçekler ülkesi yine bezenmiş mor çiçeklerle. “Yaratan elbet verir bir bebe, lakin beyim diye böbürlenme, dengine denk isteme.” Biraz daha küçülmüş bey, “buyurduğunuz gibi olsun” derken...

Derviş topuğuyla toprağı ezip parmağının ucuyla eşelerken, dudakları kıpır kıpır... Hiç incinmeden, toprağı incitmeden eğilmiş. Doğrulurken elinde çınardan bir dal kök. Eliyle toprağını silkelemiş: “Bu dalın bir yanı kız, bir yanı erkek.” diyerek ikiye bölerken. Önce bey almış oğlan ümiyle sonra beriki, sessizce benimki oğlan olsun diye.

Kısık bir ses: “Nasipten öte yol yok, her şey O’ndan.” derken, seyisin tuttuğu yer, dervişin eli kadar sıcacık. “Takdir Allah’ın takdiri... Allah ihmal etmez, mühlet verir! Muradınız, muradımız oldu. Şimdi aldınız muradınızı, verdiğiniz sözü unutmayınız. Hiç oyalanmadan geldiğiniz yolu yol tutun. Ola ki hayvanattan, nebatattan hatta cemaattan sizden razı olmayan kalmasın. Toprağa incinir nazarıyla bakın.” Başlarını yerden hiç kaldırmadan göz ucuyla dervişten bir nazar çalmışlar. Dervişin iki kaşı arasından beliren nur tüm bedenlerine akmış sanki. Yüreklarini yakmış sanki! Önce ellerini kalplerine götürüp sonra huzurda saygıyla eğilirlerken, eyvallah çekip, destur dilemişler. Aheste, sessiz bir boyun büküşle almışlar oluru ve geldikleri yöne sürerlerken teri soğumuş seğiren atları, güneşte bozkıra yavaş yavaş veda etmekteymiş... Önce edepsizlik olur diye rahvan bir yürüyüşle usul usul çekilmişler huzurdan. Bir tepenin ardında gözden kaybolduklarında beyin

emsalsiz Arap atına seyisin kırmasının yetişmesi ne mümkün! Bu yüzden olsa gerek kırbaç sesine karışan at kişnemeleleri bozkırın sessizliğinde sık sık yankılanmış.

Olmazları olduran Allah, o gece bir üveysinin duasını vesile kılıp iki evlat nasip etmiş, biri beye.

Sara, bir bey kızı; peri kızı kadar güzel. Saçlarında zümrüt, kollarında altından telkariler...

Bedir; yiğit mi yiğit, lakin bir sırra vakıf hizmetliden.

Babası gibi iyi at biner, hizmette kusur etmez, iyi tımar eder. Bey de, himmetini esirgemez ondan, gizliden gizliye beğenir bile; lakin o bir sırra vakıf hizmetliden!

Uçsuz bucaksız bozkır, bozkırda bir konak. Biri bey ya-tağında doğmuş diğeri avluya bakan küçük, karanlık bir odada. Biri ağlasa diğeri de ağlamış, biri gülse diğeri de. Hayli zaman kardeş bilmişler belki de birbirlerini, aynı kuyudan su içmişler; aynı bahçede bir çınar fidesi gibi boy vermişler. Sara bir bey kızı, peri kızı kadar güzel. Ne zaman bilmişlerse kendilerini, o zaman akıvermiş yürekleri birbirlerine. Lakin bilinmek istememişlerdi, incinmesin diye karşısındaki. Oysa her güzel, peşinde canından geçmiş bir âşık isterdi. Taşı lal eden Allah, sevgiliye hal söyleyen dillerini de lal etmişti sanki kirlenmesinler diye. Yokluklarında bulmuşlardı birbirlerini. Bedir, Sara'ya aşk, Sara, Bedir'e yasaktı.

Birçok kez, rüyalarında gördükleri kutlu adam, hep aynı nasihatle sesleniyordu: "Aşkın içinde, binicisi kör iki at var. İhtiras atına gem vur, o seni şehvet denizine yuvarlar. Muhabbet atı biraz huysuz durur ama sadakat onun eğerinde oturur. Yelési nurdan atı mahmuzla, o seni sonsuz saadete uçurur."

Kırık kanatlarıyla, göçmen bir kuşular artık. Uzak iklimlere uçtular: Kaçmak için değil! Her defasında ama mutlak, her göçmen kuş gibi uçarak yine dönebilmek için aşk yurduna...

Aşk sonsuza kadar kendini kutsayacak yeni bir bedende yeniden tanımlanırken, Sara'nın gözlerinde akıl bulanık, aşk berraktı. Bey kızı olmak ağırlıktı, Bedir'in olmak hayat. Hangi talihsiz dil ayıplamıştı Züleyha'yı. Kim içerdi rezalet şerbetini, bu kadar vurulmasa, ilahi bir sebeple mihanmasa; aşk olmasa, bir köle için. Kim koklardı yok olmak pahasına hiçlik iksirini, sevilen Yusuf olmasa. Züleyha olmak da güzeldi, Yusuf olmak da! Çünkü aşk fedakâr olanın zaferiydi. Aşk, yürekteki özne; onun dışında her şey suretti. Aşk teklifsizdi, merhametsizdi. Hiç umulmadık bir anda şah damarına saplanan keskin bir çift dişti. Kaydına aşk düşülmüştü bir kere, aç gözlüydü aşk. Aşk gözlüydü Sara ile Bedir! Bu bir yazgıydı, hem hiç olmadığı kadar danışıklı bir yazgı!

Bunca yıldır bozkırda savrulan, gelinciklerle salınan, rüzgâra kafa tutan bir kısraktı. Tâ ki yazgısı kendini anlamsız kılana dek. Şimdi binlerce yıldır bozkırı dağlayan güneş ışınları Bedir'in yitik ruhunu dağlamaktaydı. Yüzünden hüznün salınmaktaydı, kimi zaman uçarı bir sevinçle. Gündüzü kavuran, gecesi donduran bozkırdı yüreği. Onlar artık yoktu, kırılmıştı benliğin kristal tacı.

Bozkır bu; taşı sert, toprağı sert, suyu sert! Adanı da dik, dimdik bir serin servi ağacı. Sara, kokulu nesrin fidesi. O yitik bir hazinenin güne bakan yüzüydü. O âşıkların sözüydü. O bir dünya körünün, gönül pencesinden bakan gözüydü. Ötelerde nasibini arayan sır! Bakanın kendini gördüğü bir aynaydı o. Uyuyanı uyanık kılan, uyanığı en derin uykulara salan, akıllıdan aklını gönüllü alan bir iksirdi.

Fedakârlık ister aşk. İlişğini kesip de gelsin ister kapısında aşığını. Bir ölümlünün ölümüydü aşk. O kapıdan içeriye taşıyabildiğın, sadece uğruna kendinden vazgeçtiğın sevdiğindi. Aşk sonsuz hazzı vaat eden ışıklı yol değil miydi? Bir sınırdı aşk. Soyunmadıkça kendinden,

arınmadıkça içinde sakladığın kirli benliğinin her zerresinden, geçit vermeyen bir hudut kapısıydı! Aşkın içinde ben yoktu, ten yoktu.

Her aşk bir Züleyha ister

Her aşk bir Züleyha ister iki yarımı bir etmek için.

Sara, narin ve alımlı bir lotus dalı. Bedir, sürgülü kapı, Bedir bir burç duvarı!

Sara yarımdaydı, Bedir yarım. Biri evveldi diğeri ahir. Biri ateşti diğeri hava. Varmak istediği yere dönermiş insanın yüzü, Sara'nın gözü avluda, bir mahcup tahta kapıya mıhlı. Kapı açılrsa rengârenk kelebekler havalanır içinde, Bedir görünse eşikte, bozkıra yağmur yağar...

Sara için uykusuz geceler başlamıştı, has bahçeyi üstün gören odasında. Bedir, kayan bir yıldız kadar uzaktı. Sara, yanardağlar kadar imkânsız ve yakıcı... Tek silahı ürkek bir ceylan gibi kaçmaktı. Bu kaçışlar başka bir sevdaya kanat çırpma olarak algılandı, alıngan bir yürekte. Bir bey kızı, Sara bir yağmur çiçeği! Ama düşkün ama kimsesiz. Bey biriciğinin farkında, bey sözünü unutmuş değil. Bey önüne geçilmez gururunun ağında!

Sara'nın has bahçeyi aşıp Bedir'in kapısında uyuyakalması

Bir gece, ağustosböcekleri şahit, gece siyah gece karanlık, sadece gözlerinde bir çift ay ışığı. Güllerin, mor çiçeklerin arasında bir yağmur çiçeği açıverdi. Kendine dair ne varsa, bu gece kafeslerin ardındaydı artık. Göze alınacak ne varsa alınmıştı. Ne ok vardı ne yay, sadece apansız beliren dolunay. Yürüdü Sara, bir uyurgezer tavrıyla, hiçbir şeyi umursamadı. Has bahçeyi aştı. Kesme siyah taşların bezediği avludan boydan boya hızlı adımlarla aktı.

Bedir'in kapısının önünde; değil mi ki kendi zindanı, takati kesilmişçesine eğildi, kapının eşğine başını koyup uzanıverdi. Ölümlüydü; aşk, onu ölümsüz kılacak tek gerçek! Her âşık kendi zindanını içinde gezdirirdi, kapalı her kapı bir zindan değil miydi? Şimdi o bir suretti, aslına nispet eden. Sus oldu, hiç ses vermedi.

Sabahın ilk ışıkları önce iğde çiçeklerinin tozlu sarısında belirdi sonra Sara'nın kumral saçlarında pırıldadı. Sara sessiz, hiç tatmadığı derin bir uykuda... Ömrü tamam olmuş bir gece kelebeği. Sara, aşk mabedini süsleyen solgun yağmur çiçeği. Sabah rüzgârı incitmeden tel tel saçlarına dokundu. Sara kaskatı, Eshab-ı Kehf uykusunda ve uykusunda bir ses ona fısıldadı: "Senin yaşadığın sıla değil. Sen onun yanında sabah olsun diye geceyi istiyorsun, karanlığı değil."

Sara'nın avluda bulunması

Bedir'in kapısının eşğinde tarifi imkânsız, boylu boyunca uzanmış alımlı bir lotus çiçeği. Rüyalarda görülecek kadar güzel bir rüya. Ve birden bir zelzele edasıyla yankılandı avlu. Koşup gelen her marabanın yüzünde şaşkınlık ve tarifsiz bir korku. Korkulan buydu, işte oldu. Bir dervişin sessiz kehaneti. Nefes almak istemiyor sanki... Uzun bir sessizlik; ses yok. Bir kadın çığlığı yankılanıyor kerpiç duvarda "Gitti Sara." Sara yorgun, Sara susuz yağmur çiçeği... Bedir geç kalınmış bir uykudan uyanık. Boş bakışlar salınırken avluda, Bedir boşlukta. Avluda bir çığlık daha "Yok artık Sara." Sara solgun, Sara koparılmış bir yağmur çiçeği. İncitmeden kucaklıyorlar Sara'yı, kolları iki yana düşüyor. Bu birazdan uyanılacak bir düş olmalı. Saçları salınırken boşlukta, yüzünde kanat çırpın bir kelebeğin gülüşü.

Ahırdaki cins atlara eğer vurup, hışımla kamçıladılar, tabiplere haber saldılar. Sara umutsuz, geç kalınmış bir uykuda. Odasında upuzun, boylu boyunca, kırılmış bir

bahar dalı. Belli ki aşığının kapısında aldığı nefesi vermek istemiyor... Ve fakat kıyamıyor, kaçıyor sanki ölüm. Bedir diyen bir bedende, aşk yeniden diriliyor. Sara, yaşamak kadar güzel bir yağmur çiçeği!

Bedir şaşkın, Bedir çaresiz, olup bitenden habersiz... Müsebbip bilinip de kırbaçlanırken en orta yerde, ölmeye dünden razı... Sara Bedir'in yüreğinin yarısı, sızlayan yaralarının ilacı, Sara gönül söküğünün yaması. Biri bey kızı, diğeri bir sırra vakıf hizmetlinin!

Bedir'in kırbaçlanıp huzurdan kovulması

Bir yanda gözünün nuru, geç bulunmuş yitik hazinesi Sara, diğeri yanda sırra vakıf bir hizmetliden olan delikanlı. Kız evladı, düşün ki alnında kara bir leke. Fısıltılar dalga dalga duvarları aşır, oba oba dolaşır yankılanmayacak mıydı? Sultanlara eş olsun istediği evladı bir garip oğlana yâr mi olacaktı! Görenlere görmedim dedirtti, duyanlara duymadım. Bir avlu şahitti bir tahta kapının eşiği, bir de salınıp duran iğde çiçeği, onlarda zaten dilsizdi. Bedir cezalandırılmalı, Sara kendine gelmeden huzurdan kovulmalıydı. Aynı gün ahırda bir merteğe bağlandı. Gömleği sırtından sıyrılıp atkuyruğundan yapılmış bir kırbaçla takati kesilinceye kadar kırbaçlandı. Ne bir ah etti ne bir karşı koyuş. Tek bir şey vardı aklında; aşk. O sabrettikçe bey hırslandı.

Sara yatağında şuursuz. Bedir kırbaç altında. Bey insafsız...

Sırtında kırbaç şakladıkça yüzündeki hüznün dağıldı; gözleri bir noktada sapsız, yüzünde bir tebessüm dolunay gibi parıldadı. Mutluydu, içinde sakladığı yitik şehri buluyordu. Tüm solgun yanları tomurcuk tomurcuk tekrar açıyordu. Aşk için ilk kez böyle acı çekiyordu. Her kırbaçla biraz daha aşka yaklaşıyordu. Her şehrin

bir yabancı vardı ama o artık aşk şehrine ev sahipliği yapmaktaydı. Yeni bir boyuttaydı bedeni ve benliğiyle, takati kesilip de kendinden geçmeden önce söylediği cümle şuydu: “Pervaneye ateş gerek. Mürüvvetim kor ateşte.” bunu dedikten hemen sonra boynu kalbinin üzerine düştüğünde bir hülya denizindeydi.

Şehrin batı kapısında bir yarasa görüldü. Ürkütücüydü. Karanlığın çirkin yüzüydü. Bir rüzgârdı sanki sığ bir çığlık. Korkaklık kadar korkutucu. Konuşunca çiçekler açtı sanki yüzünde. Aşkın aydınlığı, aşığı korkutur diyerek söze başladı. Aydınlıkta saklayamazsın aşığı, korunaksız kılar aşkın aydınlığı insanı. Yusuf tehlikelerden hep karanlıklarda korunmadı mı? Ölmektense kuyunun karanlığı, nefse zulmetmektense zindan! Sevdiğim ifşa olmasın bu yüzdendir benim ışıktan kaçışım. Yoksa mehtabı kim sevmez, hırsızdan başka. Kalbi, aydınlığı kaldırmaz diye horlandım varoluşumdan bu yana, kimin umurunda. Ayrılığın karanlığından, aşkın aydınlığı hep yeğdir. Şimdi dön zindanına Ey Bedir, diye uğuldadı.

Yitik şehrin güney kapısında bir pervane belirdi hemen sonra, belli ki kelamı vardı söyleyecek. Yanmaktı onun kaderi; ateşe düşkün geda, bir aşk dilencisi. Neşeyle yanmaktı onun için aşkın ifadesi. Sessiz bir bakış, sıcacık bir kanat çırpış. Dile geldi ve sonra şöyle dedi: “Eğer yanmaksa Hak katında kader, mutlak halimize ayna tutan bir güzeller güzeli var, mahcup yüreğimize bir nazar kılan. Yakan o olduktan sonra yanmak İbrahimî bir neşve. Muhatapsa; muhataplığımız Hak’la, kanat çırpımsak hepsi bahşedilen aşkla...”

Buhurdanlardan salınıp tene değen gül kokulu bir bahar gibi şark kapısında bir bülbül belirdi. Kanat çırpıtı, çırparken hal diliyle: “Beni böyle zayıf kılan aşkın kendisi, her şey gibi aşkında tek efendisi ulu yaratan, onu yaratan. Doğan günü ilk ben selamlarım kaybettiğimi bulmak için,

ilk ben kaybederim kendimi gülistanlarda. Işıl ışıl renklerim ki o görsün diye, hicranım cıvıl cıvıldır o bilsin diye. Hep gülistanlarda boyun kırışım onu güllere yakıştırmamdadır. Yırtıcılar görse, avcılar duysa, bir ömür hicran kafesinde ömür tüketsem biçare, bir tek o meczup halimi sormaz benim. Şimdi sen söyle Ey Bedir, körün gözünde, lalın dilinde Mecnun olmak suç mu?”

Sonra şehrin kuzey kapısından bir baykuş havalandı. Pat pat çırpıtı kanatlarını ve dile geldi. “Hep viranelerde derbeder bilirler beni. Hep karanlıktan, pustan, uğursuzluktan dem vururlar adımları anarken. Bilmezler ki beni de bu hale koyan aşk değil mi? Donakalırım olduğum yerde, takatim kesilir O’nu düşününce. O’nun güzelliğine hep bir damla gözyaşımın ardından bakarım. Her güzelin tabiatında naz var. Naz aşığa gıdadır, ilhamdır. Kayıtsız kalış değildir, salınıp duran serviye, kumrunun iştiyakıdır. Göz kan ağlar, yürek yanar; bunların hepsi yazgı. Bilesin ağlamadan, haliyle hal olmadan murat alınmaz. İbret almaz mısın sudan, ömürlerdir başını taştan taşla vurur gezer, bu serkeşliği aşktan değil mi sanırsın! Aç kalbini, boşuna saçma gözyaşını. Yangın büyükse gözyaşı bu ateşe neylesin!”

Usul usul kendine gelmekteydi. Etrafında bulanık bir ışık huzmesi onunla med - cezir oynuyordu sanki. Başucunda, cellât kılıklı esmer adam: “Aşk, emektir, aşk vermektir. Aşk sıcaşık bir ekmektir. Bundan sonra bozkır er demeyecek, ekmek vermeyecek sana. Sen, bir kız isterken biz sana tam kırk ölü kız bahşettik. Sen sazlıkta, haremdeki kırk ölüyle gönlünce salın şimdi!” diyerek kakhahalar attı. Bir atın terkisinde götürüp bıraktılar, Kırk Kızlar Tepesi’nin ardındaki sazlığa. Yalnız, yaralı bir turnaydı, boylu boyunca baygın yatarken...

Gözünden gönlüne saplanan bir ışık yoluydu her bakış. Kalbi, şehrayin bakışların yorgunuydu. Yağmurunu yitirmiş kıraç toprağın papatyası gibi yaz solgunuydu. Tüm

zerrelerini yakıyordu aşk. Bir saklı hazineydi, böylesi sevebilmek. Her sabah öperek, düşerinden uçurduğu yağmur kuşları vardı, Sara'nın avuçlarında yemlenen...

“Ekmeğimi alın, kolumu kanadımı kırın, lakin Sara'dan uzak koymayın.” diye inlerken sazlıkta, bozkırın bağrını yırtan bir bozlak gibi yankılandı sesi. Kırk kıza mezar olan bir bataklıkta saz keser, söz dizer oldu. Gül bahçelerinde gönül eylerken, bataklıkta bir baykuş oldu, katından bahşedilen ulvi bir aşkla. Kâh kamışlarla salındı saz oldu, kâh karabataklarla daldı, kuş oldu.

Sazlıkta akşam

Günlerdir yerden kaldırmadığı başını o gece ilk kez göğe kaldırdı. Yıldızların her biri bir başkaydı. Her birinde ayrı bir işve ayrı bir naz vardı. Doğuda parlayan, gökyüzünün en parlak yıldızı, Sara'nın yüzünden bir parçaydı. Elleri dua edercesine kaldırdı: “Ne kadar farkımdasın, parıldayan yüzünle içimi yakacak kadar yakınsın. Ben karanlığım, sen kutup yıldızım, sen gökyüzümün aydınlığı-sın.” Sara'yla tek ortaklıklarıydı o yıldız.

Bataklığı, Züleyha'yı beklediği bir korunaklı zindan, boy vermiş altın sarısı kamışları yaren bildi kendine. Rüzgâr kamışları bilede, sazlık Bedir ile inledi. İçindeki yara geçmek bilmiyor, katlandıkça katlanıyor tüm benliğini esir alıyordu. Şimdi sadece oturuyor sazlarla konuşuyordu. Kâh uçan bir kuşun ardından Sara diye haykırıyor, kâh pervanelere beni de götürün diye yalvarıyordu. Takati kesilip de kamışların arasına upuzun yığıldığında, ateşli bir hastalığın pençesindeydi. Rüzgâr değdikçe kamışların çaldığı ıslık, kurbağaların sırasıyla suya atlarken çıkardıkları uğultu... Yüzüne kaynar sular döken kocaman sarı bir tepsiydi güneş. Sazlığa kamış kesmeye gelen birkaç deriş, kümelenen sivrisineklerden şüphelendiler ilkin sonra bir inleme işittiler sazlar ardında. Sıtma nöbetinde, siması

şemsten bir parça düşkün bir genç! Biri sırtladı, hemen hızlı adımlarla çıktılar sazlıktan...

Artık taşıyamadığı kalp yangınları ve çaresizlik ırmağına bırakılmış bir benlik vardı yanında... Bozkır karanlığında kapanan gözleri bir dergâh aydınlığında aralandığında, ağzı dualı bir derviş alnını sirkeli bir bezle ıslatıyordu.

Sara'nın uyanması

Günler sonra Eshab-ı Kehf uykusundan uyandı. Bedir'i aradı gözleri, uzun uykusunda dilinden düşürmediği Bedir iki dudağı arasında salındı sadece. Pamukla kuruyan dudaklarını ıslatmaktaydı babası. Belki pişmandı, yaptığı hatanın bilincinde! Sessizdi. Kapıları çoktan çarpmıştı kendi yüzüne. Her kapı bir zindan! Bir kapı ki bir tarafı Bedir'e diğer yanı Sara'ya zindan.

Müphem bir şüphenin dehlizinde, kar taneleri kadar berrak bir aşk; en olmaz yerde çağırır aşk. En olmaz yerde gelirdi: Aşk ispat isterdi. Sinsi bir çakal değildi aşk. Kükreyerek gelen, gelişi bozkırın her yerinden görülen bir aslandı. İçin için sızlayan bir sancı değildi. Sıcak bedeni kızıla boyayan acılı bir kanamaydı. Yarımım; bundan sonra yarınlarım yarım diye inledi Sara. Sanki duvarlardan cevap gelircesine yankılandı 'yaşanan aşksa, yarım kalmaz' aşk bir kor, düştüğü yüreğe aman vermez, için için yakar. Kimsecikler farkına varmasa da düştüğü yürekte tamam olmuştur. Aşk yarım bir avazdır ama hiç yarım kalmaz. Sevene uzak olmaz her anı onunla, ruhu onda hemhal olur. İçtiği suda, yediği lokmada arz-ı endam eder eşkâli. Bir yitik hal kalır, bir bilinmez kapıları aralanırken aşk denen meçhulde.

Tamam olup kırklara karışmazdan önce

Bir bozkır yiğidinin üzerine, kim bilir kaç kez incecik bir tül gibi usul usul inmişti gece. Bedir karanlık bir

gecenin içindeydi. Her geçen saat hastalığı daha da kötüle-
şiyor, solgun teninde kristal birer avize gibi ter damlacık-
ları parıldıyor, bir nevi ecelle cilveleşiyordu. Allah'tan ümit
kesilmez diyen birkaç derviş Yasin-i Şerif okuyarak sabahı
bekliyordu. Karanlığı yırtan, kuş civıltılarıyla aydınlanan
ufuklar bir türlü onun sonbahar dalı gibi titreyen ruhunu
ısıtamıyordu.

Bedir'den umut kesilmişti artık. Etten, kemikten bir aşkla
imtihan edilen, bir nevi pişirilen yağız Bedir'i, dervişler pir-i
faninin emriyle dergâhın avlusunda, asma dallarının altında
sadece başı dışarıda kalacak şekilde serin toprağa gömdüler.
Toprak asıldı, özdü. Beden topraktansa, eksliğini en iyi o bilir-
di. Bir nevi nefsi ispat! Hakikat yolunda gönüllü bir sekarat!
Bir nevi tohumun toprağa düşmesi, yeniden servi naz edip gü-
neşe yürümesi için yeni bir bekleyiş.

Dervişin hırkası

Pir-i faninin elinde şimşir ağacından yapılmış bir tes-
bih, tespih tanelerinde tıklar tıklar salınan, nurlu bir sabır.
Hakikate adanmış bir hayatın yaşanası saniyeleri bir tespih
saatinin tik taklarıyla anlamlandırılmıştı sanki! Saadeti
tembihleyen, yelesi rüzgârdan bir yılkinin, kızıl bir ufuk-
tan dörtnala gelişi gibiydi, gözlerinde çiseleyen yağmur.
Bir namaz sonrası küçük adımlarla Bedir'in gömüldüğü
avluya, başucuna kadar geldi ve selam verirken gözleriyle
nazar eyledi. Konuşan o değilmiş gibi konuştu: “Hakikat
karşısında boyun kırmak sadece kişiyi yüceltir. Teslimiyet
kaldıramayacağın bir yükü bölüşmektir. Alın secdede te-
mizlenir. Zamansız koparılan ham kalır ve her meyve içini
yakan güneşe âşıktır. Bilir ki ateş içini yakmasa tatlanma-
yacak. Olgunluk kemalata giden yolda son duraktır, bun-
ları bilesin ve kulağına küpe edesin.” Dergâhın avlusunda,
türlü esmalarla okunmuş kuyudan doldurduğu kırbasında-
ki sudan Bedir'e sundu. Latif hareketlerle hırkasını çıkardı,

Bedir'in alnında birer sübhanallah boncuğu gibi beliren terleri hırkasının yeniyle sildikten sonra hırkasını Bedir'in üzerine örttü. "Bu karanlık senin sonsuz aydınlığın olsun, döktüğün her damla ter katında bir makam, yüreğinin içinde hapsettiğin ateş sana ilelebet ışık olsun..." Ve devam etti: "Sen ki serseri aşk atına binmiş hakikat ararsın. Ateş olmayan yerde hakikat aranmaz. İçinde söz geçiremediğin aşk delisine sor. Gül mü diyor, kül mü? Onun gül demesine sakın ola müsaade etme; sen küle talip ol! Rahmet eteği mutlaka gözyaşını silecektir. Ustanın hası kılıcı ipekle sınar. Oklara, kılıçlara kimi zaman güzrlere karşı koyan en sağlam kalkanlar kıymetsiz söğüt ağacındandır.

Aşk öylesine bir tufan ki niçin elinden tutacak bir el ararsın. Aşkın mehtabı da yalnız yaşanır, zifiri karanlığı da! Sen Hz. Davud'un Zebur'u okuduğu gibi gür bir sesle oku aşk kitabını. İpek böceğini hiç tefekkür etmez misin? Sadece düşte olsa maşukuyla baş başa kalmak için değil midir kendini ipekten, karanlık bir zindanın içine hapsetmesi ve değmez mi kaynar sularda aşkı için can vermesi!

Gam kalıcıdır, sevinçse, gelip geçici. Sen Sara'yı gelip geçsin mi istersin. Âşık adamın yüreği gamlı olur, niçin şaşarsın haline. Yandım diyen bir aşğın yüzü gülüyorsa asıl ona şaşmalı! Sen içini mamur et, O'nun için süsle kendini. Ferhat'ın Bisutun dağındaki kazma izleri aşık tayfasına ibret içindir. Şu ihtiyar dünya, elindeki altın tepsisinde türlü şerbet kadehleriyle arz-ı endam eden cilveli gelin değil mi? Hâlbuki binlerce yıldır kaç damattan artakalmış bir gerdek süsü! Aşk bivefadır. Ateşten vefa beklemek için İbrahim olmak gerekir!"

Ve sorusunu tekrarladı: "Ey oğul; gül mü, kül mü?"

Derin bir sessizlik oldu. Ve fakat sessizliği yine dervişin şefkat dolu sesi bozdu: "Bülbüller aslında kekemedir. Kekemelik onun kaderi, güle aşkı ise bülbülün kederidir.

Lakin o kadar sever ki, içindeki yangının sönmesini hiç arzu etmez ve ona hayat bahşeden bu dertle misal olur, gülistan gülistan gezer. Ve bir gün elini eteğini bülbülün dilinden çekerse aşk... Gönül emeline koşarken onu eceli bulur. Dut yemiş bülbülü serçe diye severler mi hiç?"

Bedir'in iyileşmesi

Bedir, baygın geçirdiği geceler sonunda çıkarıldığı camları kırık çatı katında, örümceklerin insanlardan daha çok sahiplendiği içine üflenen sesle irkilirken, uykuyla uyanıklık arasındaydı. Her ikindi ezanından sonra, dervişlerin verilmiş bir randevuya yetişircesine koşarak çıktıkları ve hep aynı basamağın gıcirtısıyla ürktükleri ahşap merdivenler onu da ötelere taşıdı. Macunları çoktan çatlayarak dökülmüş ahşap pencereden koridor şeklinde içeri süzülen ışık huzmesiyle, aşık bir oğlanın aydınlık yüzünde aydınlandı teras. Nefesler sinmişti beyaz, kireç badanalı duvarlara. Ve dönen gölgeler hâlâ dönmekteydi hiç bilmediği bir boyutta. Bıraktığı sessizlik bir kelebek kanadının ruha dokunuşu gibi hâlâ buralardaydı... Yine aynı tahta basamak gıcırdadı ve varlığını duyumsadı. Ne kadar da belli, bunca sene hasretle yolunu gözleyen, o eski bildik örümcek ağları muhabbetle yüzüne, gözüne, boynuna dolandı... Önce ürperdi, gayr-i ihtiyari elleriyle üzerini temizledi. Kapının eşiğinden geçerken kutlu ruhu sanki ötelerden bir şehre süzüldü. Teras sanki yerçekimini yitirmişti, tüm o eski, tozlu eşyalar bir karış yüksekte duruyordu. Ve kendisi, uzay boşluğunda salınan bir zerreydi...

Tozlu aynanın köşesinde kendinden önce dantelâsını ören ihtiyar dişi örümcek içini dökerek dönüyordu. Dönemese doymayacak, doymasa olmayacaktı. Sonra sırrı çözülmüş aynada yıllar önce aslına dönen küçük semazenin başına diktiği balbal taşlarını gördü. Ve kılcal damarlarından aorta doğru karşı konmaz bir taarruz başladı. Aynanın

içinde yanan büyük ateş tüm haşmetiyle onu kendine çekiyor, yüreğindeki kıvılcım aslına rücu ediyordu. Hiç karşı koymadı. Ateş ona, o ateşe yaklaştı. Ateş tüm bedenini ısıtıyor, ruhunun deriliklerindeki çatlaklardan alevler sızıyor, kudümler vuruyordu. Bir ses yankılandı tüm ruhunda “Destur Ya Allah!” Yıllardır özlemlerle ruhunda kurduğu zemberek harekete geçmişti. Aydınlığı bulmuş bir pervanenin yanmak pahasına dönüşü başlamıştı.

Benliğiyle yüz yüze gelen beden tüm sancılarını, kirli ruhunun yamalı taraflarını bir pervane gibi ateşe yaklaştırarak dağıtıyor. İçini saran sessiz hafiflik bir türlü sığınmadığı küçük âleminde yeni kapılar aralıyor. Buhranlar burhanlarla aydınlandı. Dönerken pişti vahdet durağında, pişerken döndü...

Ve dudaklarından: “Bu bedenden bir ölü çıkacak, bu bedenden bir ölü çıkacak!” cümlesi döküldü. Göğsünde bağladığı kolları zarafetle yana açıldı. Şimdi etrafında yüzlerce beyaz kelebeğin kanat sesiyle, neşeyle ateşe doğru uçuyordu.

Dervişin öğüdü

“Ey Bedir; büyüklerin bir atı, bir oku, bir de yayı olur. O yayını gerip okunu atınca, nasibi olan avda, oka doğru koşar. Bir bakmışsın âşık, Mecnun’un halinden ders alıp çölde çıplak kalır, bir de bakmışsın Ferhat’la cem olup tozan dağların ardında hozan olur. Âşık hangi ızdırap denizinde yelken açar onu bir tek Yaratan bilir. Sevgilinin bakışları aşığı biçare kılan zehirli bir oktur ve sevgilinin elinden merhem olmazsa, aşığın yarasına hiçbir tabip derman olamaz. Âşık, hayal bile olsa, maşuğunun cemalinden bir an ayrı kalamaz. Yatağında ölenle, sevdasından beri durana yiğit denmez.” Sonra, dilinden birer inci tanesi gibi döküldü kelimeler:

*“Şems’e şerbet olur didara hizmet
Her ne varsa cihanda nadan olur
Büyür mürüvvete sığmaz hikmet
Bir bakış, mühür gibi ayan olur”*

Şimdi hüzünlü bir bakış kalmıştı Sara’dan geriye. Bül-bül çığılığında, kelebek kanadı hafifliğinde. Hangi yolun ona vardığının, hangi kapının ardında onun olduğunun ne önemi vardı. Yollar o incinmesin diye yapılmıştı, hangi kapı açılrsa, ardından kutlu bir muştuyla nasılsa o çıkacaktı...

Su alan küçük bir kayıktı Bedir. Ummanlarda gözü yaşlı salınıp durdu. Kıyıyı gördü de çekemedi küreği, kimi zaman kaçayım dese de kaçamadı yüreği, kendi etrafında dönerek bir girdapta kayboldu.

Buğulu gözlerinde hep bir damla yaş salınıp durdu ama o hiç şikâyetçi değildi. Sara’nın eşsiz güzelliği, Bedir’in gözyaşıyla yıkanmış gözbebeklerinin içtenliğindendi. O gönüllüydü ve o biliyordu; sevgili teveccüh eder de çevirirse yüzünü, gözyaşıyla yıkanmış gözlerinde her yağmur sonrası şems tüm harikulâdeliğiyle gelecekti...

Son kez sordu: “Gül mü, kül mü?”

Bedir’in aylardır solgun yüzü, yeni açan pembe bir güldü ve ilk kez güldü.